

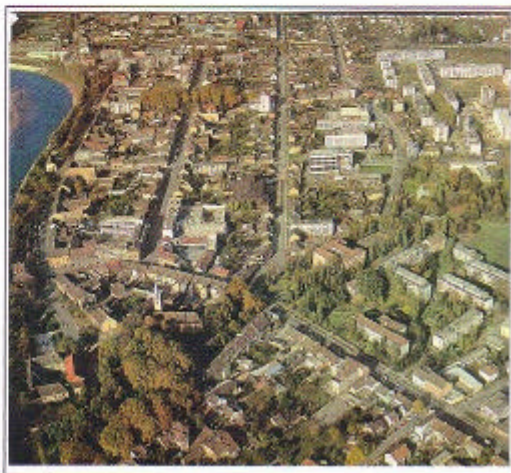
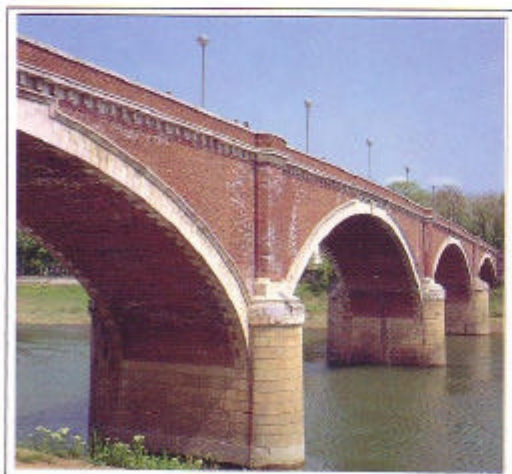
Narucitelj :
REPUBLIKA HRVATSKA
SISACKO - MOSLAVACKA ŽUPANIJA

GRAD SISAK

Izvršitelj :

CPA *Centar za prostorno uređenje i arhitekturu d.o.o. Zagreb*

GENERALNI URBANISTICKI PLAN GRADA SSKA

Sisak - Zagreb, srpanj 2002.

GENERALNI URBANISTICKI PLAN GRADA SISKA

Narucitelj :

GRAD SISAK

Gradonacelnik :

Dinko PINTARIC

Strucna kordinacija u ime Grada Siska :

Mile MIKIC, dipl.inž.arh.

Izvršitelj :

CPA Centar za prostorno uređenje i arhitekturu d.o.o. Zagreb

Direktor CPA :

Tomislav DOLECKI, dipl.inž.arh.

Strucna koordinacija u ime CPA :

Neda KAMINSKI - KIRŠ, dipl.inž.arh.

Strucni tim CPA :

Tomislav DOLECKI, dipl.inž.arh.

Neda KAMINSKI - KIRŠ, dipl.inž.arh.

Andrea PINTAR, dipl.inž.arh.

Zrinka TADIC, dipl.inž.arh.

Lidija TADIJANOVIC, dipl.inž.arh.

U izradi Plana korišteni su podaci i dokumentacija tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima :

- **MINISTARSTVO GOSPODARSTVA**, Uprava za energetiku i rudarstvo
- **MINISTARSTVO KULTURE**, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Zagrebu
- **MINISTARSTVO OBRANE**, Sektor za gospodarenje, Uprava za graditeljstvo i zaštitu okoliša
- **MINISTARSTVO PROSVJETE I ŠPORTA**, Uprava za financije
- **MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE SKRBI**, Uprava socijalne skrbi
- **MINISTARSTVO TURIZMA**
- **MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA**, Policijska uprava Sisacko - moslavacka, Odjel zaštite od požara i civilne zaštite
- **MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PROSTORNOG UREĐENJA**
- **DRŽAVNA UPRAVA ZA VODE**
- **HRVATSKA UPRAVA ZA CESTE**, Središnji ured, Odjel za razvitak i planiranje
- **SISACKO - MOSLAVACKA ŽUPANIJA**, Županijska uprava za ceste
- **SISACKO - MOSLAVACKA ŽUPANIJA**, Županijski zavod za prostorno uređenje
- **HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.**, Sektor za razvoj
- **HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.**, DP "Elektra" Sisak
- **HRVATSKA POŠTA d.d.**, Središte pošta Sisak
- **HT - HRVATSKE TELEKOMUNIKACIJE d.d.**, TK centar Sisak
- **VIP - NET GSM, d.o.o.**
- **HRVATSKE ŠUME p.o.**, Uprava šuma Sisak, Odjel za uređivanje šuma
- **HRVATSKE VODE**, Vodnogospodarski odjel za vodno područje sliva Save, Služba studijsko - razvojnih poslova
- **SISACKI VODOVOD d.o.o.**
- **INA Naftaplin d.d.**, Služba nadzora i geodetskih poslova
- **PLINACRO d.o.o.**
- **JANAF d.d.**, Služba razvoja i izgradnje
- **HRT - HRVATSKA RADIOTELEVIZIJA**, Odašiljaci i veze, Plansko - tehnološki odjel
- **RADIO SISAK d.d.**
- **SVEUCILIŠTE U ZAGREBU**

Sisak - Zagreb, srpanj 2002.

GRAD SISAČ

Naziv prostornog plana :

GENERALNI URBANISTICKI PLAN GRADA SISAČ

Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Siska : Službeni glasnik 1 /96, 12/96, 9/97, 17 /98, 09/00	Odluka Gradskog vijeća Grada Siska o donošenju Generalnog urbanističkog plana grada Siska: Službeni glasnik 11 / 02
Odluka Gradskog poglavarstva Grada Siska o stavljajući Generalnog urbanističkog plana grada Siska na javnu raspravu od: 23. listopada 2001.	Javni uvid održan : od: 05. studenog 2001. do: 05. prosinca 2001.
Pечат tijela odgovornog za provođenje javne rasprave: M.P.	Odgovorna osoba za provođenje javne rasprave: Mile Mikic, dipl. inž.arh.
Suglasnosti na plan :	
<ul style="list-style-type: none">- Ured državne uprave u Sisacko-moslavackoj županiji, Ured za prostorno uređenje, stambeno-komunalne poslove, graditeljstvo i zaštitu okoliša prema članku 24. i 26. Zakona o prostornom uređenju, NN 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02; (suglasnost klasa: 350-01/02-01/03 broj: 2176-04-01/02-02/2 od 22. ožujka 2002.), na temelju mišljenja Županijskog zavoda za prostorno uređenje Sisacko - moslavacke županije (mišljenje klasa: sl., broj: 2176-13-01-32 od 07. ožujka 2002. godine)- Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Zagrebu, prema članku 56. Zakona o zaštiti i ocuvanju kulturnih dobara, NN 69/99; (suglasnost klasa: 612-08/02-02/239 broj: 532-10-2/2-02-2 od 08. ožujka 2002. godine)- Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Sisacko - moslavacka, Odjel zaštite upravnih, inspeksijskih i poslova zaštite i spašavanja (ocitovanje broj: 511-10-06/04-01-483/2-02. 1/2 od 06. ožujka 2002. godine)	
Pravna osoba koja je izradila plan: CPA - Centar za prostorno uređenje i arhitekturu d.o.o., Zagreb	
Pечат pravne osobe koja je izradila plan: M.P.	Odgovorna osoba : Tomislav Dolecki, dipl.inž.arh.
Koordinatori plana: - Za Grad Sisak : - Za CPA d.o.o. :	- Mile Mikic, dipl. inž.arh. - Neda Kaminski - Kirš, dipl. inž.arh.
Strucni tim CPA d.o.o. u izradi plana: 1. Neda Kaminski - Kirš, dipl.inž.arh. 2. Tomislav Dolecki, dipl.inž.arh.	3. Andrea Pintar, dipl.inž.arh. 4. Zrinka Tadic, dipl.inž.arh. 5. Lidija Tadijanovic, dipl.inž.arh.
Pечат Gradskog vijeća Grada Siska : M.P.	Predsjednik Gradskog vijeća Grada Siska : Mario Marot, prof.
Istovjetnost prostornog plana s izvornikom ovjerava: 	Pечат nadležnog tijela: M.P.

Sadržaj elaborata :

tekstualni dio plana :

U V O D	1
I. OBRAZLOŽENJE	7
1. POLAZIŠTA	8
1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja grada Siska u odnosu na prostor i sustave Županije i Države	8
1.1.1. OSNOVNI PODACI O STANJU U PROSTORU	8
1.1.2. PROSTORNO RAZVOJNE I RESURSNE ZNAČAJKE	11
1.1.3. OBVEZE IZ DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA ŠIREG PODRUČJA I OCJENA POSTOJECIH PROSTORNIH PLANOVA	29
1.1.4. OCJENA STANJA, MOGUĆNOSTI I OGRANICENJA RAZVOJA U ODNOSU NA DEMOGRAFSKE I GOSPODARSKE PODATKE, TE PROSTORNE POKAZATELJE	46
2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA	59
2.1. Ciljevi prostornog razvoja gradskog značaja	59
2.1.1. ZNAČAJ POSEBNIH FUNKCIJA GRADA SISKA	59
2.1.2. ODABIR PROSTORNE I GOSPODARSKE STRUKTURE	60
2.1.3. INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST	61
2.1.4. OCUVANJE EKOLOŠKE STABILNOSTI I VRIJEDNIH DIJELOVA OKOLIŠA	61
2.2. Ciljevi prostornog uređenja grada Siska	62
2.2.1. RACIONALNO KORIŠTENJE I ZAŠTITA PROSTORA U ODNOSU NA POSTOJECI I PLANIRANI BROJ STANOVNIKA, GUSTOCU STANOVANJA, OBILJEŽJA IZGRAĐENE STRUKTURE, VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI KRAJOBRAZA, PRIRODNIH I KULTURNO - POVIJESNIH ČJELINA	62
2.2.2. UNAPREĐENJE UREĐENJA NASELJA I KOMUNALNE INFRASTRUKTURE	63
3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA	64
3.1. Temeljna organizacija prostora grada Siska u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu	64
3.2. Organizacija, korištenje, namjena, uređenje i zaštita površina	69
3.2.1. PRIKAZ GOSPODARSKIH DJELATNOSTI	72
3.2.2. PRIKAZ MREŽA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI	73
3.2.3. PRIKAZ PROMETNE I TELEKOMUNIKACIJSKE MREŽE	74
3.2.4. PRIKAZ KOMUNALNE INFRASTRUKTURNE MREŽE	94
3.2.5. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE POVRŠINA I GRAĐEVINA	114
3.2.6. PODRUČJA PRIMJENE POSEBNIH MJERA UREĐENJA I ZAŠTITE	131
3.2.7. NACIN I UVJETI GRADNJE	136
3.2.8. ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU, NACIN KORIŠTENJA I UREĐENJE POVRŠINA	140
3.3. Spriječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš	142
3.3.1. ZRAK	142
3.3.2. BUKA I VIBRACIJE	145
3.3.3. VODA	150
3.3.4. TLO	151
3.3.5. UGROŽENI I DEGRADIRANI PROSTORI U GRADU	152

1. Uvjeti određivanja i razgranicavanja površina javnih i drugih namjena	154
2. Uvjeti uređenja prostora za građevine od važnosti za Državu i Županiju	159
3. Uvjeti smještaja građevina gospodarskih djelatnosti	160
4. Uvjeti smještaja građevina društvenih djelatnosti	162
5. Uvjeti i način gradnje stambenih građevina	165
6. Uvjeti utvrđivanja trasa i površina prometne, telekomunikacijske i komunalne infrastrukturne mreže	173
6.1. PROMETNA INFRASTRUKTURA	173
6.2. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA	179
7. Uvjeti uređenja posebno vrijednih i osjetljivih područja i cjelina	182
8. Mjere ocuvanja i zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno - povijesnih cjelina	184
9. Postupanje s otpadom (obrada, skladištenje i odlaganje)	191
10. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš	193
11. Mjere provedbe plana	195
11.1. OBVEZA IZRADA DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA	195
11.2. MJERE UREĐENJA I ZAŠTITE ZEMLJIŠTA	196
11.3. REKONSTRUKCIJA GRAĐEVINA CIJAJE NAMJENA PROTIVNA PLANIRANOJ NAMJENI	197

prilozi :

- DOKUMENTACIJA KORIŠTENJA U IZRADI PLANA	199
- suglasnost Ureda državne uprave u Sisacko - moslavackoj županiji, Ureda za prostorno uređenje, stambeno - komunalne poslove, graditeljstvo i zaštitu okoliša (klasa: 350-01/02-01/03, broj: 2176-04-01/02-02/2 od 22. ožujka 2002. godine)	
- mišljenje Županijskog zavoda za prostorno uređenje Sisacko - moslavacke županije (broj: 2176-13-01-32 od 07. ožujka 2002. godine)	
- suglasnost Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Zagrebu (klasa: 612-08/02-02/239, broj: 532-10-2/2-02-2 od 08. ožujka 2002. godine)	
- ocitovanje Ministarstva unutarnjih poslova, Policijske uprave Sisacko - moslavacke, Odjela zaštite upravnih, inspeksijskih i poslova zaštite i spašavanja (broj: 511-10-06/04-01-483/2-02. 1/2 od 06. ožujka 2002. godine)	

graficki dio plana :

1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA	mj. 1 : 10.000
2. MREŽA GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI	mj. 1 : 10.000
3. PROMETNA I KOMUNALNA INFRASTRUKTURNA MREŽA	
3.A. CESTOVNI, ŽELJEZNIČKI, RIJEČNI I ZRACNI PROMET	mj. 1 : 10.000
3.B. POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE; ENERGETSKI SUSTAV	mj. 1 : 10.000
3.C. VODNOGOSPODARSKI SUSTAV; OBRADA, SKLADIŠTENJE I ODLAGANJE OTPADA	mj. 1 : 10.000
4. UVJETI ZA KORIŠTENJE, UREĐENJE I ZAŠTITU PROSTORA	
4.A. UVJETI KORIŠTENJA	mj. 1 : 10.000
4.B. PODRUČJA PRIMJENE POSEBNIH MJERA UREĐENJA I ZAŠTITE	mj. 1 : 10.000

U V O D

Bitne promjene koje su nastale u Republici Hrvatskoj, stjecanjem njene samostalnosti i suverenosti, u politickom, društvenom i gospodarskom sustavu uvjetuju drugacije uređenje, korištenje i zaštitu prostora od dosadašnjeg, što uvjetuje koncepcijske promjene u dokumentima prostornog uređenja. Zakonom o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02) i pripadajucim podzakonskim aktima reguliran je nacin gospodarenja, zaštite i upravljanja prostorom kao temeljnim nacionalnim dobrom, u sklopu kojega znacajno mjesto zauzima izrada dokumenata prostornog uređenja.

U skladu sa svojim zakonskim pravom i obvezom Grad Sisak je "Programom mjera za unapredenje stanja u prostoru" (SG 17/98 i 9/00) utvrdio potrebu donošenja :

- Prostornog plana uređenja Grada Siska i
- Generalnog urbanistickog plana grada Siska

kojima ce se utvrditi svrhovita organizacija, korištenje i namjena prostora, te mjerila i smjernice za uređenje i zaštitu prostora Grada Siska.

Temeljna zadaca ovih dokumenata prostornog uređenja je da sustavno stvaraju prostorne i druge uvjete za gospodarski i društveni razvitak Siska na osnovi valorizacije geoprometnog položaja, te administrativno-politickog i kulturnog znacaja na razini Sisacko - moslavacke županije i Republike Hrvatske.

Novim Generalnim urbanistickim planom grada Siska potrebno je ostvariti slijedece :

- definirati strategiju razvoja grada Siska,
- uskladiti planirani razvitak s realnim mogućnostima,
- osigurati sudjelovanje korisnika prostora u procesu izrade plana i donošenju odluka,
- uskladiti plan sa prostornim planovima više razine: Prostornim planom uređenja Grada Siska, Prostornim planom Sisacko - moslavacke županije, te Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske,
- smjericama plana osigurati zaštitu prostora,
- ostvariti planske preduvjete za gradnju gradevina društvenog i javnog standarda,
- stvoriti preduvjete za kvalitetnije prometno i komunalno opremanje grada,
- stvoriti preduvjete za zaštitu okoliša, te zbrinjavanje komunalnog otpada.

Po provedenom javnom natjecaju izrada Generalnog urbanistickog plana grada Siska povjerena je tvrtki CPA - Centar za prostorno uređenje i arhitekturu d.o.o. iz Zagreba.

Po potpisu ugovora CPA d.o.o. je pristupio pripremnim radovima na izradi plana koji su uključivali :

- preuzimanje geodetskih osnova za područje obuhvata u mjerilu 1 : 5.000 koje su potom smanjene u mjerilo 1 : 10.000 ;
- analizu postojeće dokumentacije za područje grada Siska ;
- analizu polazišta i razvojnih potencijala grada Siska ;
- analizu postavki iz prostornih planova višeg reda (Program i Strategija prostornog razvitka Republike Hrvatske, koncept Prostornog plana Sisacko - moslavacke županije, koncept Prostornog plana uređenja Grada Siska).

U sklopu pripremnih radova održani su 20. srpnja i 16. rujna 1999. godine radni sastanci u Sisku na kojem je CPA kao izvršitelj radova preuzeo raspoložive podloge i dokumentaciju o prostoru, te je dogovoren nacin prikupljanja podataka za izradu Generalnog urbanistickog plana grada Siska od tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima u skladu sa clankom 29. Zakona o prostornom uređenju.

U skladu sa člankom 29. Zakona o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02) od tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima prikupljeni su potrebni podaci i dokumentacija za potrebe izrade Generalnog urbanističkog plana grada Siska. Svoje dopise i podatke dostavili su :

- *MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, Uprava za energetiku i rudarstvo (dopis klasa: 350-02/99-01/07 ur.broj: 2176-04-99-03 od 10. rujna 1999. god.)*
- *MINISTARSTVO KULTURE, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Zagrebu (dopis klasa: 612-08/99-01/472 ur.broj: 532-19-04-99-2/BB/NM od 28. prosinca 1999. god. i dopis klasa: 612-08/01-01/576, urbr: 532-19-04-01-1/GB/BS od 08. listopada 2001. godine)*
- *MINISTARSTVO OBRANE, Sektor za gospodarenje, Uprava za graditeljstvo i zaštitu okoliša (dopis klasa: 931-01/99-01/34 ur.broj: 512-M3-0202-99-02 od 08. veljače 2000. god. i dopis klasa: 350-05/01-01/85 ur.broj: 512-M3-0202-01-4 od 12. lipnja 2001. god)*
- *MINISTARSTVO PROSVJETE I ŠPORTA, Uprava za financije (dopis klasa: 404-03/00-01/153 ur.broj: 532-06-02/5-00-2 od 10. ožujka 2000. god.)*
- *MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE SKRBI, Uprava socijalne skrbi (dopis klasa: 550-01/99-01/684 ur.broj: 524-04-99-1-1/6 od 27. kolovoza 1999. god.)*
- *MINISTARSTVO TURIZMA (dopis klasa: 930-02/99-01/01 ur.broj: 529-03/99-01 od 18. kolovoza 1999. god.)*
- *MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA, Policijska uprava Sisacko - moslavacka, Odjel zaštite od požara i civilne zaštite (dopis broj: 511-10-09/1-9905/2-99.1/3 od 31. kolovoza 1999. god.)*
- *MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PROSTORNOG UREĐENJA (dopis klasa: 612-07/99-01/0921 ur.broj: 531-03-AD-00-2 od 25. veljače 2000. god. i dopis klasa: 612-07/99-01/0921 ur.broj: 531-IM/AV-00-2 od 22. ožujka 2000. god.)*
- *DRŽAVNA UPRAVA ZA VODE (dopis klasa: 325-01/99-01/347 urbroj: 527-1-2/48-99-0002 od 10. rujna 1999. god.)*
- *HRVATSKA UPRAVA ZA CESTE, Središnji ured, Odjel za razvitak i planiranje (dopis urbroj: 345-210-9729/1/99 od 14.10.1999. god.)*
- *SISACKO - MOSLAVACKA ŽUPANIJA, Županijska uprava za ceste (dopis klasa: 340-01/99-05/825, ur.broj: 2176-81-10-99-990.2 od 28. prosinca 1999. god.)*
- *SISACKO - MOSLAVACKA ŽUPANIJA, ŽUPANIJSKI ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE (dopis klasa: 350-01/99-01/02, ur.broj: 2176-13-99-27 od 01. rujna 1999. god.)*
- *HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d., Sektor za razvoj, Zagreb (dopis broj: 7-7182/99.DM od 02.09.1999. god.)*
- *HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d., DP "Elektra" Sisak (dopis broj: 4/18-309/2000. - ing FV, JK od 15.01.2000. god.)*
- *HP - HRVATSKA POŠTA d.d., Središte pošta Sisak (dopis broj 2-01-1086/99 od 16. kolovoza 1999. god. i dopis broj 2-01-441/01 od 07. svibnja 2001. god.)*
- *HRT - HRVATSKA RADIOTELEVIZIJA, Odašiljaci i veze, Plansko tehnološki odjel (dopis broj ing. ZL/JH od 13.08.1999. god.)*
- *"HRVATSKE ŠUME" p.o. Zagreb, Uprava šuma Sisak, Odjel za uređivanje šuma (dopis klasa: 321-02/99-01/131, ur.broj: 349-08-08-99-1 od 03. rujna 1999. god.)*
- *HT - HRVATSKE TELEKOMUNIKACIJE d.d., TK centar Sisak (dopis broj: 310539/99 od 28. prosinca 1999. god.) - elaborat "Podaci za idejno rješenje mreže telekomunikacija", Sisak, prosinac 1999. godine*
- *VIP - NET GSM, d.o.o. Zagreb (dopis od 16. srpnja 2001. god.)*
- *HRVATSKE VODE, Vodnogospodarski odjel za vodno područje sliva Save, Služba studijsko - projektnih poslova, Zagreb (dopis klasa: 350-02/99-01/0013, urbroj: 374-21-1-00-4 od 18. siječnja 2000. god., dopis klasa: 350-02/99-01/0013, urbroj: 374-21-1-00-5 od 29. ožujka 2000. god., dopis klasa: 350-02/99-01/0013, urbroj: 374-21-1-01-23 od 07. svibnja 2001. god. i dopis klasa: 350-02/99-01/0013, urbroj: 374-21-1-01-25 od 18. lipnja 2001. god.) - elaborat "Podloge za Generalni urbanistički plan Siska - Vodno gospodarstvo", Zagreb, ožujak 2000. godine*
- *SISACKI VODOVOD d.o.o., Sisak, (dopis urbroj: 2176/01-13-1588-01 od 31. svibnja 2001. god.)*
- *INA Naftaplina d.d., Služba nadzora i geodetskih poslova (sastanak 09. srpnja 2001. god.)*
- *PLINACRO d.o.o., Zagreb (dopis broj 720DR od 20. srpnja 2001. god.)*
- *JANAF d.d., Služba razvoja i izgradnje (dopis broj IV-25699/NP od 06. rujna 1999. god. i dopis broj IV-332/01 od 20. srpnja 2001. god.)*
- *RADIO SISAK d.d., Sisak (dopis broj 231/98 od 26. studenog 1998. god.)*
- *SVEUCILIŠTE U ZAGREBU (dopis: broj: 01-2295/3-1999. od 11. listopada 1999. god.)*

Tijekom rada na izradi GUP-a grada Siska pojedinačne zahtjeve Službi gospodarenja prostorom, razvoja, zaštite okoliša i geodetskih poslova Grada Siska dostavili su :

- INA Rafinerija nafte, Sisak (dopis od 18. ožujka 1999. god.)
- "Graditelj" d.d. za graditeljstvo, Sisak (dopis broj: 743/2000 od 10. svibnja 2000. god.)
- Islamska zajednica u Hrvatskoj, Medžlis islamske zajednice, Sisak (dopis broj: 16/01 od 21. travnja 2001. god.)
- "Sisak stan" d.d., Sisak (dopis od 17. svibnja 2001. god.)
- "SIPAS" d.d., Sisak (dopis od 29. lipnja 2001. god.)
- te niz gradana.

Na temelju ugovora o izradi Generalnog urbanistickog plana grada Siska CPA je kao izvršitelj radova u siječnju 2000. godine izradio i 13. ožujka 2000. godine na sjednici Gradskog poglavarstva Grada Siska prezentirao elaborat :

Generalni urbanisticki plan grada Siska - Program rada i Ocjena stanja u prostoru

kao I. etapu rada i osnovu za dalji nastavak radova.

Po usuglašavanju svih prezentiranih elemenata i pribavljanju traženih podataka od tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima, interdisciplinarni stručni tim CPA nastavio je s daljnjom razradom Generalnog urbanistickog plana grada Siska koji, uz prostorne elemente, sadrži i detaljne Odredbe za provodenje koje su sastavni dio Odluke o donošenju GUP-a grada Siska. Izradeni elaborat :

Generalni urbanisticki plan grada Siska - Prijedlog plana za prethodnu raspravu

prezentiran je na prethodnoj raspravi o ciljevima i mogućim rješenjima značajnima za razvitak, uređenje i oblikovanje prostora na području obuhvata GUP-a Siska, a u skladu s odrednicama članka 3. Uredbe o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova (NN 101/98). Propisano je da u prethodnoj raspravi sudjeluju tijela državne uprave i pravne osobe s javnim ovlastima te druge fizičke i pravne osobe, za koje to Grad Sisak ocijeni potrebnim.

U sklopu procedure prethodne rasprave održane su slijedeće pojedinačne prethodne rasprave:

- Prethodna rasprava o prednacrtu GUP-a grada Siska i PPUG Siska, održana 27. studenog 2000. godine u kojoj su sudjelovali članovi Gradskog vijeća i Poglavarstva, celnici i stručnjaci Gradske uprave i tijela Županije, predsjednici političkih stranaka i predsjednici uprave većih trgovačkih društava, te trgovačkih društava gradske i državne infrastrukture;
- Prethodna rasprava o prednacrtu GUP-a grada Siska i PPUG Siska, održana 06. veljače 2001. godine u kojoj su sudjelovali predstavnici INA Rafinerije nafte Sisak i Termoelektrane Sisak glede opcija gradskih prostornih rješenja te posebice glede prostornih rješenja istocnog dijela Južne industrijske zone Siska. Temeljem zaključaka s prethodne rasprave na posebnom je sastanku utvrđeno rješenje prometnog sustava u okruženju INA Rafinerije nafte u Sisku¹;
- Prethodna rasprava o nacrtu prijedloga GUP-a grada Siska i PPUG Siska, održana 03. svibnja 2001. godine u kojoj su sudjelovali predstavnici tijela državne uprave i pravne osobe s javnim ovlastima koje su osigurale podatke i dokumente iz svog djelokruga za potrebe izrade navedenih planova;
- Prethodna rasprava o nacrtu prijedloga GUP-a grada Siska i PPUG Siska, održana 03. svibnja 2001. godine u kojoj su sudjelovali predstavnici mjesnih odbora s područja Grada Siska.

¹ zabilješka Službe gospodarenja prostorom, razvoja, zaštite okoliša i geodetskih poslova Grada Siska (klasa: 930-02/98-01/2, urbroj: 2176/05-07/01-01-7 od 26. travnja 2001. godine)

Po provedenoj prethodnoj raspravi koncepcija GUP-a grada Siska detaljno je analizirana u Službi gospodarenja prostorom, razvoja, zaštite okoliša i geodetskih poslova Grada Siska, te su zaključci ugrađeni u Nacrt Prijedloga GUP-a grada Siska za javnu raspravu.

U Nacrt Prijedloga GUP-a ugrađene su i spoznaje iz "Konzervatorske podloge sa sustavom mjera zaštite nepokretnih kulturnih dobara na području grada Siska" koju je za potrebe GUP-a grada Siska izradilo Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Zagrebu.

Nakon provedene prethodne rasprave Nacrt Prijedloga GUP-a grada Siska, zajedno s Izvješćem o izvršenoj prethodnoj raspravi, razmotrilo je Gradsko poglavarstvo Grada Siska na 7. sjednici održanoj 23. listopada 2001. godine, te utvrdilo:

Generalni urbanistički plan grada Siska - Prijedlog plana za javnu raspravu

koji se, u skladu s odrednicama Uredbe o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova (NN 101/98), upućuje na javnu raspravu. Gradsko poglavarstvo Grada Siska zadužilo je Službu gospodarenja prostorom, razvoja, zaštite okoliša i geodetskih poslova Grada Siska, da objavi i provede javnu raspravu o Prijedlogu GUP-a grada Siska u trajanju od 30 dana. Javna rasprava je započela 5. studenog 2001. godine i trajala do 5. prosinca 2001. godine.

U postupku javne rasprave održana su dva javna izlaganja o Prijedlogu GUP-a grada Siska:

- 15. studenog 2001. godine održano je javno izlaganje za predstavnike tijela državne uprave, županijske i gradske uprave te pravnih osoba s javnim ovlastima;
- 20. studenog 2001. godine održano je javno izlaganje za predstavnike mjesnih odbora, građane i udruge.

Na Prijedlog GUP-a grada Siska do propisanog roka dali su ocitovanja, prijedloge i primjedbe slijedeći sudionici javne rasprave :

- tijela državne, županijske i gradske uprave i pravne osobe s javnim ovlastima:
 - HRVATSKE ŠUME p.o. Zagreb, Uprava šuma Sisak, Odjel za uređivanje šuma (dopis broj SI-05-2001-185/2 od 21.11.2001. godine)
 - HT - TKC Sisak (dopis broj 3.18.-13546/01 od 22.11.2001. godine)
 - Ured državne uprave u Sisacko-moslavackoj županiji; Ured za prostorno uređenje, stambeno-komunalne poslove, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Sisak (dopis klasa 350-01/01-01/01, urbroj 2176-04-01/02-01/94 od 28.11.2001. godine)
 - MUP - PU Sisacko - moslavacka, Odjel upravnih, inspekcijских i poslova zaštite i spašavanja (dopis broj 511-10-06/04-01-2756/02-01.1/2 od 30.11.2001. godine)
 - Sisacki vodovod d.o.o., Sisak (dopis broj 2176/01-13-3590-01 od 03.12.2001. godine)
 - Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja; Inspektor zaštite okoliša mr.sc. Vera Ivanušić, dipl.inž.kem. (dopis zaprimljen 05.12.2001. godine)
 - Hrvatske ceste d.o.o., Sektor za razvoj, plan i projektiranje, Odjel za razvoj i gospodarenje cestama (dopis broj 311-13610/2/01. od 05.12.2001. godine)
- građani i udruge (ukupno 18 potpisanih primjedbi upisanih u Knjigu primjedbi ili dostavljenih pismeno).

Sukladno Uredbi o javnoj raspravi u postupku donošenja prostornih planova (NN 101/98) Služba gospodarenja prostorom, razvoja, zaštite okoliša i geodetskih poslova Grada Siska, u suradnji sa stručnim izradivcem pripremila je Izvješće o javnoj raspravi o Prijedlogu GUP-a grada Siska. Izvješćem su svi prijedlozi, primjedbe i ocitovanja koje su dali sudionici u javnoj raspravi obrađeni na način da je navedeno :

- Prijedlozi, primjedbe i ocitovanja koja se u cjelosti prihvaćaju (točka 6.1. Izvješća)
- Prijedlozi primjedbe i ocitovanja koji se djelomično prihvaćaju (točka 6.2. Izvješća)
- Prijedlozi, primjedbe i ocitovanja koji se ne prihvaćaju (točka 6.3. Izvješća)
- Prijedlozi, primjedbe i ocitovanja koji su dani izvan propisanog roka od 07. prosinca 2001. godine (točka 6.4. Izvješća)

Prijedlog GUP-a grada Siska i Izvješće o javnoj raspravi o Prijedlogu GUP-a grada Siska razmotrilo je Gradsko poglavarstvo Grada Siska na svojoj sjednici održanoj 21. siječnja 2002. godine, te utvrdilo :

Generalni urbanistički plan grada Siska - Konacni prijedlog plana

Na Konacni prijedlog GUP-a grada Siska suglasnosti i mišljenja² propisane Zakonom o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02) i Zakonom zaštiti i ocuvanju kulturnih dobara (NN 69/99) dali su :

- Ured državne uprave u Sisacko - moslavackoj županiji; Ured za prostorno uređenje, stambeno - komunalne poslove, graditeljstvo i zaštitu okoliša (suglasnost klasa: 350-01/02-01/03, broj: 2176-04-01/02-02/2 od 22. ožujka 2002. godine), na temelju mišljenja Županijskog zavoda za prostorno uređenje Sisacko - moslavacke županije (mišljenje klasa: sl.; broj: 2176-13-01-32 od 07. ožujka 2002. godine);
- Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Zagrebu (suglasnost klasa: 612-08/02-02/239, broj: 532-10-2/2-02-2 od 08. ožujka 2002. godine);
- Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava Sisacko - moslavacka, Odjel zaštite upravnih, inspekcijskih i poslova zaštite i spašavanja (ocitovanje broj: 511-10-06/04-01-483/2-02. 1/2 od 06. ožujka 2002. godine).

Po prikupljanju zakonom propisanih suglasnosti i mišljenja, a na prijedlog Poglavarstva Grada Siska,

Generalni urbanistički plan grada Siska

usvojilo je 15. srpnja 2002. godine Gradsko vijeće Grada Siska.

² Prije donošenja GUP-a potrebno je pribaviti:

- suglasnost Županijskog ureda za poslove prostornog uređenja koja se izdaje na temelju prethodno pribavljenog mišljenja Županijskog zavoda za prostorno uređenje o usklađenosti sa Prostornim planom Županije (na temelju članka 24. i 26. Zakona o prostornom uređenju, NN 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02), te
- suglasnost Ministarstva kulture, Konzervatorski odjel u Zagrebu (na temelju članka 56. Zakona o zaštiti i ocuvanju kulturnih dobara, NN 69/99).

***I. OBRAZLOŽENJE GENERALNOG
URBANISTICKOG PLANA GRADA SSKA***

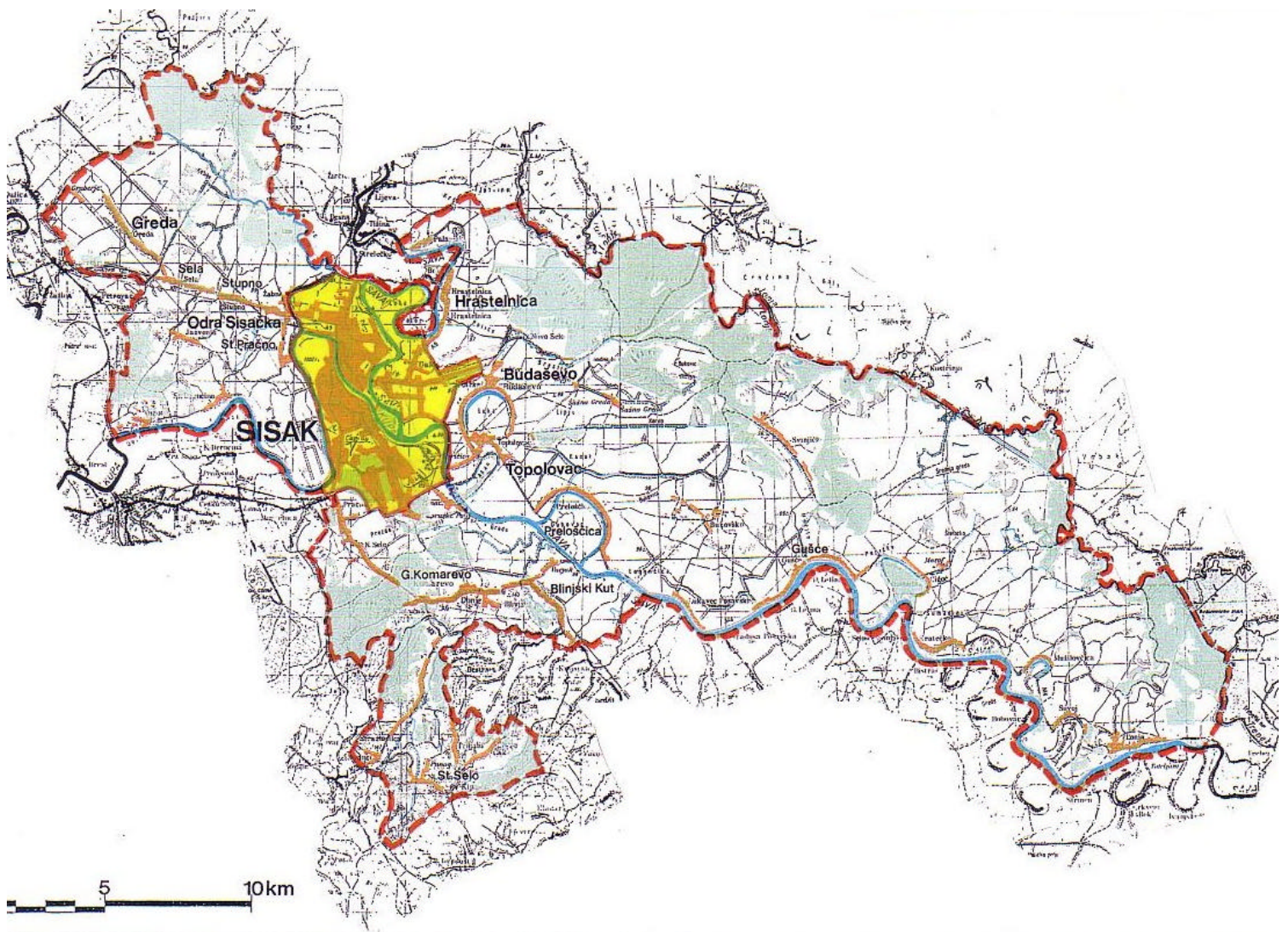
1. POLAZIŠTA

1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja grada Siska u odnosu na prostor i sustave Županije i Države

1.1.1. OSNOVNI PODACI O STANJU U PROSTORU

1.1.1.1. Teritorijalni obuhvat

Prostorni obuhvat GUP-a grada Siska obuhvata područje naselja Sisak.

područje obuhvata GUP-a grada Siska u odnosu na prostor Grada Siska

REPUBLIKA HRVATSKA
SISAČKO - MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
URED ZA KATASTARSKO-GEODETSKE
POSLOVE SISAČ

PRESLIK
TOPOGRAFSKE KARTE

Naselje: SISAČ
Br. topogr. karte: 061-2-1/061/274
055-3/055/14

KLASA: 931-04/99-01/06
UR. BROJ: 2176-05-02-99-2
Sisač, 21. OG. 1999

IZRADIO: *[Signature]*
PRÓCELNIK:
Mirko Anušević, dipl. ing. geod.

Preslik iz radnice u sklopu *Dokumenta podataka o gr. mjesn.*

granica obuhvata GUP-a grada Siska

Na zahtjev Grada Siska, a za potrebe izrade Generalnog urbanističkog plana grada Siska, granicu obuhvata na topografskoj karti u mjerilu 1:25.000 ucrtao je Ured za katastarsko - geodetske poslove Sisak ³, te je dobivena granica korištena u svim grafickim prikazima i proračunama.

Površina obuhvata GUP-a je 3.232 ha.

Površina obuhvata GUP-a iz 1991. godine je, osim današnjeg područja naselja Sisak, uključivala i područja naselja Crnac, Novo Pracno i Novo Selo koja danas imaju status samostalnih naselja i stoga su izvan obuhvata GUP-a.

1.1.1.2. Numerički pokazatelji

Na temelju priloženog iskaza moguće je zaključiti da je na području obuhvata GUP-a koji zauzima cca 7,6 % površine Grada Siska živjelo oko 70 % stanovnika Grada.

tablica - OSNOVNI NUMERICKI POKAZATELJI O POVRŠINI, STANOVNICIMA, STANOVIMA I DOMACINSTVIMA NA PODRUČJU GRADA SISKA I OBUHVATA GUP-a

		GRAD SISAK ukupno	GUP SISAK područje obuhvata
POVRŠINA			
	km ²	422,7	32,3
	%	100,0	7,6
STANOVNICI			
- popis 1981. *	broj	59.812	43.094
	%	100,0	72,0
- popis 1991. *	broj	61.413	45.792
	%	100,0	74,6
- popis 2001. **	broj	53.036	37.491
	%	100,0	70,7
STANOVI			
- popis 1981. *	broj	17.811	13.305
	%	100,0	74,7
- popis 1991. *	broj	20.893	15.298
	%	100,0	73,2
- popis 2001. **	broj	21.425	15.014
	%	100,0	70,1
DOMACINSTVA			
- popis 1981. *	broj	19.299	14.040
- popis 1991. *	broj	20.689	15.605
- popis 2001. **	broj	19.038	13.766
GUSTOĆA NASELJENOSTI			
- popis 1981. *	st / ha	1,41	13,34
- popis 1991. *	st / ha	1,45	14,17
- popis 2001. **	st / ha	1,25	11,61

napomene: * U iskazu broja stanovnika za grad Sisak 1981. i 1991. godine uključeni su stanovnici, domaćinstva i stanovi u naseljima Crnac, Novo Pracno i Novo Selo koja se nakon 1991. godine statistički iskazuju kao samostalna naselja.

** Korišteni podaci iz publikacije "Popis stanovništva 2001 - Prvi rezultati po naseljima", Državni zavod za statistiku, Zagreb, svibanj 2001. godine

³ Ured za katastarsko - geodetske poslove Sisak - dostava podataka o granici naselja (klasa: 931-04/99-01/05, ur.broj: 2176-05-02-99-2 od 21. lipnja 1999. godine)

1.1.2. PROSTORNO RAZVOJNE I RESURSNE ZNACAJKE

1.1.2.1. Prirodne značajke prostora

Podneblje

Prema karakteristikama podneblja grad Sisak je u klimatskoj zoni tople umjereno kišne klime s izrazito kontinentskim odlikama. Kako je područje Siska otvoreno utjecajima sa sjevera, a prema jugu zaštićeno brdskim područjem Banovine, kontinentalni utjecaji prilično su izraženi.

Podneblje cijele regije pripada umjereno humidnom području s izrazitim, ali ne vrlo dugim, hladnim razdobljem godine. U smislu bioklimatološke interpretacije grad Sisak nalazi se u sklopu podneblja ravnica i rijecnih dolina, odnosno fitobioklimata hrasta lužnjaka i drugih hidrogilnih fitocezona.

Za grad Sisak osobitosti podneblja opisane su prema dostupnim podacima meteorološke stanice Sisak, pri čemu iz starijeg razdoblja motrenja (prije 1940.) postoje samo podaci o padalinama.

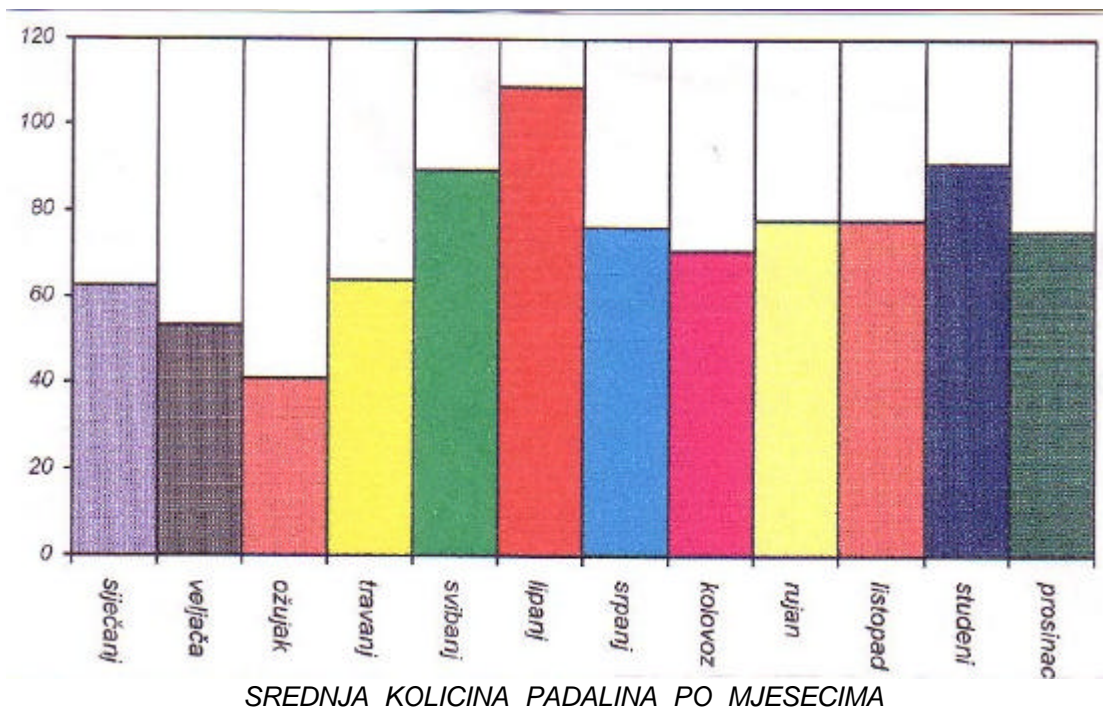
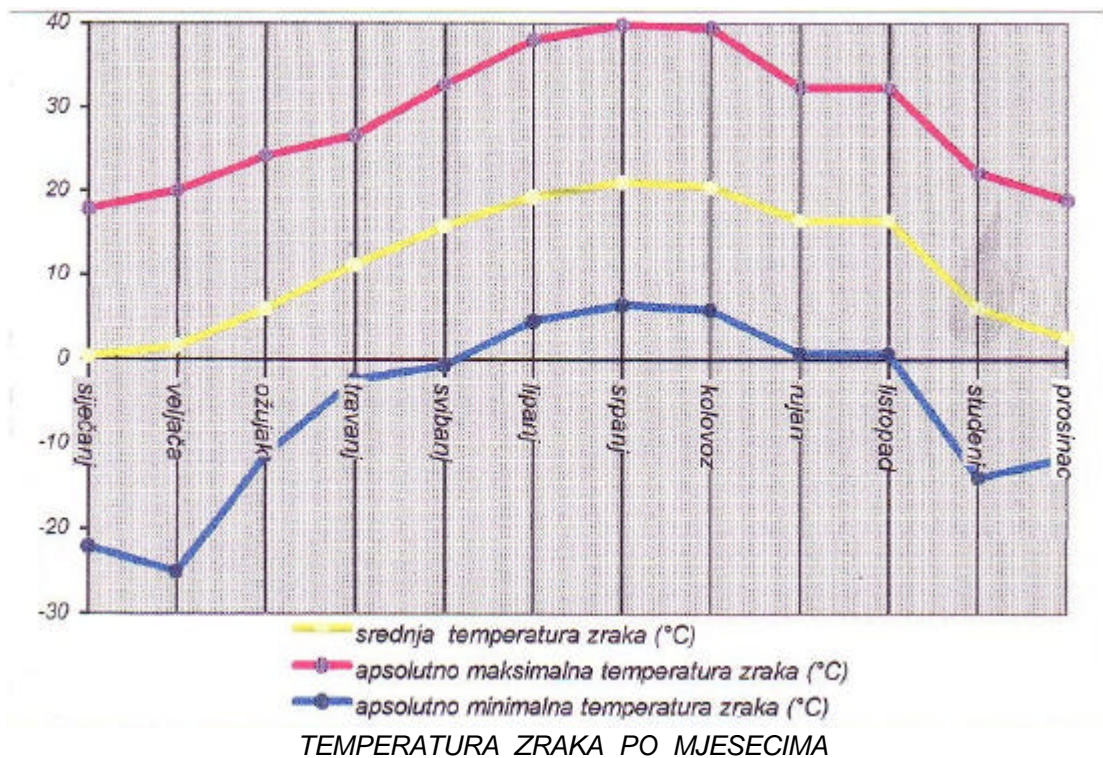
Meteorološka stanica	Nadmorska visina (m)	Geografska širina N	Geografska E / Gr
Sisak	98	45° 29' 20"	16° 22' 40"

Prema raspoloživim podacima, srednja godišnja temperatura zraka u Sisku je 10,9°C, a njezino godišnje kolebanje (amplituda) razmjerno je veliko i iznosi 20,7°C. Prosječne godišnje terminske temperature zraka dosta su izjednačene: u 07 sati 8,2°C, a u terminu 14 sati 14,7°C.

mjesec	srednja temperatura zraka	apsolutno maksimalna temperatura zraka	apsolutno minimalna temperatura zraka	srednja količina padalina (u mm)
	(u °C)			
sijecanj	0,3	17,8	- 22,2	62,5
veljaca	1,5	20,0	- 25,0	53,4
ožujak	5,9	24,2	- 11,5	41,0
travanj	11,2	26,7	- 2,5	63,9
svibanj	15,7	32,7	- 0,7	89,2
lipanj	19,2	38,1	4,5	108,8
srpanj	21,0	39,8	6,4	76,3
kolovoz	20,4	39,4	5,8	70,8
rujan	16,4	32,3	0,7	77,8
listopad	16,4	32,3	0,7	77,8
studenj	6,0	22,2	- 14,0	90,8
prosinac	2,5	18,8	- 11,7	75,4
godišnji prosjek	10,9	39,8	- 25,0	890,0

Apsolutno maksimalna zabilježena temperatura zraka u Sisku ubraja se među najveće u Hrvatskoj i iznosi 39,8°C. Apsolutno minimalna zabilježena temperatura iznosi -25°C. Iz navedenog proizlazi apsolutna amplituda temperature zraka koja iznosi 64,8°C.

Najhladniji mjeseci su siječanj i veljača, a najtopliji srpanj i kolovoz. Srednjak temperature zraka za najtopliji mjesec (srpanj) iznosi oko 21°C.

U Sisku je godišnje zabilježeno prosjecno 890,7 mm padalina, a prosječne sezonske vrijednosti kolicine padalina (u mm) su slijedeće :

Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima	IV-IX mjesec
194	256	250	191	497

Najveća kolicina padalina pada u kasno proljeće (lipanj) i u jesen (studeni). Najveći broj dana s padalinama imaju mjeseci studeni (14,5) i prosinac (13,7). Najmanja kolicina padalina pada u zimsko doba godine kada pretežno pada snijeg, dok ljetni mjeseci kolovoz i rujan imaju najmanji broj dana s padalinama (9,4 i 9,3).

Snijeg pada tijekom godine prosjecno 23,7 dana u razdoblju od listopada do svibnja (uglavnom u siječnju i veljaci), a na zemlji se zadržava prosjecno 32,9 dana.

Godišnji srednjaci klimatskih pojava u Sisku su :

- dani s kišom (> 0,1 mm)	- 126,3
- dani sa snijegom (> 0,1 mm)	- 23,7
- maksimalna visina snijega	- 46 cm
- najdulje trajanje sniježnog pokrивaca	- 20 dana

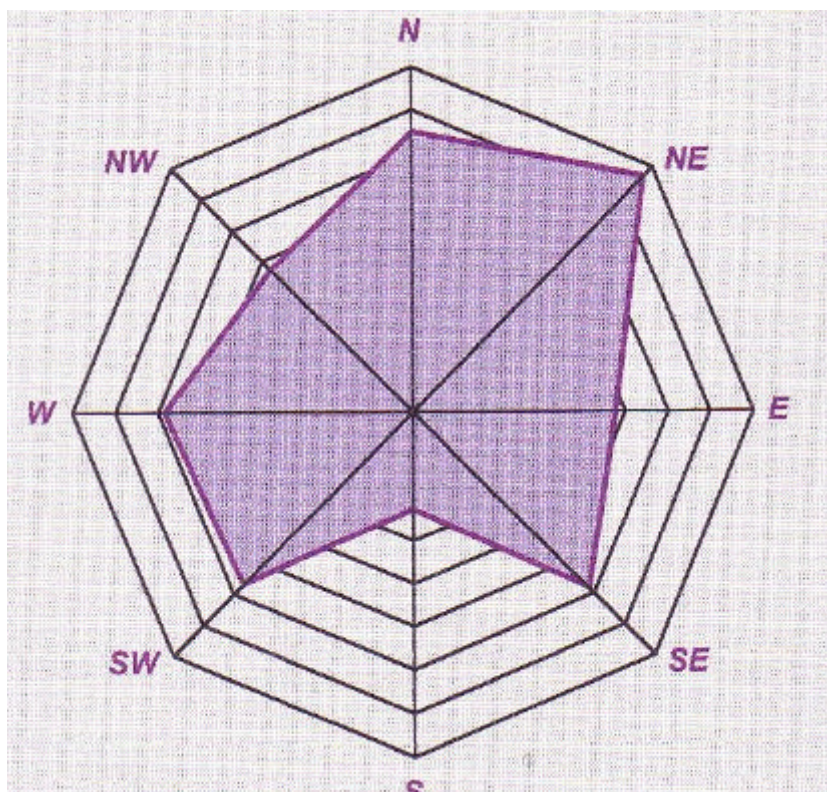
Prosječna godišnja insolacija u granicama je od 1.800 do 2.000 sati. Prosjecni godišnji broj oblačnih dana (srednja dnevna naoblaka > 8,0) u Sisku iznosi 130,5 dana. Godišnji srednjak broja vedrih dana (srednja dnevna naoblaka < 2,0) u Sisku je 61,7. Najviše vedrih dana ima kolovoz (11,2).

Za Sisak je karakteristican relativno velik broj dana s pojavom magle (70 dana godišnje). Magla je najucestalija u jesenskim i ranim zimskim mjesecima (od rujna do siječnja) kada se javlja skoro svaki treci dan.

Relativna vlaga zraka kreće se tijekom godine u Sisku između osrednje do jako visoke i po godišnjem srednjaku je 78 %. Najveća relativna vlaga je u prosincu (88,5 %), a namanja u kolovozu (72,5 %).

Prema podacima meteorološke stanice Sisak, srednja godišnja razdioba smjerova vjetra je:

- najucestaliji su pravci puhanja iz NE (15,4 %) i N (13,0 %) kvadranta,
- slijede vjetrovi iz W (11,7 %), SE (11,6 %) i SW (11,3 %) kvadranta,
- zatim iz E (9,5 %), NW (9,4 %) i S (4,5%) kvadranta,
- dok je 13,6% vremena tiho, bez vjetra.

RUŽA VJETROVA ZA PODRUČJE METEOROLOŠKE STANICE SISKAK

Prosjecni broj dana s jakim vjetrom (> 6 Beauforta) u Sisku je 36,3, a s olujnim vjetrom (> 8 Beauforta) 1,9 dana godišnje.

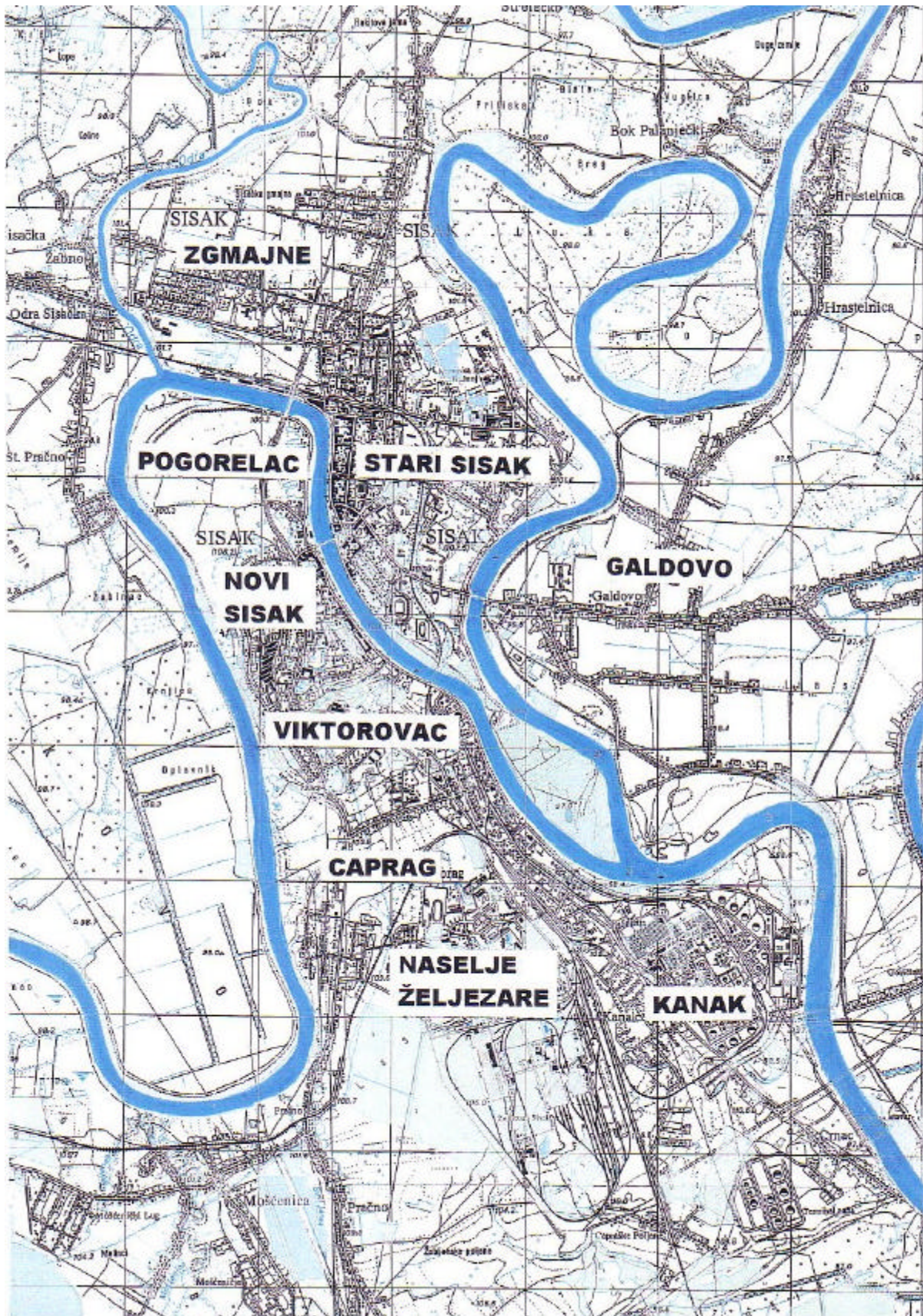
Topografski smještaj

Sisak je smješten u ravninarskom prostoru unutar složenog hidrografskog cvorišta što ga čine rijeke Sava, Kupa i Odra. I pored uglavnom ravninarskih karakteristika terena, obzirom na lokalna topografska obilježja ipak postoje razlike između pojedinih dijelova grada :

- Stari Sisak smješten je između Kupe i Save na aluvijalnoj ravni visine cca 95 m nadmorske visine. Kako je niveleta terena dovoljno uzdignuta od rijecnih tokova ovaj dio grada je siguran od visokih voda.
- Prostor Zelenog brijega (Zgmajne) nalazi se u sjevernom dijelu grada. Teren je nizak i sa svih strana ograničen vodenim tokovima Save, Kupe i Odra, te je zaštita od visokih voda provedena nasipima.
- Najniži dio grada Sisak je Galdovo koje se nalazi na lijevoj obali Save. Obrana od poplave ovog područja riješena je nasipima rijeke Save.
- Novi Sisak nalazi se u zadnjem meandru rijeke Kupe, a obuhvata :
 - nizinski naplavni prostor Pogorelca na sjeveru,
 - uzdignuto područje Viktorovca (visina cca 105 m nadmorske visine),
 - te južni dio grada u kome se uz industrijsku zonu nalaze stambena naselja Kanak, Caprag i naselje Željezare.

SATELITSKA SNIMKA SISKA

TOPOGRAFSKO - HIDROGRAFSKI POLOŽAJ GRADA SISKA

Hidrografske značajke

Sisak je sa svih strana okružen vodenim tokovima. Kako zbog nizinskog zemljišta rijeke Sava, Kupa i Odra imaju malen pad, meandriraju i tok im je spor.

Vodostaji rijeka Save i Kupe imaju značajke aluvijalnog režima te su prvenstveno pod utjecajem godišnjeg rasporeda i kolicine padalina. Najviši vodostaji su zabilježeni u kasnu jesen (studeni i prosinac) i rano proljeće (ožujak i travanj). Najniži vodostaji su za vrijeme ljeta (kolovoz, rujna, srpanj) sa sekundarnim minimumom u siječnju.

VODOSTAJ RIJEKE SAVE KOD GALDOVA

<i>apsolutno najviši vodostaj</i>	<i>apsolutno najniži vodostaj</i>	<i>ukupno kolebanje apsolutnog vodostaja</i>	<i>srednji vodostaj</i>
890 cm	- 214 cm	1.104 cm	137 cm

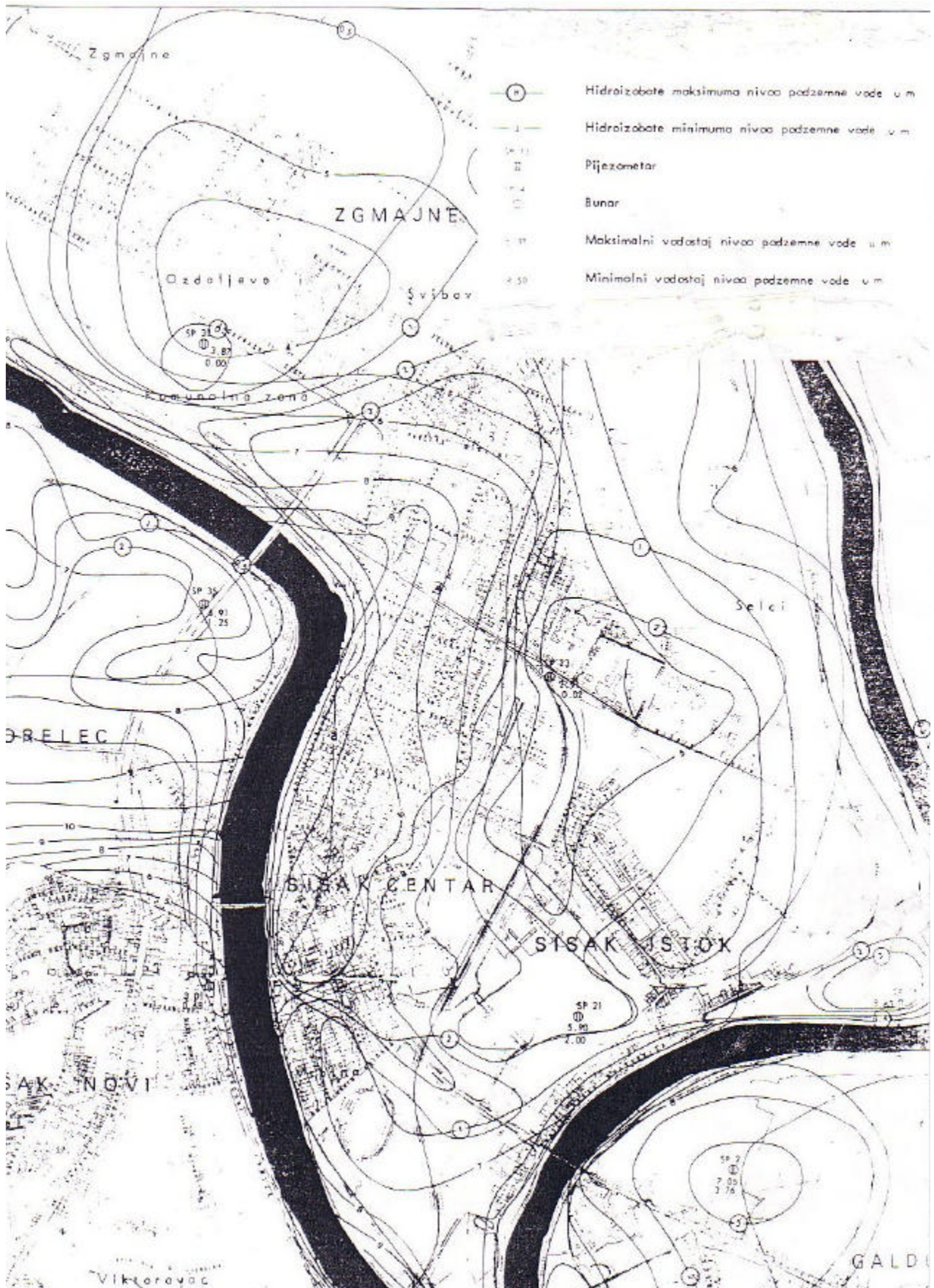
Kao što je vidljivo iz priloženih podataka varijacije vodotoka rijeke Save izrazito su velike (cca 11 metara), dok su kod rijeke Kupe još veće, posljedica čega je i veća opasnost od izlivanja iz korita.

Vodostaj rijeke Odra direktno ovisi o vodostaju rijeke Kupe. Dok Kupa ima normalni vodostaj Odra utječe normalno, a kada naraste voda u koritu Kupe ona sprijecava normalno otjecanje Odra, što često rezultira izlivanjem vode iz njena korita.

rijeka Kupa - pogled na Viktorovac i Novi Sisak

Razina podzemne vode na području grada je Siska različita (od 0,70 m do 7,00 m), a direktno je vezana na sustav zemljišta, konfiguraciju terena i vodostaj rijeka Save i Kupe. Razina podzemne vode najdublja je na području Viktorovca.

hidroizobate minimuma i maksimuma razine podzemnih voda na užem gradskom području

Seizmika

Pokupsko epicentralno područje nalazi se u prostoru između ušća rijeke Gline, Siska i trase glinskog rasjeda, a potresi su relativno česti. U seriji potresa 1909. i 1910. u tom području zabilježeno je pet jakih potresa magnituda između 4,9 i 5,4. Najjaci potres zabilježen je 08. listopada 1909. ($I_0 = VIII - IX^\circ$ MCS ljestvice; $M = 6,0$; $h = 16$ km). Dubine žarišta tih potresa bile su 18 do 38 km.

Obzirom na koncentraciju epicentara potresa te prisutne strukture i rasjede zaključuje se da potresi nastaju u široj zoni između Zrinjske gore i Vukomeričkih gorica. Moguće je da se dvije gore, zapravo veliki horstovi antiklinorija, u prostoru različito pomiku i u zoni između njih dolazi do komadanja stijena i smicanja. Na površini se pokreti odražavaju nastankom rasjeda i većim amplitudama vertikalnih i horizontalnih pomaka.

Na grafickom prilogu posebnom konturnom linijom ograničeno je područje mogućeg javljanja potresa intenziteta VII° (vrlo jaki potres), odnosno VIII° (razoran potres) MCS ljestvice.

SEIZMICKA RAJONIZACIJA ŠIREG PODRUČJA SISKA
S OZNACENIM EPICENTRIMA I MAGNITUDAMA ZABILJEŽENIH POTRESA ⁴

⁴ izvod iz: Prostornog plana Zajednice općina Sisak (SV 24 /88)

Litološka grada

Grad Sisak uglavnom se nalazi na mladim aluvijalnim sedimentima koji su karakteristični za doline rijeka Save i Kupe te korita njihovih potoka. Sastoje se od šljunaka, pijesaka, glina i mulja čija se sedimentacija odvija i u najnovije vrijeme. Vecim su dijelom prekriveni obradivim tlom. Valutice šljunaka izgrađene su od stijena različitog petrografskog sastava (vapnenci, dolomiti, pješčenjaci, rožnaci, eruptivi, metamorfiti, kvarc). Pijesak je sličnog petrografskog sklopa kao i šljunak, a sve ukazuje da su nastali razlaganjem okolnih, starijih stijena.

Karakteristika ovog terena je da je pretežno stabilan u svim okolnostima, dakle kako u prirodnim uvjetima tako i prigodom eventualnih zahvata.

Za razliku od ostalog prostora grada prostor Viktorovca sastoji se od diluvijalnih naslaga koje prema jugu prelaze u starije slojeve. Središnji dio Viktorovca je zaravnjeni plato koji se prema rubovima strmo spušta, pa su prema Kupi na istoku i zapadu evidentirana područja aktivnih klizišta.

Pedologija

Tipovi tala na području obuhvata Generalnog urbanističkog plana grada Siska strukturirani su u sljedeće pedokartografske jedinice:

redni broj	naziv pedokartografske jedinice	bonitet tla	kategorija tla
ALUVIJALNA TLA (oznaka A)			
1	Aluvijalno ilovasto tlo	60	III
2	Aluvijalno karbonatno oglejeno duboko Aluvijalno karbonatno duboko (80:20)	58	III
3	Aluvijalno karbonatno duboko ilovasto i pjeskovito Aluvijalno karbonatno oblejno duboko (60:10:30)	57	III
4	Aluvijalno tlo oglejeno i neoglejeno Semiglej aluvijalni	63	II
GLEJNA TLA (oznaka G)			
15	Hipoglej nekarbonatni Amfiglej nekarbonatni (70:30)	65	I
17	Hipoglej nekarbonatni Amfiglej nekarbonatni (50:50)	64	II
PSEUDOGLEJ RAVNICARSKI (oznaka PS)			
4	Pseudoglej zaravni, karbonatni	64	II
LESIVIRANA TLA (oznaka L)			
4	Lesivirana i pseudoglejna dolinska tla	58	III
TLA NASELJA			

Procjena pogodnosti tla za iskorištavanje temelji se na sadržaju pedoekološke karte i na podacima o fizikalnim, kemijskim i ostalim svojstvima tala.

Broj bonitetnih bodova predstavlja relativni numerički izraz plodnosti tla ili tala koja su obuhvaćena u pedokartografskoj jedinici. To omogućuje da se pedokartografske jedinice brzo i pregledno međusobno usporede s gledišta njihove kvalitete. Veci bonitetni broj odaje kartografsku jedinicu s tlima veće pogodnosti za biljnu proizvodnju. Pri tome treba imati u vidu da uz plodnost tla na razinu biljne proizvodnje utjecu još i bioklimatski uvjeti, reljef, hidrološki uvjeti i drugi ekološki faktori.

1.1.2.2. Prometno - geografski položaj grada Siska

Sisak je smješten u peripanonskom prostoru, na razvijenom, složenom i značajnom hidrografskom cvorištu kojega cine Sava, Kupa i Odra. Topografsko i hidrografski raščlanjen teren na kontaktu peripanonskog i dinarskog prostora omogućavao povoljan prijelaz preko rijeka, što je bio jedan od najvažnijih cimbenika koji su uvjetovali kontinuitet naseljavanja od antike do danas.

U prehistorijskom i srednjovjekovnom razdoblju geografska valorizacija sisackog položaja je prvenstveno vojno-strateška, te grad postoji prvenstveno kao utvrđenje. Nasuprot tome, u rimsko-antickom i narocito industrijskom razdoblju centralne funkcije imaju dominantan značaj. Porastom prometa Savom i Kupom, te gradnjom željeznickih pruga i industrije Sisak je prerastao u jedno od glavnih gradskih središta oko kojega se formiralo prostrano gravitacijsko područje. Glavna ishodišta prometnog značaja grada su: luka na vodenom putu, glavno cvorište velikog naftovoda, križište magistralnih željeznickih pruga, te gusta mreža državnih, županijskih i lokalnih cesta.

Sisak se nalazi u regiji Središnje Hrvatske koja ima veliko značenje u prometnom povezivanju Zapadne i Srednje Europe s Jugoistocnom Europom i Bliskim Istokom te u prometnoj usmjerenosti zemalja Srednjega Podunavlja prema Jadranu, Mediteranu i izlasku na svjetska mora. Posavskim prometnim pravcem prolaze autocestovna i željeznicka veza europskog značaja. Također je važna i željeznicka veza između sjevernog i južnog područja Hrvatske (djelomice preko teritorija Bosne i Hercegovine, trenutacno u prekidu) a planira se i nova autocestovna veza u istom koridoru (Zagreb - Sisak - Bihac - Split - Dubrovnik).

Kako kod Siska prestaje plovnost rijeke Save za veće brodove, Sisak se razvija kao važna krajnja zapadna rijecna luka, gdje se teret pretovaruje i dalje otprema željeznickom ili cestovnom mrežom.

Luka Sisak ima izrazito povoljan prometno - zemljopisni položaj unutar prometnih koridora Republike Hrvatske i slijedeće prednosti:

- od svih hrvatskih rijecnih luka najbliža je Jadranu i najvećoj jadranskoj luci Rijeka
- u neposrednoj je blizini industrijski najrazvijenijeg dijela Hrvatske
- kopnenim vezama dobro je prometno povezana i s Rijekom i sa Zagrebom.

Značenje plovnog puta rijekom Savom, a time i Siska kao najvažnije savske rijecne luke znatno će porasti planiranom gradnjom kanala Dunav - Sava.

U novijem razdoblju Sisak se razvio i kao važan terminal za transport nafte, jer se jadranski naftovod (JANAF), koji povezuje Sisak s Omišljem na Krku, ovdje racva na dva kraka : istocni dolinom Save i sjeverni (prema Sloveniji, Madarskoj i Ceškoj).

U neposrednoj je blizini i najveća hrvatska zračna luka (Pleso) pa se može reci da je Sisacko područje neposredno povezano svim prijevoznim nacinima osim pomorskoga.

1.1.2.3. Prostorno - urbanistički razvitak grada Siska

Povoljan topografski položaj terena na području triju rijeka, Kupe, Save i Odre pružao je tijekom povijesti dobre uvjete za razvoj naselja. U IV st. prije Krista razvilo se najstarije naselje na području današnjeg Siska - Segestica koja je u to vrijeme bila važno trgovačko i prometno središte. Segesticu razara i osvaja Oktavijan 35 god. prije Krista.

Rimska Siscija je bila glavni grad Panonie Saviae i imala je rang kolonije: Colonia Flavia Siscia. Oblik Siscije je izdužena eliptična forma, koju su zatvarali bedemi, opkoljena vodom sa svih strana. Grad je imao četvora vrata - sjeverna kod crkve Sv. Kvirina, južna vrata kod današnje župne crkve, te zapadna i istocna vrata koja su izlazila na Kupu i Savu. Siscia se razvija u veliki grad, s ortogonalnim sustavom blokova i ulica, te cardom i decumanusom kao dvije glavne međusobno okomite ulice. Siscia sve više napreduje, te se oko 200 god. kolonizira i područje desne obale Kupe, te ono postaje Colonia Septima Siscia. U III st. Siscija postaje sjedište biskupa i jedina biskupija u Panoniji Saviji.

Stagnacija Siscije počinje već krajem IV. st. prestankom rada kovnice, ali se još dva stoljeća uspjeva održati sve do provale Slavena i Avara. Od VII. stoljeća kada u hrvatsko-avarskom ratu nestaje i sisacka biskupija, pa sve do početka 19 st. naselje na području Siska ne napreduje, te potpuno gubi na značenju.

Približavanjem opasnosti od Turaka u XVI. st. gradi se tvrđava / kaštel za obranu, na mjestu utoka Kupe u Savu. Gradnja tvrđave ne utječe na urbani razvoj Siska, nego predstavlja odvojeni prostorni element.

Prvi kartografski prikaz Siska je Marsiglijev plan iz 1726 god. na kojem se vidi kontura ruševina anticke Siscije između potoka Swibitze i Sculetz, no tadašnji Sisak nije kartiran.

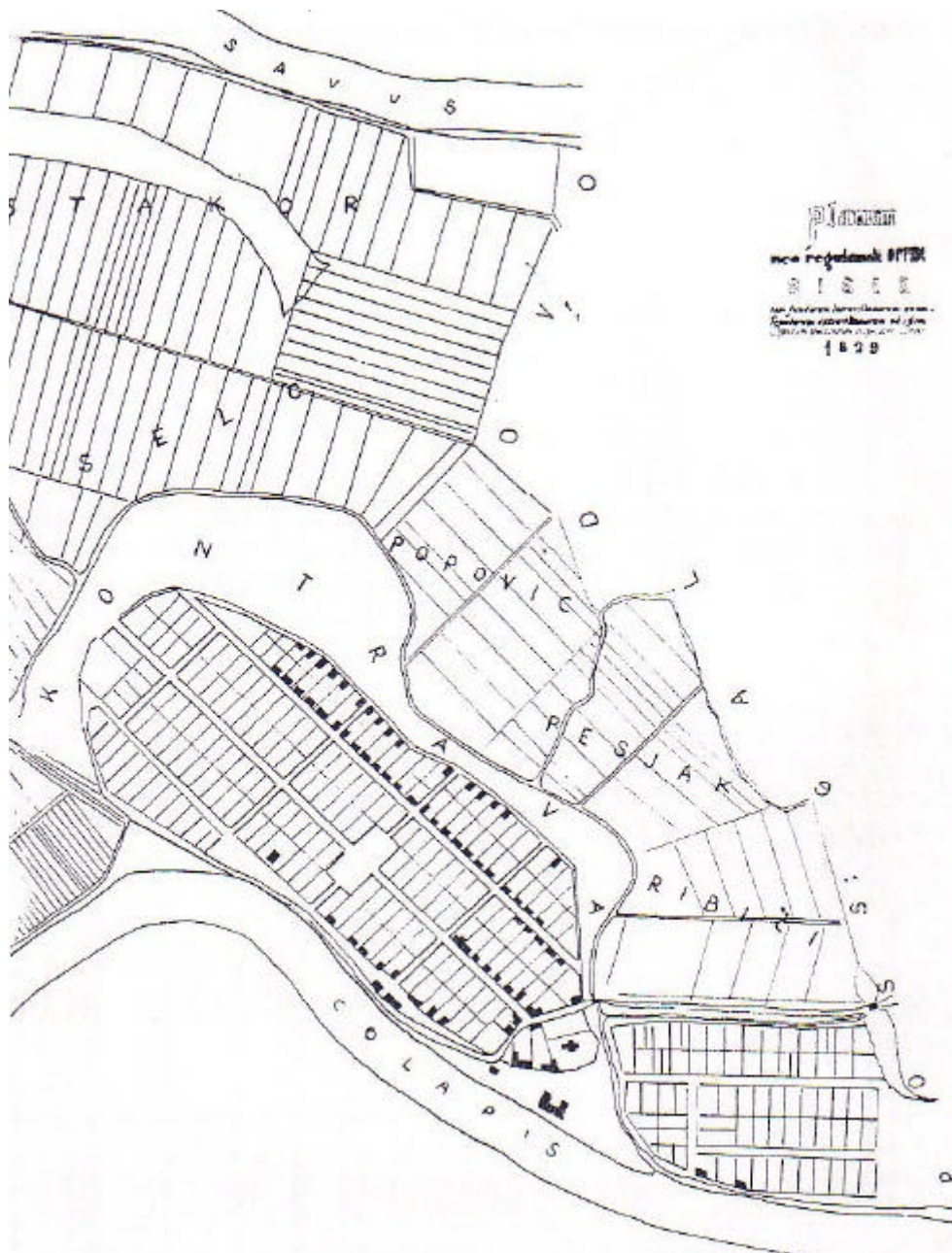

Marsiglijev plan Siscije iz 1726. god.

Dinamичniji razvoj Siska počinje tek nakon Karlovačkog mira 1699. godine, kada se počela na mjestu današnjeg Siska organizirati mala urbana jezgra. Na lijevoj obali Kupe razvijala se pod okriljem Zagrebačkog Kaptola (*Civilni Sisak - Sisak Stari*), a na desnoj obali u okviru Banske Krajine (*Vojni Sisak - Sisak Novi*). Nacrt starog Siska kojeg je Fistrovic izmjerio 1824. godine za potrebe izrade regulatorne osnove, pokazuje da je naselje u to vrijeme bilo potpuno u granicama nekadašnje Siscije.

Fistrovicev plan 1822-1828 godine :

U XIX st. počinje intenzivniji gospodarski razvoj Siska. Pojavljuju se zidane kuće, a najveće se grade uz Kupu. Uslijed intenzivne izgradnje povezane sa snažnim trgovačkim razvojem Siska pojavila se potreba za regulacijskim planom koji je izradio je geometar Ivan Fistrovic.

Fistroviceva regulatorna osnova Siska iz 1829. god.

Fistroviceva regulatorna osnova je slijedila sacuvane obrise zidova rimske Siscije u koje je postavljen ortogonalni raster ulica i središnje postavljen trg. Plan samo dijelom izlazi iz okvira Siscije te planira proširenje ortogonalne matrice na jug, jer su se na tom dijelu zidovi Siscije vjerojatno već izgubili i došlo je do širenja postojećeg naselja na tu stranu.

Koncepcija Fistrovicevog plana temelji se na odnosu prema:

- Sisciji i njenim ruševinama,*
- postojećim prilaznim cestama i putevima,*
- postojećem naselju i naselju na drugoj obali Kupe.*

Osnovna matrica Siska po Fistrovicevom planu sastoji se od tri uzdužne i četiri poprecne ulice koje tvore pravokutne stambene blokove. Vanjske ulice koje omeđuju prostor plana nisu ortogonalne, nego prate obris naselja. Fistrovic 1834 god. mijenja plan na način da ulicu koja prati tok Kupe izravnava i postavlja ortogonalno u smjeru sjever - jug, te na taj način dobiva prostor između ulice i obale Kupe, koji će osigurati dovoljno prostora za promet, uskladištenje robe na otvorenom, a da se time ne remeti tok prometa na glavnoj gradskoj ulici.

Glavni gradski trg planira se na sjecištu najduže uzdužne ulice i središnje poprecne ulice.

Na dijelu grada uz crkvu Sv. Križa, obalu Kupe i na mjestu prijelaza Kupe prema Novom Sisku plan u potpunosti poštuje zateceno stanje. 1830. god. gradi se Veliki Kaptol - prvi društveno kulturni sadržaj grada.

Fistrovicevim planom je postavljen cvrsti temelj na koji će se buduće tkivo grada moći nadovezati.

Vojni Sisak na desnoj obali Kupe razvija se bez regulatorne osnove prilagodavajući se prometnim tokovima (cesta za Petrinju) i terenu, odnosno rijeci Kupi. Glavna točka okupljanja je žitni trg uz skelni prijelaz preko rijeke kao veza s Civilnim Siskom (prvi drveni most je izgrađen 1862. god.). Obala je zbog opasnosti od poplava bila izgrađena jedino nizvodno od žitnog magazina.

Hrvatska banovina i Vojna krajina imaju zasebne uprave, što se očituje i u razvoju i u fizionomiji aglomeracije sve do razvojenosti Vojne Krajine 1871. godine. Do sredine XIX stoljeća Sisak je formirano gradsko naselje sa gradskim stanovništvom i snažnim gospodarskim napretkom na lijevoj obali Kupe i razvijenom trgovinom i žitnim trgom na desnoj obali Kupe. Civilni i Vojni Sisak ujedinili su se 1874. godine u slobodni kraljevski grad Sisak.

Željeznicka pruga Sisak - Zagreb - Zidani Most puštena je u promet 1862. god. i bit će zaslužna za intenzivan gospodarski razvoj grada.

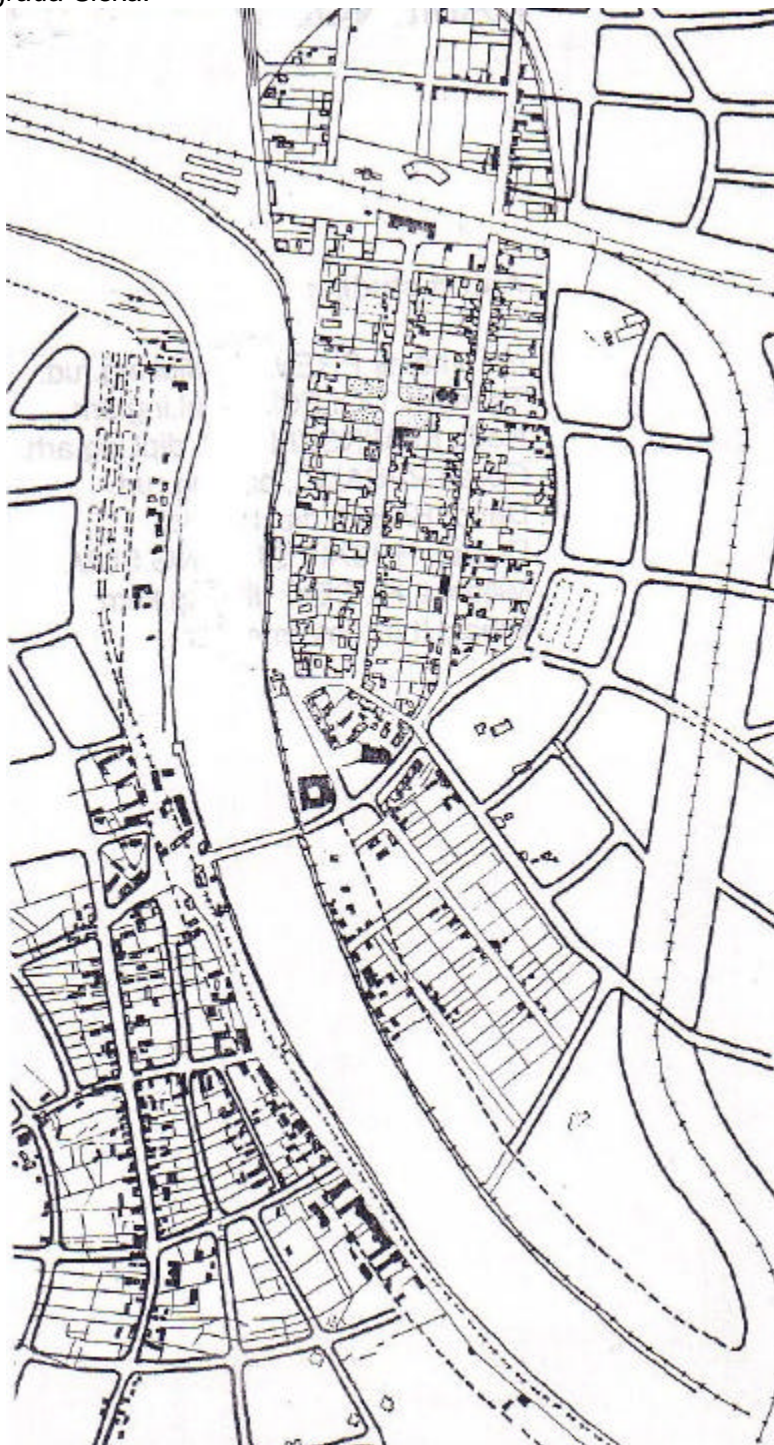
Pruga je izazvala bitne promjene na Fistrovicevom planu, jer je podijelila cjelinu grada na dva dijela - sjeverno i južno od željeznice i presjekla sve uzdužne ulice, a u osi glavne gradske ulice izgrađena je kolodvorska zgrada. Tada to nije izazivalo velike prometne probleme, jer je promet ulicama bio malen, no tijekom vremena to je postao jedan od važnijih gradskih problema. Posljedica toga je urbani razvoj dijela grada južno od pruge, dok je dio grada sjeverno od pruge zapostavljen, i kasnije će se tu razviti industrija.

Regulacijski plan Hanzlowskog iz 1909. godine :

Plan zahvaca prostor izvan povijesne stare jezgre grada, te daje osnovu za širenje grada prema zapadu do druge strane meandra Kupe i preko cijelog Pogorelca, a na istoku sve do Save i Galdova. Prema sjeveru i jugu nema bitnih proširenja.

Osnovna ideja je bila nastaviti ortogonalnu mrežu Fistroviceva plana, ujedno poštujući konfiguraciju terena, te se raster plana širi lepezasto. Karakteristike plana su: stvaranje novih zelenih površina za rekreaciju i široki zeleni zaštitni pojas uz prugu. Novu industriju i radnička naselja planira postaviti preko pruge.

Regulacija Hanzlowskog se uglavnom nije realizirala, jer su proširenja znatno nadmašila potrebe prostornog rasta grada Siska.

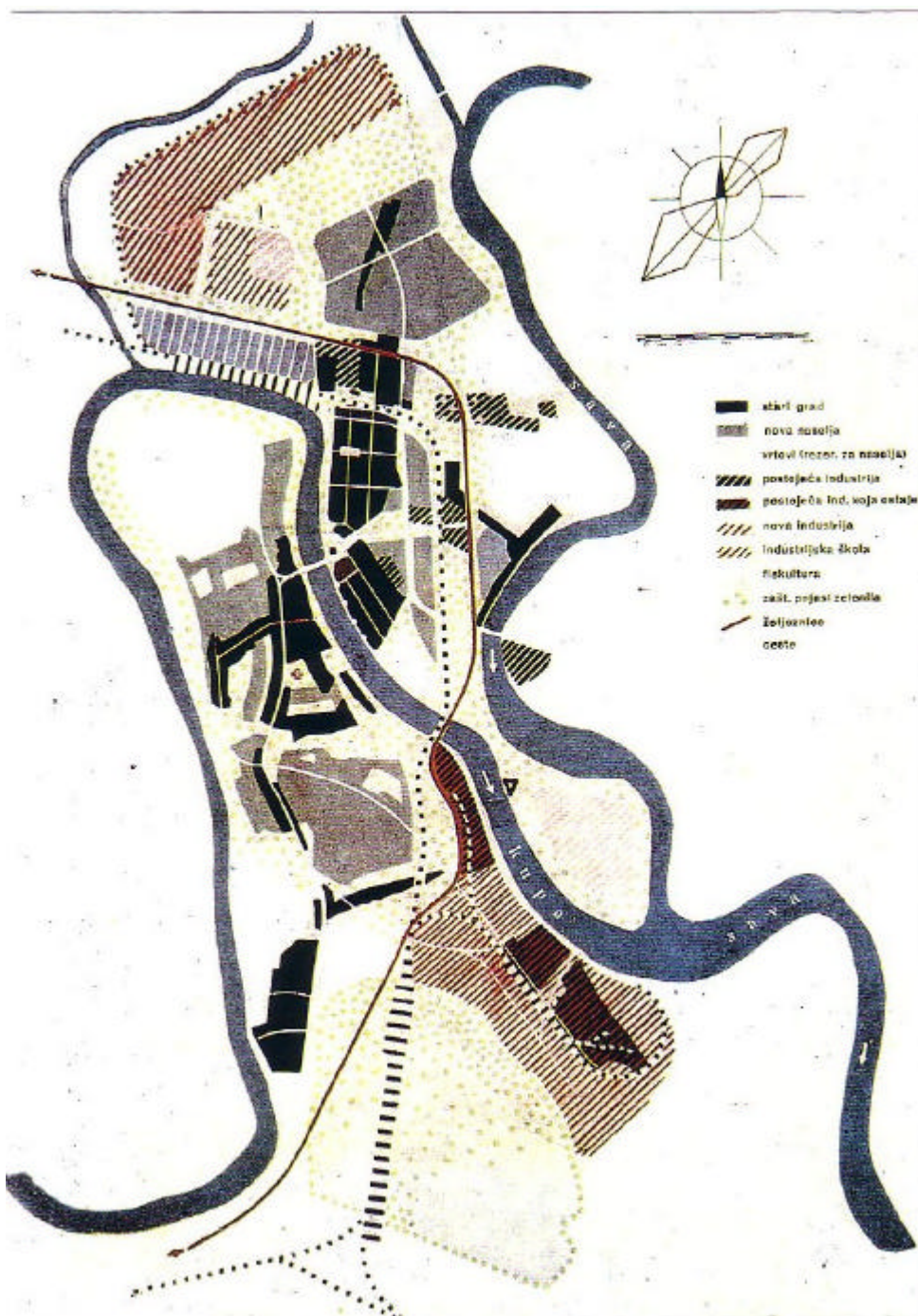
Regulacijski plan Hanzlowskog iz 1909. god.

U razdoblju između dva rata grad se razvija oko stare jezgre. Novi zidani most preko Kupe gradi se 1928. godine, no on duboko prodire na Žitni trg tako da on postaje prilazna rampa mostu što bitno narušava njegovu urbanu vrijednost.

Nakon drugog svjetskog rata, razvija se južno predgrade kao industrijska zona i grad se širi prema sjeveru i istoku. Krupna industrijska postrojenja (željezara, rafinerija nafte, kemijska industrija) će bitno utjecati na urbani razvoj naselja, te će na duže vrijeme degradirati urbane vrijednosti grada.

Direktivna regulacijska osnova iz 1948 godine :

Direktivnu regulacijsku osnovu grada Siska izradio je 1948. godine Urbanistički institut Hrvatske (autor arh. Vladimir Antolic) kao skica regulacijskog karaktera za potrebe obnove.

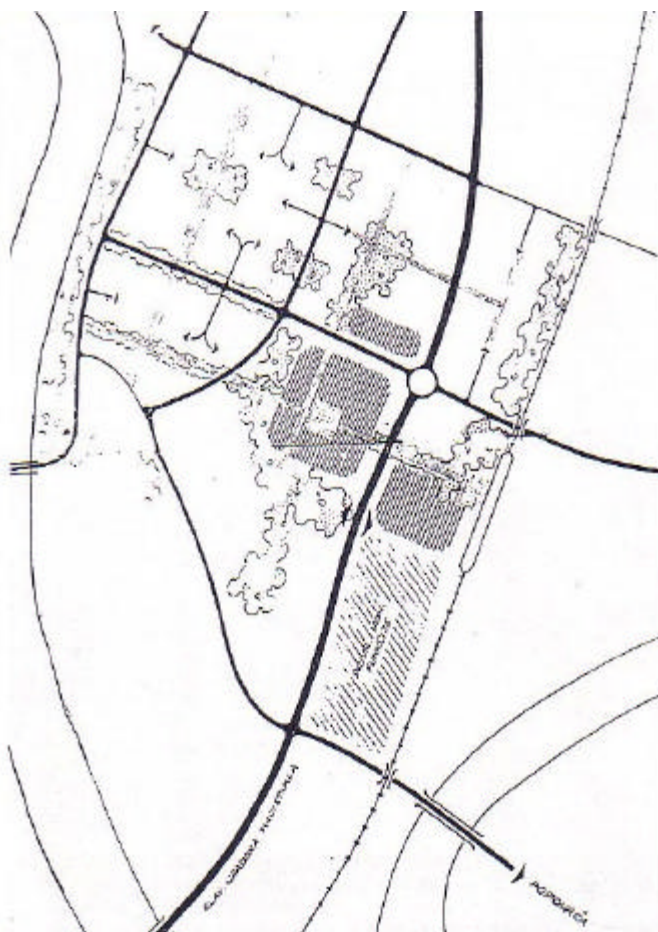

Direktivna regulacijska osnova grada Siska arh. Vladimira Antolica iz 1948. godine

Planira se intenzivan razvoj grada na području sjeverno od gradskog centra, te na području Viktorovca i Novog Siska. Karakteristično je da su velike površine rezervirane za industrijski razvoj, i to ne samo u južnom dijelu grada, već i na prostoru uz lijevu obalu rijeke Odre.

Idejna studija GUP-a Siska iz 1956. godine :

Idejna studija GUP-a (Urbanistički institut Hrvatske, grupa autora) je bila izradena na temelju Uredbe o generalnom urbanističkom planu iz 1949. godine. Za potrebe Idejne studije provedena je detaljna analiza povijesnog razvoja Siska. Ideja GUP-a je da novom izgradnjom u povijesnoj jezgri Sisak postane suvremeni poslovni, upravni i kulturni centar, no iako je samo djelomice realizirana provedba tog plana, s planiranom velikom izgradnjom unutar povijesne jezgre, ugrozila je Fistrovicevu urbanističku shemu.

prometno rješenje središnjeg dijela Siska iz 1963. godine

Revizija GUP-a iz 1969. godine :

Revizija GUP-a iz 1969. godine (Urbanistički institut Hrvatske, odgovorni planer: Dragutin Cutvaric) izradena je na temelju :

1. Programa revizije GUP-a (1967.)
2. Revizije urbanističkog programa i urbanističkog plana (1968.)

Plan uzima u obzir sve promjene koje su se zbile u ranijim planovima. Najveći problem predstavljala je visoka izgradnja unutar povijesne jezgre. Plan poštuje raster koji je postavljen u Fistrovicevom planu, te uspostavlja odnos između tog plana i buduće gradnje.

1.1.3. OBVEZE IZ DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA ŠIREG PODRUČJA I OCJENA POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA

1.1.3.1. Izvod iz Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske

Program prostornog uređenja Republike Hrvatske⁵ izraden je na temelju postavki definiranih Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske⁶ i predstavlja temelj za planiranje na državnoj, županijskoj i nižim razinama. Njime su utvrđeni temeljni ciljevi, te predložen način kako ih ostvariti. Program sadrži izbor prioriternih mjera i skup aktivnosti za ostvarenje utvrđenih ciljeva. U tom dijelu Program određuje ponajprije funkcionalni i ekološki smisao zahvata, a za sve ostalo utvrđuje pravila ponašanja, način uporabe prostora tj. predlaže kvalitativne komponente.

Program se obavezno primjenjuje na sve resorsne i sektorne razvojne programe i izradu prostornih planova u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00 i 32/02). Prema tome, Program prostornog uređenja Republike Hrvatske u kojoj je definiran interes Hrvatske okolnostima i prostornim činjenicama dugoročne i trajne orijentacije, sadrži elemente prostornog uređenja koji su od važnosti za sustavnost i cjelovitost, a koji se ne mogu mijenjati na nižoj razini (sustavi, tipovi prostora, strukturna područja izrazitih osobitosti i gospodarskog značenja).

Odrednice Programa koje se neposredno odnose na Sisacko - moslavacku županiju i Grad Sisak kreću se od opće postavljenih načela, ciljeva i odrednica za pojedine tipove prostora, procesa i funkcija, do konkretnih naputaka.

U skladu s temeljnim polazištima i načelima, te postavljenim ciljevima Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske, treba za potrebe izrade GUP-a grada Siska posebnu pažnju posvetiti sljedećim temama:

- Pod održivim razvitkom ljudskih naselja podrazumijeva se podupiranje razvitka gradova, ali ne na štetu seoskih područja. Proces urbanizacije potrebno je narocito usmjeriti u smislu razvoja srednjih i manjih gradova koji su nositelji razvitka svojih gravitacijskih područja.
- Urbanizacija se razvija kao civilizacijski proces. Gradovi su nositelji hrvatskog identiteta, što će u buduću još više doći do izražaja. Studija procesa urbanizacije uvrštava Sisak u kategoriju većih srednjih gradova⁷ s urbanim područjem s više od 30.000 stanovnika, te se očekuje njegov dalji razvoj.

⁵ Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99), izradivac: Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja - Zavod za prostorno planiranje, Zagreb, svibanj 1999. godine

⁶ Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja - Zavod za prostorno planiranje, Zagreb, srpanj 1997. godine

⁷ Programom prostornog uređenja veći značaj od Siska imaju samo: Zagreb kao metropola, te Split, Rijeka i Osijek kao veliki gradovi.

- Grad Sisak Programom prostornog uređenja ima status većeg regionalnog središta i središte je Sisacko - moslavacke županije koja se nalazi u grupi županija Središnje Hrvatske (zajedno sa Gradom Zagrebom, Zagrebackom, Krapinsko - zagorskom, Karlovačkom, Varaždinskom, Koprivničko - križevackom, Bjelovarsko - bilogorskom i Medimurskom županijom). To je najrazvijenije područje Hrvatske s koncentracijom gospodarstva i kulturnih institucija, te ključno čvorište europskih i regionalnih prometnih pravaca.
- Za prostor Središnje Hrvatske planska orijentacija Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske je na ublažavanje rasta Zagreba, te osnaživanje mreže ostalih gradova (Sisak, Karlovac, Velika Gorica, Bjelovar, Varaždin, Čakovec).

U cilju optimalnog planiranja, uređenja i zaštite prostora gradova i važnijih mjesta-naselja (u kojima se odvija najintenzivnija gradnja svake vrste i gdje se najčešće javljaju sukobi između više vrsta korisnika prostora), predložen je skup značajnijih razvojnih središta za koja se predlaže izrada:

- Prostorno-programskog dokumenta (PPD) tj. stručno-znanstvene podloge-osnove u sklopu Prostornog plana županije ili
- Generalnog urbanističkog plana (GUP) ili
- Urbanističkog plana uređenja (UPU)

izvod iz Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske
- kartografski prikaz 05 Gradovi i naselja s gradskim obilježjima -

- Složeni infrastrukturno gospodarski sustavi odnose se na koridore i funkcionalne sklopove koji sadrže više segmenata državne i međudržavne infrastrukture, pratece gospodarske funkcije i kontaktna područja pod njihovim neposrednim utjecajem.
- Za grad Sisak kao prometno središte od državnog i međunarodnog značaja karakteristično je križanje transeuropskih prometnih koridora u smjeru zapad - istok i sjever - jug, te se Programom, uz rekonstrukciju postojećih, predviđa gradnja slijedecih novih cestovnih prometnica :
 1. Međunarodna autocesta od interesa za Hrvatsku s trasom preko Bosne i Hercegovine:
 - Zagreb - Sisak - Bihać - Knin - Split,
 2. Brze ceste od važnosti za povezivanje područja države i međunarodno povezivanje :
 - Virovitica - Kutina - Sisak - Glina - Slunj
 - Sisak - Karlovac (dolinom Kupe)
- Razvoj željeznickog prometa će se, u svrhu povezivanja s glavnim europskim tranzitnim željeznickim mrežama, ostvariti :
 - dogradnjom drugog kolosjeka na postojećoj željeznickoj pruzi Zagreb - Sisak i preinakama za ostvarenje mogućih brzina od 160 km/h,
 - gradnjom nove dvokolosjecne pruge velike propusne moci i velikih brzina Sisak - Novska s mogućim brzinama do 250 km/h.
- Sisak se ubraja u velike hrvatske riječne luke no u zadnjih je dvadesetak godina riječni promet bio zanemaren, te bitno zaostaje u usporedbi s europskim parametrima riječnog prometa. Regulacijom korita rijeka (Sava do Siska IV. klasa plovnog puta, Sava od Siska do Zagreba i Kupa od Siska do Karlovca II. klasa plovnog puta), te gradnjom jednog od glavnih državnih riječnih pristaništa u Sisku (drugo je u Vukovaru) ostvariti će se preduvjeti za povezivanje Hrvatske s europskom riječnom mrežom.
- Do 2010.godine na području Hrvatske potrebno je izgraditi energetske objekte snage oko 1.500 MW (do 2020. godine još 600 MW). Prema bilancama potreba i postojeće proizvodnje ocjenjuje se potrebnim rekonstruirati i proširiti postojeću termoelektranu u Sisku (do ukupne proizvodnje od 820 MW) uključujući i izgradnju rasklopnog postrojenja 400 kV s priključnim DV 2x400 kV Veleševac - TE Sisak. Planirana je gradnja hidroelektrane Strelečko na Savi, dok je korištenje hidroenergetskih potencijala na Kupi i kupskom slivu upitno radi zaštite okoliša.
- Zbrinjavanje komunalnog otpada ustrojava se na razini jedinica lokalne samouprave, tehnološkog otpada na razini županije, a zbrinjavanje opasnog i posebnog otpada ustrojava se na jedinstvenom i cjelovitom sustavu u Republici Hrvatskoj. Na području grada Siska Programom je predviđeno urediti jednu lokaciju za prikupljanje i skladištenje posebnog i opasnog otpada.
- Osnovni oblici zaštite graditeljske baštine predviđeni Programom su :
 - identifikacija i dokumentacija,
 - pravna zaštita graditeljske baštine,
 - prostorno - planerska zaštita,
 - održavanje graditeljske baštine,
 - konzerviranje ili učvršćivanje povijesnih građevina, obnova i rekonstrukcija, revitalizacija.

1.1.3.2. Izvod iz Prostornog plana Sisacko - moslavacke županije

Prostorni plan Sisacko - moslavacke županije⁸ (SG 04/01) usvojila je Skupština Sisacko - moslavacke županije 12. travnja 2001. godine.

Kako se radi o planu višeg reda, podaci i pokazatelji iz Prostornog plana Županije, ako i iz pojedinih separatnih sektorskih studija koje su izradene za potrebe plana korišteni su tijekom izrade Generalnog urbanističkog plana grada Siska.

Urbani razvoj

Razvoj naselja na području Županije detaljno je obraden "Studijom naselja Sisacko - moslavacke županije".⁹ Studijom je detaljno analizirana struktura naseljenosti s težištem na gradskim naseljima i procesu urbanizacije. Gradska su naselja posebno analizirana zbog funkcije rada, te kao nositelji sekundarne urbanizacije.

Na području Županije Sisak je jedini grad veći od 30.000 stanovnika i ima status regionalnog i županijskog središta. S brojem od 45.792 stanovnika 1991. godine u Sisku je živjela gotovo jedna petina (18,24 %) stanovnika Županije.

Buduci razvoj na području Sisacko - moslavacke županije biti će prvenstveno usmjeren na razvojno i demografski atraktivnija područja čime će se omogućiti :

- rezervacija prostora za širenje stambenih i radnih zona;
- otvaranje novih radnih mjesta u poljoprivredi, proizvodnji i uslugama u jakim gravitacijskim središtima;
- unapređenje standarda naselja (društveni, obrazovni, rekreacijski sadržaji);
- optimalizacija prometnog povezivanja (cestovne prometnice, javni prijevoz);
- kvalitetno opremanje komunalnom infrastrukturom;
- zaštita okoliša i ambijentalnih vrijednosti.

Razvoj društvenih djelatnosti

Ciljevi razvoja društvenih djelatnosti su:

- planiranje mreže građevina osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja, športa i rekreacije, zdravstva i socijalne skrbi, te uprave i administracije;
- osiguranje prostornih pretpostavki za visoko školstvo i znanost;
- planiranje novih oblika djelovanja u području kulture (multimedijски informacijski centar, prezentacija sadržaja vezanih uz povijesno i prirodno nasljeđe i sl.);
- planiranje novih oblika djelovanja u domeni zdravstva i socijalne skrbi;
- približavanje uprave i administracije pučanstvu i gospodarskim subjektima.

⁸ izradivac : Županijski zavod za prostorno uređenje iz Siska

⁹ Studija naselja Sisacko - moslavacke županije, CPA d.o.o., Zagreb, 1997.

Promet

“Studijom prometnog sustava Sisacko - moslavacke županije”¹⁰ utvrđeni su optimalni koridori i uvjeti koje bi prometni sustav trebao ispunjavati kako bi se osigurao dugoročno održiv razvitak. Osnovnim postavkama prometnog sustava Strategije i Programa prostornog uređenja RH, naglašen je geoprometni položaj Siska. Naime, njegov smještaj na pružanju razvojnih i prometnih osovina Republike Hrvatske i njezinih veza sa susjednom državom, kao posljedicu nosi nekoliko planiranih koridora velike prometne infrastrukture.

Prostornim planom Sisacko - moslavacke županije planira se gradnja i rekonstrukcija cesta na slijedecim magistralnim pravcima koji su direktno vezani na sisacko područje :

- planirana autocesta : Zagreb - Sisak - Bihac – Split (u dva moguća koridora)
- planirana brza cesta : Slunj - Topusko - Glina - Sisak - Sunja - Kutina
- rekonstrukcija ceste : Popovaca - Sisak - Pokupsko - Karlovac (D36) - potrebno uređenje između Žažine i prelaska Kupe
- rekonstrukcija ceste : Sisak - Petrinja - Glina (D37) - potrebno uređenje između Petrinje i Prekope
- gradnja nove ceste : Sisak – Desna Martinska Ves – Ruca – Veleševac

Osim navedenih, planirana su detaljnija istraživanja i kompleksne provjere za slijedeće cestovne pravce:

- prometno cvorište Sisak - spoj prema posavskoj autocesti i Virovitici,
- “kupski koridor” između Siska i Karlovca i
- “banovinski koridor” (Sisak - Glina - Slunj - Otocac).

Prostornim planom Sisacko - moslavacke županije planira se vodenje željezničke pruge velike propusne moći i velikih brzina od Siska do Kutine (u dijelu gradskog područja postojećim koridorom, te preko Lonjskoga polja do Kutine). Ovim bi se povezivanjem rasteretila dionica Zagreb - Dugo Selo - Novska.

Komunalna infrastruktura

Ciljevi razvitka komunalne infrastrukture su :

- gradnja lokalne cestovne mreže u planiranim urbanim područjima;
- razvijanje ostalih infrastrukturnih sadržaja koji na lokalnoj razini trebaju učinkovito pratiti gospodarski razvitak;
- racionalizacija sustava komunalne infrastrukture;
- na najmanju moguću mjeru smanjiti nepovoljne utjecaje komunalne infrastrukture na stanje okoliša;
- osiguranje prostornih i tehnoloških pretpostavki za postupanje s otpadom.

Gospodarenje otpadom

“Programom gospodarenja otpadom Sisacko - moslavacke županije”¹¹ na osnovu procjene broja stanovnika i emisijskih faktora (koji za urbano stanovništvo iznosi 250 kg po stanovniku) izvršena je procjena količine otpada koja za Grad Sisak iznosi cca 14.000 tona godišnje.

¹⁰ Studija prometnog sustava Sisacko - moslavacke županije, IGH, Zagreb, 1999.

¹¹ Program gospodarenja otpadom Sisacko - moslavacke županije”, CPA d.o.o., Zagreb, 1997.

Odlaganje komunalnog otpada Grada Siska rješeno je na odlagalištu "Goricica" koje se koristi od 1987. god. Odlagalište ima ukupnu površinu od 110.000 m², a pored komunalnog otpada iz Grada Siska na ovo odlagalište odlaže se i otpad iz općina Lekenik i Sunja. Ukupno je od početka rada na ovo odlagalište odloženo cca 390.000 m³ otpada.

Na području Siska izgrađene su i građevine kojima se na prihvatljiv način obraduje veći dio tehnološkog otpada. To su :

- piroliticka pec Kl "Herbos" u Sisku
- fluidna pec INA - Rafinerija nafte u Sisku
- rotacijska pec INA - Rafinerija nafte u Sisku (u gradnji)

Zaštita prirodne baštine

Studijom "Zaštita prirodne baštine u Sisacko - moslavackoj županiji"¹² analizirane su prirodne karakteristike prostora Županije, zaštićeni i evidentirani spomenici prirode, stanje zaštićenih spomenika prirode s osvrtom na posljedice ratnih razaranja, te program budućih istraživanja iz područja zaštite prirodne baštine.

Na području grada Siska prema evidenciji Državne uprave za zaštitu prirode i okoliša¹³ kao spomenik prirodne baštine zaštićen je:

- spomenik prirode :
 - rijetki primjerak drvca hrast lužnjak (*Quercus robur*), Trg hrvatskih branitelja

Postojećim dokumentima prostornog uređenja evidentirani su i uživaju određeni stupanj zaštite Državne uprave za zaštitu prirode i okoliša i slijedeći lokaliteti :

- park šuma :
 - park Viktorovac
- zaštićeni krajolik :
 - zelene površine oko Starog grada

Prema podacima Ureda za gospodarstvo Sisacko - moslavacke županije Županijska skupština je šumu Željezare Sisak proglasila zaštitnom šumom po Zakonu o šumama, no ona nema reguliran status u skladu s odredbama Zakona o zaštiti prirode.

Zaštita kulturne baštine

Jedno od temeljnih načela na kojem se zasniva suvremena teorija zaštite kulturne baštine¹⁴ je spoznaja da je arhitektonski spomenik, bilo koje vrste i značenja, nedjeljivo povezan s okolinom, a time i širim regionalnim prostorom. Na tim je principima definiran i novi segment zaštite kulturne baštine, a to je pojam krajolika i prostorne baštine. Uz tradicionalne pojmove zaštite spomenika kulture i prirode, sada se ravnopravno pojavljuje i zaštita kulturnih i prirodnih dobara, odnosno vrednovanje svih oblika proizvoda prirode i ljudske stvaralacke djelatnosti.

U pregledu spomenika kulturne baštine Sisacko-moslavacke županije na područje grada Siska odnose se :

I. Povijesna cjelina urbanog karaktera - Sisak, registriran (RZG - 0397)

¹² Studija "Zaštita prirodne baštine u Sisacko - moslavackoj županiji", Županijski zavod za prostorno uređenje, Sisak u suradnji sa Državnom upravom za zaštitu prirodne i kulturne baštine, Zagreb, 1997.

¹³ prema dopisu Državne uprave za zaštitu prirode i okoliša, klasa: 351-01/99-01/0215, urbroj: 542-09/1-RD-99-2 od 13. rujna 1999.

¹⁴ izvod iz "Studije zaštite kulturne baštine Sisacko - moslavacke županije", izradio Konzervatorski odjel Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Zagreb, veljaca 1999.

- II. *Gradevina, sklop ili dio gradevine s okolišem :*
1. *SAKRALNE GRAĐEVINE*
 - *CRKVE :*
 - *Župna crkva sv. Križa, registrirana (RZG - 0453)*
 - *Župna crkva Pohodenja blažene djevice Marije, evident.*
 - *Župna crkva sv. Josipa Radnika, Galdovo, evidentirana*
 - *Župna crkva sv. Kvirina, evidentirana*
 - *Sinagoga, evidentirana*
 - *Parohijska crkva sv. Petke, evidentirana*
 2. *STAMBENE GRAĐEVINE*
 - *ŽUPNI DVOROVI :*
 - *Župni dvor, Sisak, evidentiran*
 - *Župni dvor - sv. Marija, Sisak, evidentiran*
 - *Parohijska kuca, Sisak, evidentirana*
 3. *GRAĐEVINE JAVNE NAMJENE*
 - *Veliki Kaptol, registriran (RZG - 0588 / 0399)*
 - *Mali Kaptol, registriran (RZG - 49/1-92)*
 - *Zgrada kotarske oblasti, Sisak, evidentirana*
 4. *STARI GRADOVI I VOJNE GRAĐEVINE*
 - *Stari grad Sisak, registriran (RZG - 0386)*
 5. *GOSPODARSKE I INDUSTRIJSKE GRAĐEVINE*
 - *Žitni magazin u Novom Sisku, evidentiran*
- III. *Elementi povijesne opreme prostora, inženjerske i tehnicke gradevine*
 - *Most u Sisku, registriran (RZG - 359/1-90)*
- IV. *Područje, mjesto, spomenik i obilježje vezano uz povijesne događaje i osobe*
 - *obelisk u dvorištu škole u Galdovu, evidentiran*
- V. *Arheološka nalazišta i zone*
 - *anticka Siscija, registrirana (RZG - 0838)*

Župna crkva sv. Križa sa župnim dvorom - registrirani spomenik kulturne baštine

Glavni nedostatak prostorno - planske dokumentacije za područje bivše općine Sisak upravo je činjenica da svi kasniji planovi imaju izvorište u navedenoj "optimalnoj" koncepciji prostornog razvitka općine iz 1976. g. Ovim je planom znatno predimenzioniran prirast stanovništva u korelaciji s prenatlašenim industrijskim razvojem koji se koncentrira u gradu Sisku kao superurbanoj sredini. U poljoprivredi se planira jačanje trenda deagrarizacije i jačanje društvenog sektora putem osvajanja novih površina kroz obimne hidromeriolacije, te intenziviranje proizvodnje.

Ovakav koncept razvitka kao svoju krajnju rezultantu imao je drastične promjene u strukturi stanovništva. Danas nakon sloma gospodarstva temeljenog na društvenom vlasništvu nije teško uočiti slabosti ovakve koncepcije koja je bila čvrsto ukorijenjena u socrealističkom sustavu vrijednosti.

Koncepcija prostornog razvitka bivše općine Sisak postavljena u PPO Sisak 1976. godine¹⁵ temeljena je na procjeni demografskih kretanja i pokazatelja privredne strukture općine. Trendovi rasta su podrazumijevali stagnaciju većine ruralnih naselja. Prema demografskoj prognozi, a na temelju popisom utvrđenog broja od 82.822 stanovnika 1971. godine, na području bivše općine Sisak planirano je 1985. godine 102.300, a 2005. godine čak 140.000 stanovnika.

Grad Sisak tretiran je kao težište naseljenosti koje će se razvijati kao snažno industrijsko središte i težište razvoja s tendencijom urbanog povezivanja s Petrinjom u jednu konurbacijsku cjelinu. Planom je kao smjernica za izradu Generalnog urbanističkog plana grada Siska (uključivo, uz Sisak i naselja: Odra, Žabno, Stupno, Sela, Jazvenik, Stara Drencina, Pracno, Novo Selo, Gornje i Donje Komarevo, Budaševo i Topolovac) predviđen broj od 80.000 do 90.000 stanovnika 2005. godine (između 55.000 do 60.000 stanovnika 1985. godine). Temelj za ovakav porast broja stanovnika Siska bio je baziran na intenzivnom industrijskom rastu (crna metalurgija, energetika, kemijska industrija) kao generatoru doseljavanja radno aktivnog stanovništva iz drugih područja (Banovina, Bosna i Hercegovina).

Izmjenama i dopunama iz 1982. godine¹⁶ plan je usklađen s novim zakonskim obvezama, te je dopunjen granicama građevnih područja i provedbenim odredbama kojima se detaljno propisuju uvjeti i način korištenja prostora. Ovim je izmjenama, na temelju trendova iz popisa stanovništva 1981. godine, nešto smanjen planirani broj stanovnika općine i udio gradskog stanovništva, te se do 2000. godine planira 110.000 stanovnika općine, od čega će cca 70 % ili 75.000 stanovnika živjeti u Sisku.

Posljednjom Izmjenom i dopunom PPO Siska iz 1991. godine¹⁷ sankcionirano je smanjenje površine grada Siska na cca 3.100 ha, no u ostalom dijelu nije bilo izmjena u odnosu na PPO kao temeljni dokument iz 1976. godine. Vezano na reduciranu površinu obuhvata GUP-a i aktualne demografske pokazatelje planirani broj stanovnika grada Siska smanjen je na 58.000 stanovnika.

¹⁵ Prostorni plan općine Sisak (SV 13/76), izradio: Zavod za urbanizam i projektiranje, Sisak

¹⁶ Prostorni plan općine Sisak - izmjene i dopune, (SV 48/82), izradio: Urbanistički institut Hrvatske, Zagreb

¹⁷ Prostorni plan općine Sisak - izmjene i dopune, (SV 78/91), izradio: Urbanistički institut Hrvatske, Zagreb

1.1.3.4. Prijedlog Prostornog plana uređenja Grada Siska

Kako je temeljni dokument prostornog uređenja na području Grada Siska star čak 23 godine (1982. i 1991. godine radene su samo izmjene i dopune) promjene nastale u međuvremenu tako su temeljite da je plan u velikom dijelu neprimjenjiv za današnje potrebe, te je Grad Sisak, u skladu s odredbama Zakona o prostornom uređenju, pristupio aktivnostima na izradi Prostornog plana uređenja Grada Siska.

“Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru na području Grada Siska za razdoblje od 1999. do 2000. godine” (SG 17/98) utvrđene su slijedeće polazne postavke za izradu Prostornog plana uređenja Grada Siska :

Clanak 5. (...) Izradom i donošenjem novih prostornih planova - Prostornog plana uređenja Grada Siska (...) - Grad Sisak će sustavno stvarati prostorne i druge uvjete za gospodarski i društveni razvitak na osnovi valorizacije svog geoprometnog položaja na razini države, te administrativno - političkog i kulturnog središta na razini Sisacko - moslavacke županije.

Clanak 6. U Prostornom planu uređenja Grada Siska (...) posebno će se razmotriti i odrediti položaj Siska u odnosu na :

- autocestu Zagreb - Sisak - Dubrovnik s priključenjem grada Siska;
- planiranu željezničku prugu Zagreb - Sisak - Kutina - Vinkovci;
- rijeku Savu kao riječni plovni put na kojem je grad Sisak jedno od glavnih riječnih pristaništa u Hrvatskoj;
- elektroenergetski i druge energetske i komunikacijske sustave; te
- vodno područje sliva rijeke Save u okviru vodnogospodarskog sustava Republike Hrvatske.

Glede gospodarskog razvitka kritički će se analizirati dosadašnji razvitak industrijskih kapaciteta a posebice potreba za dosad rezerviranim prostorom za njihov budućni razvitak. Uvažavajući nove društveno - gospodarske odnose i tržišne zakonitosti planirat će se prostorni razvitak primjeren tim odnosima i zakonitostima.

U području zaštite prostora poseban interes iskazat će se prema zaštiti i uređenju prostora zaštićene povijesne cjeline - spomeničkog područja Segestice i urbanističke cjeline Siscie i Siska, područja uz rijeku Kupu i naselja na prostoru Parka prirode Lonjsko polje. S tim u svezi (...) te se planira izrada studija zaštite naselja i područja uz rijeku Kupu i Parka prirode Lonjsko polje.

Na temelju Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Grad Sisak je izradu Prostornog plana uređenja Grada Siska, po provedenom javnom natjecaju, povjerio tvrtki URBING d.o.o. iz Zagreba.

Na temelju Zakona o prostornom uređenju donošenje Prostornog plana uređenja Grada Siska zakonska je obveza Grada Siska do 31. ožujka 2002. godine.

Kako je u istom roku potrebno donijeti i Generalni urbanistički plan grada Siska, programske i prostorne postavke oba dokumenta prostornog uređenja uskladivena su tijekom izrade.

1.1.3.5. Analiza GUP-a grada Siska iz 1991. godine

Generalni urbanistički plan grada Siska ¹⁸ izraden je 1982. godine i obuhvatio je osim naselja Sisak i 11 prigradskih naselja: Sela, Stupno, Odra, Staro Pracno, Žabno, Strelecko, Bok Palanjecki, Hrastelnica, Novo Selo Palanjecko, Budaševo i Topolovac, te nenaseljene dijelove naselja Prelošćica, Gornje i Donje Komarevo. Površina obuhvata GUP-a je bila 10.460 ha, od čega je 5.657 ha ili 54 % zauzimalo građevno područje. Bilans površina bio je slijedeći:

namjena prostora	površina u ha	% u površini GUP-a
- STANOVANJE	2.174	20,8
- SREDIŠNJE FUNKCIJE	180	1,7
- INDUSTRIJA	1.318	12,6
- KOMUNALNE ZONE	205	1,9
- LUKA	215	2,1
- ŠPORT I REKREACIJA	145	1,4
- GROBLJA	51	0,5
- PROMETNI KORIDORI	922	8,8
- KORITA RIJEKA	447	4,2
ukupno građevno područje	5.657	54,0
- ZAŠTITNO ZELENILO	4.803	46,0
sveukupno obuhvat GUP-a	10.460	100,0

Izmjenama i dopunama Generalnog urbanističkog plana grada Siska iz 1991. godine¹⁹ izvršena je značajna korekcija granice obuhvata koji je smanjen na prostor obuhvaćen granicama grada Siska, te je površina obuhvata smanjena na 2.850 ha čime se provodi trend koncentracije i kompletiranja urbanog područja grada. Analize GUP-a iz 1982. godine, naime, pokazale su da je u obuhvatu GUP-a za izgradive površine bilo planirano 5.657 ha, od čega je do 1989. godine bilo izgrađeno samo 1.350 ha (dakle cca 12,9 % umjesto 54,0 % ukupne površine obuhvata) što ukazuje na krajnje neracionalnu organizaciju prostora. Iz obuhvata GUP-a isključena su sva prigradska naselja, te predimenzionirana južna industrijska zona. Broj stanovnika grada smanjen je na 56.200 stanovnika.

Promjena u namjeni korištenja prostora, shodno njegovom racionalnom korištenju, odnosi se na smanjenje zona predviđenih za višestambeno stanovanje (prostor Pogorelca, dio Galdova). Plan se bitno mijenja i u segmentu metodologije zoniranja, te je izvršen prijelaz s jednonamjenskih na višenamjenske zone. Stimulira se stvaranje zona mješovite namjene uz dugoročno rezerviranje potencijalnih infrastrukturnih koridora za razvoj u postplanskom razdoblju.

U segmentu prometne i komunalne infrastrukture u plan su uključena aktualna razmišljanja o cestovnom i željezničkom prometnom sustavu, te o sustavu plinifikacije i toplifikacije. Planom su osim toga konkretizirane i osuvremenjene mjere zaštite ugroženih dijelova covjekove okoline, te Odredbe za provođenje plana.

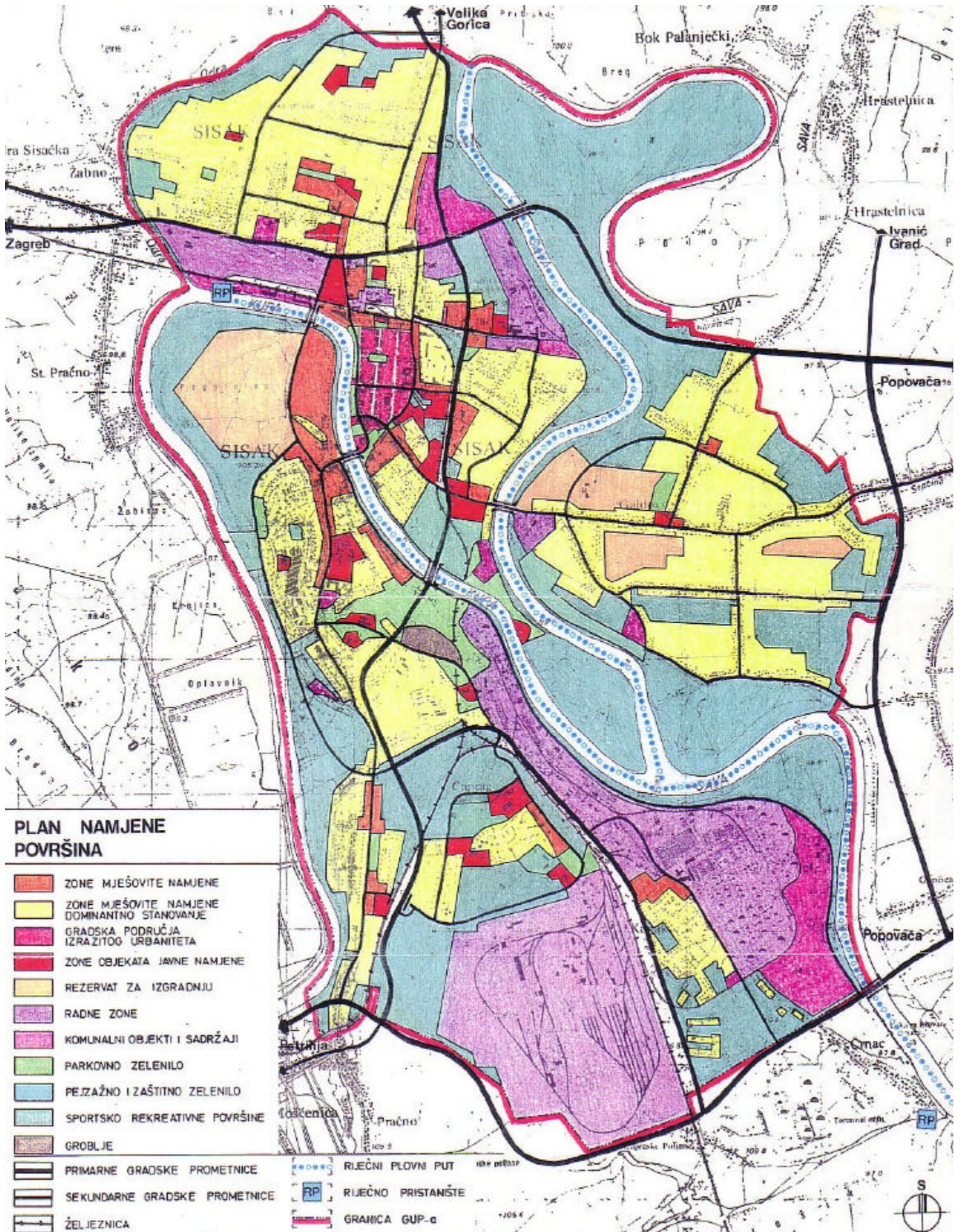
I pored navedenog, u GUP su automatski morala biti inepolirana polazišta i koncepcija razvitka zadana PPO-om bivše općine Sisak, pa je njegov glavni nedostatak upravo u činjenici da ima izvorište u tzv. "optimalnoj" koncepciji prostornog razvitka bivše općine Sisak.

Generalni urbanistički plan grada Siska je 1992. godine dopunjen elaboratom Urbanističkih mjera zaštite od ratnih razaranja.²⁰

¹⁸ Generalni urbanistički plan grada Siska (SV 48/82, 15/87); izradio: Urbanistički institut Hrvatske, Zagreb

¹⁹ Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana grada Siska, (SV 78/91); izradio: Urbanistički institut Hrvatske, Zagreb

²⁰ Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana grada Siska, (SV 14/92); izradio: "ARM", Sisak

GUP GRADA SISKI IZ 1991. godine

1.1.3.6. Analiza dokumenata prostornog uređenja niže razine na području obuhvata GUP-a grada Siska

Na području obuhvata GUP-a grada Siska na snazi su slijedeći dokumenti prostornog uređenja niže razine:

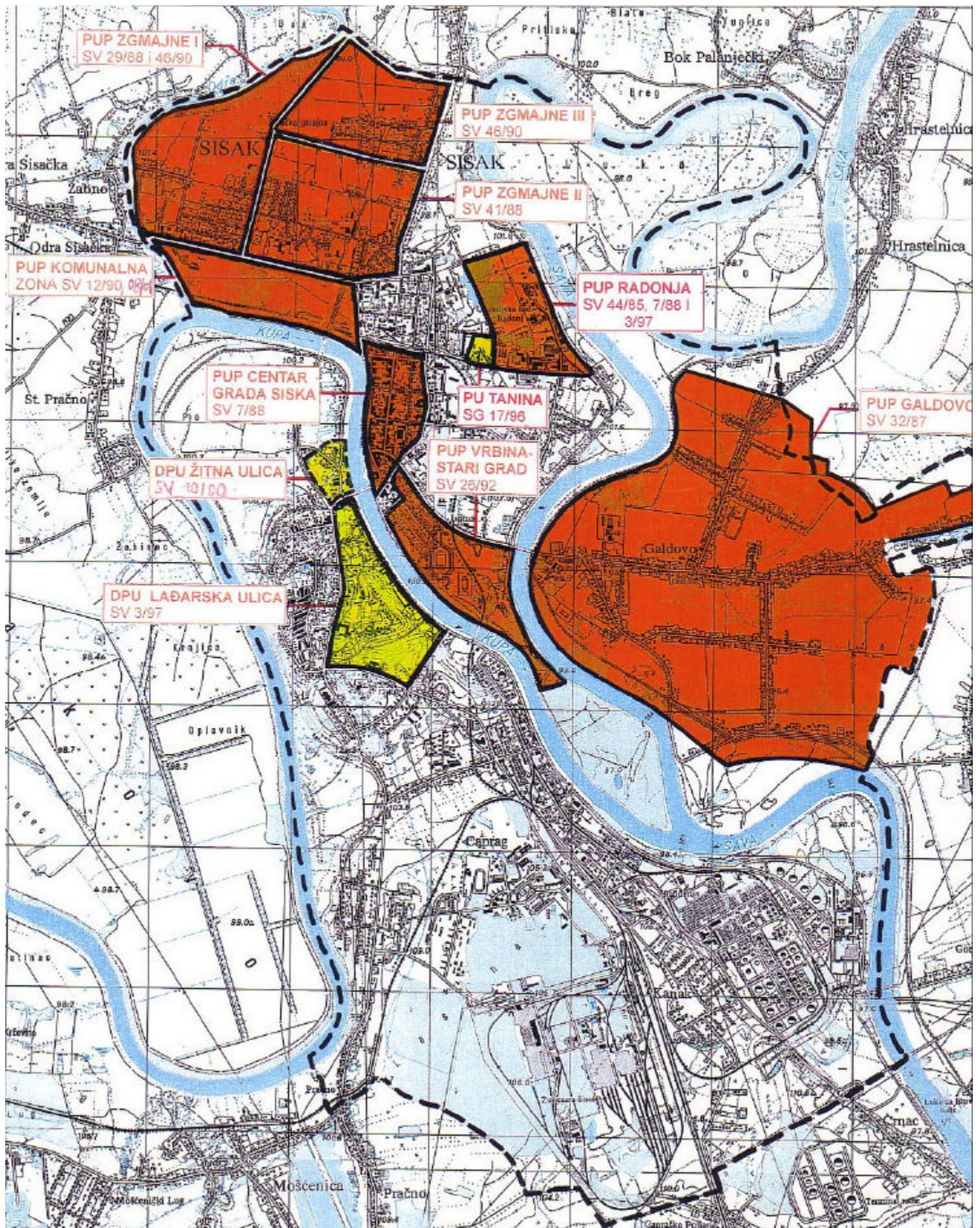
1. provedbeni urbanistički planovi izradeni prije donošenja Zakona o prostornom uređenju (23.04.1994. godine):
 - PUP "Radonja" (SV 44/85 i 7/88)
 - PUP Galdovo (SV 32/87)
 - PUP Centar grada Siska (SV 7/88)
 - PUP Zgmajne I (SV 29/88 i 46/90)
 - PUP Zgmajne II (SV 41/88)
 - PUP Zgmajne III (SV 46/90)
 - PUP Komunalna zona (SV 12/90)
 - PUP Vrbina - Stari grad (SV 26/92)
2. izmjene i dopune provedbenih urbanističkih planova izradenih prije donošenja Zakona o prostornom uređenju (23.04.1994. godine):
 - Izmjene i dopune PUP "Radonja" (SG 03/97)
 - Izmjene i dopune PUP-a "Komunalna zona" (SG 08/01)
3. dokumenti prostornog uređenja izradeni nakon stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju (23.04.1994. godine):
 - Plan uređenja "Tanina" (SG 17/96)
 - DPU "Ladarska ulica" u Sisku (SG 03/97)
 - DPU "Žitna ulica" u Sisku (SG 10/00)
4. dokumenti prostornog uređenja čija je izrada u tijeku :
 - UPU centra Siska

tablica - usporedni prikaz temeljnih parametara važecih dokumenata prostornog uređenja niže razine

naziv plana	obuhvat plana (ha)	postojeci (zadržani) broj stanovnika	planirani broj stanovnika	ukupni broj stanovnika
PUP Galdovo	530,0	3.507	2.520	6.027
PUP Centar grada Siska	40,0	2.012	1.155	3.167
PUP Zgmajne I	95,0	3.850	255	4.105
PUP Zgmajne II	100,5	3.246	3.324	6.570
PUP Zgmajne III	69,9	846	1.179	2.025
PUP Komunalna zona	50,0	-	-	-
PUP Vrbina - Stari grad	68,0	978	1.035	2.013
PUP "Radonja" (izmjene)	36,0	-	-	-
Plan uređenja "Tanina"	2,0	-	-	-
DPU "Ladarska ulica"	69,0	1.845	975	2.820
DPU "Žitna ulica"	9,0	160	80	240
u k u p n o	1.069,4	16.444	10.523	26.967

Iz priložene tablice vidljivo je da je od ukupne površine obuhvata GUP-a grada Siska od cca 2.600 ha dokumentima prostornog uređenja niže razine pokriveno čak 1.060 h, odnosno cca 40% površine obuhvata. Od ove površine više od pola se odnosi na PUP Galdovo koji je praktički obuhvatio kompletno naseljeno područje grada Siska na lijevoj obali rijeke Save.

I pored GUP-om iz 1991. godine planiranog smanjenja broja planiranog stanovništva (npr. u Galdovu ukidanjem zona višestambene gradnje) na području obuhvaćenom navedenim planovima postoje mogućnosti za smještaj dodatnih 10.000 stanovnika grada za što ne postoje realne potrebe a niti demografski potencijali.

područje grada Siska pokriveno važećim dokumentima prostornog uređenja

PUP Galdovo²¹

Ovim planom obuhvaćeno je područje naselja Galdovo u površini od cca 530 ha. Osnovna koncepcija plana je nadograđivanje na postojeće datosti prostora čime se postiže optimalizacija prostornih uvjeta, te stvarno uključenje prostora Galdova u urbano tkivo grada. Uglavnom se planira gradnja samostojecih obiteljskih zgrada, osim u zonama i potezima intenzivnijeg urbaniteta u kojima se planira gradnja dvojnih građevina i građevina u nizu.

Uz postojeću i planiranu obiteljsku gradnju planom je bila predviđena i gradnja velikog broja višestambenih zgrada (za cca 7.700 stanovnika), no odredbama Izmjena i dopuna GUP-a iz 1991. godine ta je gradnja ukinuta čime je planirani broj stanovnika ograničen na samo 2.520 (u obiteljskim zgradama).

PUP Centar grada Siska²²

Konceptom plana regulirano je maksimalno poštovanje i očuvanje postojeće blokovske gradnje i ulicnog rastera centra grada površine oko 30 ha. Nova gradnja uglavnom se svodi na interpolacije, odnosno zamjenu dotrajalih građevina.

Narocita pažnja posvećena je rješavanju parternih prostora kako bi se prostorno sredilo danas kaotično stanje unutar pojedinih blokova. Obradom zelenih prostora naglašena je obala rijeke Kupe i ortogonalno na nju potez ulice Matije Gupca sa središnjim gradskim Trgom Ljudevita Posavskog, te vrtno - tehnička sanacija ostalih vanjskih prostora.

PUP Zgmajne I²³

Ovim planom obuhvaćen je prostor zapadnog dijela naselja Zgmajne površine cca 95 ha. Osnovna koncepcija plana je interpolacija nove u postojećem obiteljsku stambenu gradnju, te opremanje zone kvalitetnom komunalnom infrastrukturom.

Obzirom na pretežno stambeni karakter ovog područja potrebni središnji i javni sadržaji dimenzionirani su za potrebe lokalnog stanovništva.

PUP Zgmajne II²⁴

Ovim planom obuhvaćen je prostor jugoistočnog dijela naselja Zgmajne površine cca 100,5 ha. Planom je predviđena intenzivna gradnja obiteljskih i višestambenih zgrada, te središnji i javni sadržaji za cijelo naselje Zgmajne (osnovna škola, 2 dječja vrtića, zdravstvena stanica, ljekarna, robna kuća, trgovina, kino, društveni centar, knjižnica).

Vizuelno najupečatljivija kategorija gradskog zelenila u naselju su alejni drvoredni nizovi koji funkcioniraju kao spojnice gradskog tkiva i razdjelnice gradskih zona.

²¹ PUP Galdovo (SV 32/87); izradio: Urbanistički institut Hrvatske, Zagreb

²² PUP Centar grada Siska (SV 7/88); izradio: Urbanistički institut Hrvatske, Zagreb

²³ PUP Zgmajne I (SV 29/88 i 46/90); izradio: Urbanistički institut Hrvatske, Zagreb

²⁴ PUP Zgmajne II (SV 41/88); izradio: Urbanistički institut Hrvatske, Zagreb

PUP Zgmajne III²⁵

Ovim planom obuhvaćen je prostor sjeveroistocnog dijela naselja Zgmajne površine cca 69,9 ha. Planom je predviđena znatnija gradnja novih obiteljskih i višestambenih zgrada. Uz stambenu gradnju predviđeni su i središnji i javni sadržaji (osnovna škola, dječji vrtić, trgovačko - ugostiteljske gradevine). Uz pješacke površine u naselju predviđa se sadnja bjelogoricnih drvoreda kao faktora zaštite i naglašavanja pojedinih urbanističkih cjelina.

PUP Komunalna zona²⁶

Na prostoru velicine cca 50 ha, izuzetnog prometnog položaja (glavni cestovni ulaz u grad, željeznička pruga, rijecna luka na Kupi) planirano je formiranje komunalne zone u koju su integrirane postojeće gradevine. Modularni raster zone i ortogonalni interni prometni sustav omogućavaju optimalnu organizaciju prostora i maksimalnu fleksibilnost prilikom realizacije.

Na temelju PUP-a Komunalne zone na neizgrađenom dijelu prostora (površine cca 30 ha) predviđa se gradnja trgovačkog centra s nizom specijaliziranih trgovina (vrtni centar, građevni centar, prodajni salon pokucstva i sl.), supermarketom, cinema - centrom, cash & carry trgovinom, fast food restoranima i benzinskom postajom s praonicom, te pratećim parkirališnim kapacitetima.

PUP Vrbina - Stari grad²⁷

Na površini od cca 68 ha registrirane su tri prostorno - funkcionalne cjeline: područje oko Starog grada, športsko - rekreacijski sadržaji i stambena zona (povijesno gradsko područje Vrbina). Osnovna koncepcija plana je da zatecene datosti prostora treba maksimalno sacuvati, a mogucu novu gradnju ograniciti na zamjenu dotrajalih gradevina, te prenamjenom postojećih i interpolacijom novih gradevina formirati novu urbanu strukturu.

Za područje oko Starog grada predviđena je valorizacija ambijenta i zaštita od nove gradnje. Planom je naglašena potreba da se prilikom budućih intervencija u prostoru maksimalno vodi računa o postojećem bogatom vegetacijskom fondu kojega treba maksimalno sacuvati.

PUP "Radonja"²⁸

Ovim planom obuhvaćeno je područje industrijske zone u kojoj su obuhvaćeni "Radonja" (današnji "Herbos"), Metalotehna i Jodno ljecilište. Površina zone obuhvata je 36 ha. Stambena gradnja nije predviđena.

Izmjene i dopune PUP-a "Radonja" izradene su 1997. godine kao kompletan novi plan, no odnose se prvenstveno na dio poslovnog prostora bivšeg poduzeca "Metalotehna" na kojemu je predviđena realizacija obrtničkog centra (postojeće gradevine koriste se kao skladišno prodajni prostori, a preostali prostor Metalotehne je podijeljen za niz zasebnih cestica.

²⁵ PUP Zgmajne III (SV 46/90); izradio: Urbanistički institut Hrvatske, Zagreb

²⁶ PUP Komunalna zona (SV 12/90); izradio: Urbanistički institut Hrvatske, Zagreb

²⁷ PUP Vrbina - Stari grad (SV 26/92); izradio: Urbanistički institut Hrvatske, Zagreb

²⁸ PUP "Radonja" (SV 44/85, 7/88); izradio: Zavod za projektiranje Sisak
Izmjene i dopune PUP-a "Radonja" (SG 3/97); izradio: "ARM" Sisak

Plan uređenja "Tanina" ²⁹

Planom uređenja je na prostoru bivše tvornice tanina i furforola planirano uređenje obrtnickog centra. Prostorni obuhvat plana je 2,0 ha.

Plan je izraden u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju (30/94, 68/98, 61/00 i 32/02).

DPU "Ladarska ulica" ³⁰

Plan je izraden za prostor površine cca 69 ha na temelju ažurirane konzervatorske dokumentacije. Planom su obuhvaćeni : kompleks bivše vojarne, kompleks sisacke bolnice i perivoj "Viktorovac". Osnovni je zadatak plana bilo detaljno utvrđivanje uvjeta i načina korištenja prostora uz maksimalno uvažavanje postojećeg stanja (postojeci građevni fond, katastra zemljišta i vlasnicki odnosi).

Plan je izraden u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju (30/94, 68/98, 61/00 i 32/02).

DPU "Žitna ulica" ³¹

DPU zone "Žitne ulice" obuhvaća prostor Žitnog trga koji je sastavni dio povijesne jezgre Novog Siska i jedna od najvrednijih urbanističkih cjelina u gradu. Prostorni obuhvat plana je cca 9 ha, a naglasak je na rješavanju nedefiniranog prostornog kompleksa uz Strossmayerovu ulicu, te prostora uz obalu Kupe, uz maksimalno uvažavanje kulturne i povijesne baštine.

Plan je izraden u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju (30/94, 68/98, 61/00 i 32/02) i usvojen je u lipnju 2000. godine.

Izmjene i dopune PUP-a Komunalna zona ³²

Na dijelu prostora obuhvata PUP-a Komunalne zone površine obuhvata cca 27,0 ha planirane su slijedeće izmjene :

- ukidanje interne željeznice pruge,
- promjena namjene pojedinih građevnih cestica - usmjerene prvenstveno prema trgovačko - poslovnim sadržajima i eventualno manjim proizvodnim sadržajima,
- uskladjivanje objekata komunalne infrastrukture,
- uskladjivanje površina za razvoj tlocrta građevina s promjenama namjene,
- uskladjivanje plana s važećim zakonskim propisima,

Na plan je dobivena suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja, te je usvojen 17. travnja 2001. godine.

Na temelju Izmjena i dopuna PUP-a Komunalne zone Gradsko vijeće Grada Siska raspisalo je natjecaj za prodaju građevnog zemljišta.

²⁹ Plan uređenja "Tanina" (SG 17/96); izradio: "ARM", Sisak

³⁰ DPU "Ladarska ulica" u Sisku (SG 3/97); izradio: Urbanistički institut Hrvatske, Zagreb

³¹ DPU "Žitna ulica" u Sisku (SG 10/00); izradio: URBING, Zagreb

³² Izmjene i dopune PUP-a Komunalna zona (SG 08/01); izradio: CPA d.o.o., Zagreb

1.1.4. OCJENA STANJA, MOGUĆNOSTI I OGRANICENJA RAZVOJA U ODNOSU NA DEMOGRAFSKE I GOSPODARSKE PODATKE, TE PROSTORNE POKAZATELJE

1.1.4.1. Demografski pokazatelji³³

Godine 1991. na cijelom području Grada Siska na 422,7 km² živjelo je 61.413 stanovnika, odnosno 13,8% stanovništva Županije. Od ukupno 34 naselja³⁴, samo je Sisak u kojemu je 1991. godine bilo popisano 44.153 stanovnika naselje gradskog karaktera. Na naselje Sisak otpadalo je 1991. godine čak 74,6% ukupnog broja stanovništva Grada Siska.

Prvi rezultati popisa stanovništva iz 2001. godine³⁵ pokazuju da je udio stanovnika naselja Sisak (37.491 stanovnik) u odnosu na broj stanovnika Grada Siska (53.036 stanovnika) smanjen na 70,7 %, što je rezultat statističkog iskazivanja naselja Crnac, Novo Pracno i Novo Selo kao samostalnih naselja.

Kretanje stanovništva

Popisno kretanje stanovništva :

Za razumijevanje suvremenih demografskih stanja i procesa potrebno se ukratko osvrnuti i na razvojne tokove u prošlosti. Stoga je u tablici u prilogu prikazano kretanje stanovništva grada Siska od prvog popisa stanovništva 1857. godine do 2001. godine.

tablica - kretanje broja stanovnika grada Siska

	godina														
	1857	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1931	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2001
Caprag	186	-	-	504	609	-	-	1.105	-	-	-	-	-	-	-
Caprag Topolovacki	27	-	75	50	67	12	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Crnac (Mošćenicki)	193	159	200	243	307	260	258	296	-	-	-	-	-	-	712
Galdovo Erdedsko	277	346	373	432	363	513	428	922	1.080	-	-	-	-	-	-
Galdovo Kaptolsko	149	267	277	230	295	-	-	402	-	-	-	-	-	-	-
Novo Selo (Mošćenicko)	74	117	173	258	239	226	249	259	358	-	-	-	-	-	577
Pracno (Novo)	198	276	392	489	590	581	553	615	489	-	-	-	-	-	478
Sisak *	1.991	4.032	5.252	5.398	6.204	8.005	8.867	9.431	12.213	19.238	26.647	38.458	43.094	45.792	37.491
grad Sisak ukupno	3.095	5.197	6.742	7.604	8.674	9.597	10.361	13.036	14.140	19.238	26.647	38.458	43.354	45.792	39.258

napomena :

* uključuje podatke za odvojeno iskazane dijelove grada: Stari Sisak (1931.), Novi Sisak (1857., 1869. i 1931.), Drveni Marof (od 1890. do 1948.) i Kanak (1931.)

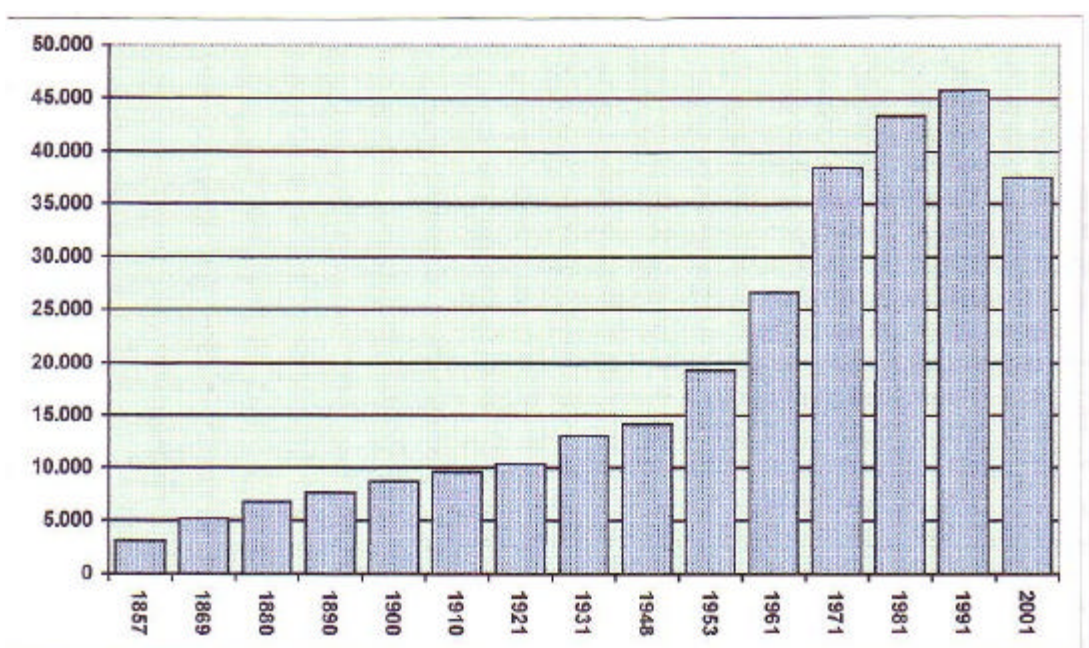
³³ izvodi iz "Demografske studije Grada Siska", Institut društvenih znanosti "Ivo Pilar", Zagreb, 1999.

³⁴ Od tog broja je 31 naselje sa samostalnim statusom iz popisa 1991. godine te tri naselja koja su naknadno izdvojena iz naselja Sisak (Crnac, Novo Pracno i Novo Selo).

³⁵ Korišteni podaci iz publikacije "Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2001. - Prvi rezultati po naseljima", Državni zavod za statistiku, Zagreb, svibanj 2001.

U navedenom razdoblju sve do 1991. godine popisno kretanje stanovništva grada Siska pokazuje konstantan porast broja stanovnika, što nije bio slučaj i sa stanovništvom ostalih 30, redom ruralnih naselja. U razdoblju od 1900. do 1991. godine ukupan broj stanovnika naselja Sisak povećan je 428 %, dok je u poslijeratnom razdoblju (1948-1991) porast iznosi 224 %.

Prvim rezultatima popisa stanovništva 2001. godine po prvi puta je iskazano smanjenje broja stanovnika samog naselja Sisak, koje je čak i ako se radi usporedbe Sisku pribroje tri sada samostalna naselja (Crnac, Novo Pracno i Novo Selo, što ukupno ukupno iznosi 39.258 stanovnika) iznosi samo 85 % u odnosu na broj stanovnika grada 1991. godine.

kretanje broja stanovnika grada Siska u razdoblju od 1857. do 2001. godine

Prirodno kretanje stanovništva :

Pozitivni prirodni prirast stanovništva Siska u razdoblju od 1981. do 1990. godine iznosio je 2.053 stanovnika (broj živorodenih 5.975, broj umrlih 3.922 stanovnika).

U razdoblju 1991 - 1998. godine došlo je do jaceg prirodnog smanjenja stanovništva. Glavni razlog intenzivnom produbljavanju prirodnog pada stanovništva treba tražiti u negativnim posljedicama Domovinskog rata što se najbolje ocituje u drasticnom smanjenju nataliteta 1993. i 1994. godine. Naselje Sisak 1996. i 1997. bilježi pozitivni prirodni prirast da bi se 1998. broj živorodenih smanjio u odnosu na prethodnu godinu za čak 98 osoba (21%) što je rezultiralo ponovnim prirodnim padom.

tablica - prirodno kretanje stanovništva za naselje Sisak

	živorodeni	umrli	prirodni prirast
1981 / 90	5.975	3.922	2.053
1991 / 98	3.583	3.677	- 94

Tip opceg kretanja stanovništva :

Tip opceg kretanja stanovništva temelji se na usporedbi stopa popisnog kretanja stanovništva i stopa prirodnog prirasta stanovništva. Stanovništvo grada Siska imalo je u razdoblju 1981-1990. tip opceg kretanja stanovništva: I - 1 odnosno "ekspanziju imigracijom". Njega je uvjetovala nešto veća stopa pozitivnog popisnog kretanja (5,4 %) od također pozitivne stope prirodnog kretanja stanovništva (4,7 %) što znači da je i migracijska bilanca bila pozitivna (0,7%).

Struktura stanovništva

Struktura stanovništva je cimbenik njegova prirodnog i prostornog kretanja. Struktura stanovništva je pouzdan pokazatelj dosegnute razine populacijskih procesa, ali i društveno - gospodarskog razvoja.

Struktura stanovništva po spolu :

Temeljni demografski pokazatelj spolne strukture stanovništva jest koeficijent feminiteta (K_f), koji označuje broj ženskih na tisuću (ili stotinu) muških stanovnika. Iako se u prosjeku radi više muške nego ženske djece (5-6%), u stabilnim populacijama ipak nešto više prevladava žensko stanovništvo.

tablica - spolna struktura stanovništva grada Siska 1991. godine

stanovništvo			koeficijent feminiteta K_f	ženski kontingent stanovništva		
ukupno	muško	žensko		0-14	15-49	50 i više
45.792	22.265	23.527	1.056,7	17,9 %	51,1 %	29,8 %

U ukupnom je stanovništvu prema popisu stanovništva 1991. godine, ženskog stanovništva bilo nešto više (51,4%) od muškog (48,6%), tako da je K_f iznosio 1.056,7.

Za buduci demografski razvoj grada značajan je pokazatelj odnos ženskih kontingenata stanovništva, jer je on znakovit pokazatelj stanja i potencijala biodinamičke aktivnosti i snage same populacije. U tom smislu spolnu strukturu stanovništva Grada Siska karakteriziraju izrazito nepovoljna obilježja. Naime, gotovo je dvostruko veći broj žena u postfertilnoj (50 godina i više) u odnosu na njihov broj u predfertilnoj dobi života (0 do 14 godina). To znači da će se potencijalno smanjiti ženski kontingent u fertilnoj dobi života (15 do 49 godina), u najpovoljnijoj dobi za radanje. Vrlo visok udjel žena u postfertilnoj dobi (29,8 %) ukazuje da sve veći dio ženskog stanovništva Grada Siska više ne sudjeluje u biodinamičkim procesima.

Struktura stanovništva po dobi :

Dobna je struktura stanovništva jedna od temeljnih demografskih struktura, jer pokazuje i određuje vitalnost, biodinamiku i ekonomski potencijal populacije. U metodickom smislu to se najčešće postiže raščlambom dobne strukture po velikim dobnim skupinama - mlada (od 0 do 19 godina), zrela (od 20 do 59 godina), stara (60 godina i više). U demografskoj se teoriji smatra da ukoliko je odnos između starog i mladog stanovništva, ili indeks starosti, veći od 0,40 riječ je o starom stanovništvu.³⁶

Predoceni podaci pokazuju da je stanovništvo Siska na pragu starosti. Indeks starosti je 1991. godine iznosio 0,53; mlado je stanovništvo bilo zastupljeno s 25,6 %, a staro s 13,5 %.

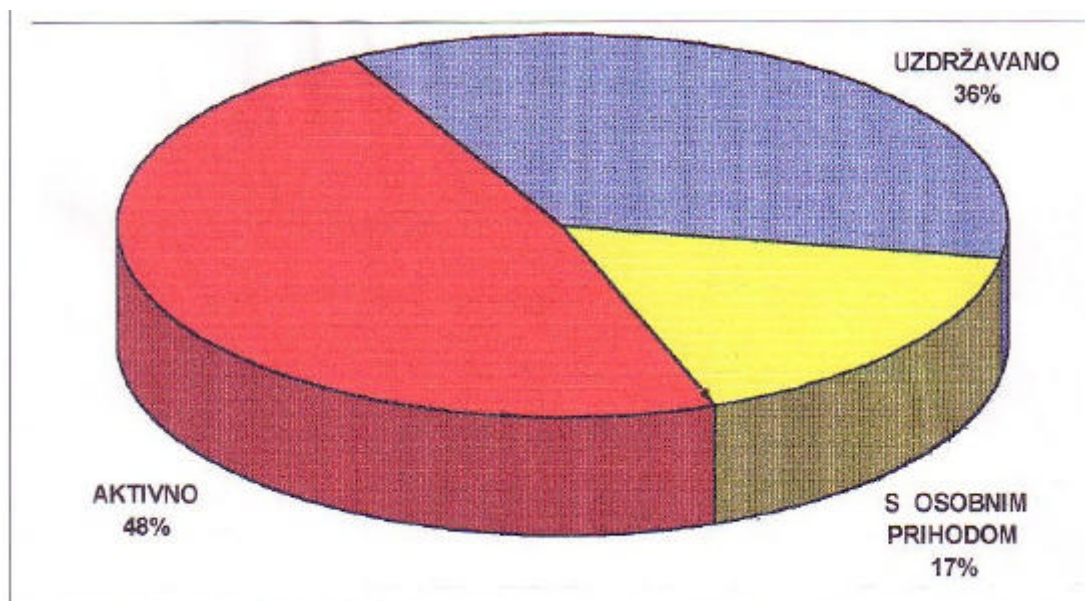
³⁶ Izdvajanje tipova dobnog sastava izvršena je prema tipizaciji S. Šterca, koji izdvaja sedam tipova dobnog sastava stanovništva: 1. izrazita mladost, 2. mladost, 3. kasna mladost, 4. na pragu starosti, 5. starost, 6. duboka starost i 7. izrazito duboka starost.

Struktura stanovništva po aktivnosti :

Opće je poznato da se demografski razvoj nekog prostora i društveno - gospodarsveni procesi koji se na njemu odvijaju, nalaze u uzrocno - posljedicnom odnosu. Potonja se međuovisnost najbolje opaža na značajkama ekonomske strukture stanovništva, kao razmjerno najpouzdanijeg pokazatelja razvijenosti prostora. U demografskoj je teoriji poznato da veća ekonomska aktivnost stanovništva ukazuje i na njegovu jaču gospodarsvenu aktivnost i razvijenost.

Aktivnim se osobama smatraju oni stanovnici koji obavljaju zanimanje, odnosno koji svojim radom zaraduju za život. Uz njih treba razlikovati i ekonomski neaktivno stanovništvo, koje se sastoji iz dvije skupine - osobe s osobnim prihodima (uglavnom umirovljenici) i uzdržavane osobe. Upravo odnos između te tri skupine stanovništva određuje ekonomsku snagu populacije.

Zbog stare dobne strukture stanovništva Siska stopa aktivnosti (udjel aktivnog u ukupnom stanovništvu) bila je 1991. godine tek nešto viša (47,8 %) od hrvatskog prosjeka (45,3%). Uzdržavano je bilo 35,6 %, a s osobnim prihodima 16,6 % stanovništva. Kako je udjel ekonomski aktivnog bio manji od udjela ekonomski neaktivnog stanovništva (ukupno 52,2 %) opterećenost ekonomski aktivnog stanovništva je vrlo velika, pa i ograničavajuća za budući gospodarsveni razvoj.

struktura stanovništva grada Siska po aktivnosti

Struktura stanovništva po djelatnosti :

Ekonomsku strukturu stanovništva po djelatnosti možemo promatrati prema sektorima i vrsti djelatnosti kao valjan pokazatelj gospodarsvene orijentacije stanovništva i prostora.

U Sisku najveće znacenje imaju sekundarni (50 %) i tercijarno - kvartarni sektor (47,8 %), uz vrlo mali udjel primarnog sektora (2,1 %). Gledajući prema djelatnostima, u Sisku su najzastupljeniji: industrija i rudarstvo (45,6%), te trgovina (8,8%).³⁷

³⁷ izvor: Popis stanovništva 1991., Aktivno stanovništvo u zemlji koje obavlja zanimanje prema području djelatnosti po naseljima, Dokumentacija 885, DZSRH, Zagreb, 1994.

Struktura stanovništva po naobrazbi :

Iz podataka je ocito da u obrazovnoj strukturi Grada prevladavaju osobe sa završenom srednjom školom (46,8 %). Visoko ili više obrazovanje završilo je čak 12,2 % stanovnika, a bez školske spreme (uključujući i nepismene) bilo je samo 3,9 % stanovnika.

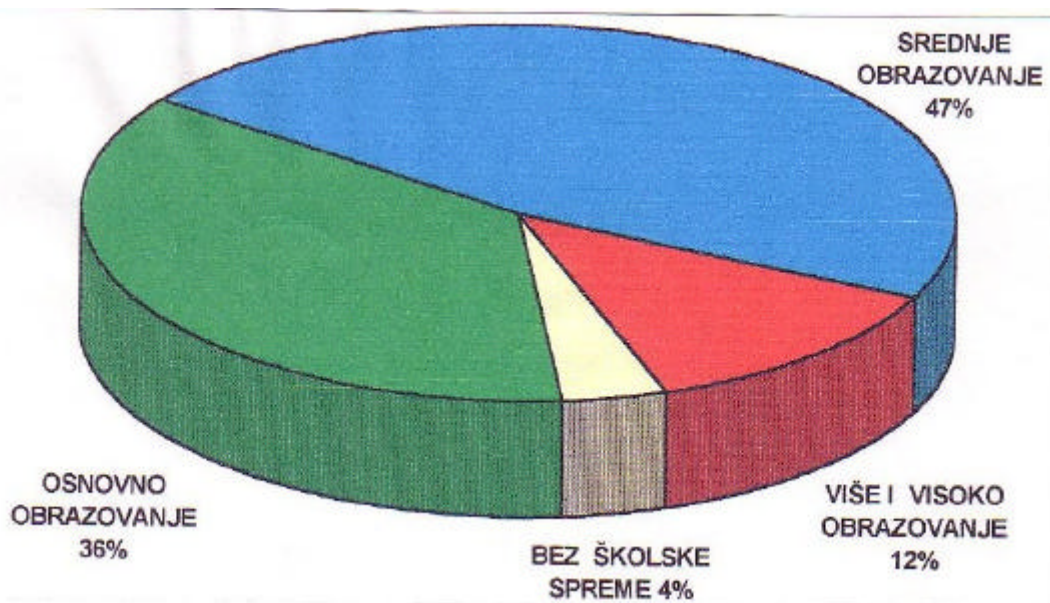
tablica - obrazovna struktura Siska 1991. godine

ukupno*	bez školske spreme	osnovno obrazovanje**	srednje obrazovanje	više i visoko obrazovanje
37.187	1.419	13.369	17.406	4.547
100,0 %	3,9 %	36,0 %	46,8 %	12,3 %

napomene :

* razlika do "ukupno" odnosi se na mlade od 15 godina i osobe nepoznatog obrazovanja

** uključuje i osobe sa završenih 1 do 3, odnosno 4 do 7 razreda osnovne škole

struktura stanovništva grada Siska po naobrazbi

Poljoprivredno stanovništvo :

Prema udjelu poljoprivrednog u ukupnom stanovništvu u zemlji Grada Siska 1991. godine, koji pokazuje dosegnutu razinu gospodarstvene preobrazbe prostora, jasna je diferenciranost između Siska i ostalih naselja Grada. Naime, dok u naselju Sisak poljoprivredno stanovništvo čini svega 0,6 % stanovništva, u ostalih je 30 naselja taj udjel iznosio čak 17,4 %, što je bitno više i od državnog prosjeka (9,1 %).

Narodnosna struktura stanovništva :

Prema popisu stanovništva 1991. godine u Sisku je bilo popisano :

- Hrvata	26.839	ili	58,6 %,
- Srba	10.829	ili	23,7%,
- Muslimana	2.322	ili	5,1%,
- Jugoslavena	2.884	ili	6,3%, te
- ostalih	2.918	ili	6,4%.

Dnevne migracije radne snage

Dostignuti stupanj dnevne mobilnosti radnika Grada Siska 1991. godine pokazuje izrazitu polarizaciju između naselja Sisak i ostalih 30 naselja. Dok je iz Siska tek 5,7 % radnika odlazilo na posao u drugo naselje i svakodnevno se vraćalo kući, u ostalim naseljima taj udjel iznosi čak 89 % ukupnog broja radnika.

Navedeno potvrđuje i podatak da je od ukupno 27.129 radnih mjesta u Gradu Sisku 1991. godine na naselje Sisak otpadalo čak 98,2% od toga broja. Na tim je radnim mjestima bilo zaposleno 39,6% dnevnih migranata dok su ostali radnici radili u mjestu stanovanja.

Procjena broja stanovnika grada Siska

Nedostatak podataka o migracijskim kretanjima od 1991. do danas, znatno otežava procjenu broja stanovnika. Naime, osim nepoznatog broja stanovnika koji su sudjelovali u uobicajenim migracijama unutar Hrvatske, turbulentna zbivanja devedesetih godina donijela su još nekoliko nepoznanica. Tako se ne raspolaže brojem prognanika, većinom s bivšeg okupiranog područja Banovine, kao ni brojem izbjeglica iz Bosne i Hercegovine koji su ostali živjeti u Sisku. Također je nepoznat broj iseljenih Srba. Treća velika nepoznanica odnosi se na iseljavanje stanovništva u inozemstvo a koje je nakon 1991. intenzivirano u svim hrvatskim krajevima. Stoga se procjena migracijske bilance³⁸ naselja Sisak zasniva na sljedećim temeljima:

- Za migracije uvjetovane zaposlenjem, udajom, školovanjem itd. pošlo se od činjenice da su devedesete godine donijele pad, odnosno gotovo izostanak stambene gradnje, smanjenje broja radnih mjesta te prestanak doseljavanja stanovništva iz bivših jugoslavenskih republika. Stoga je procijenjeno da će naselje Sisak u razdoblju 1991-2001. imati tek trećinu pozitivne migracijske bilance iz razdoblja 1981-1991. (što iznosi 95 stanovnika).
- Broj bivših prognanika i izbjeglica koji se nije vratio svojim kućama već se za stalno naselio na području Siska (kod rodbine, u napuštenim srpskim kućama i stanovima itd.) procijenjen je na 200 stanovnika.
- Procjenjuje se da je iz Siska u Bosnu i Hercegovinu ili Jugoslaviju iselilo oko 900 Srba.
- Za iseljeno stanovništvo u inozemstvo procjenjuje se da će između 1991. i 2001. godine to učiniti oko 6 tisuća stanovnika s područja citave Sisacko-moslavacke županije. Budući da u recentnom razdoblju iseljava relativno mlade i obrazovanije stanovništvo, udjel Grada Siska povećan je s 14% u ukupnom broju stanovništva Županije (1991. godine) na 20% u udjelu broja iseljenih. Od tako dobivenih 1.200 osoba procjenjuje se da je iz Siska iselilo oko 700 stanovnika.

Migracijskoj bilanci dobivenoj na taj način pridodat je poznati prirodni prirast za razdoblje 1991-1998. (te procijenjeni za 1999. i 2000. godinu) koji su zajedno s brojem stanovnika 1991. dali procijenjeni broj stanovnika 2001. godine. Uz primjenu tih varijabli procijenjeno je da će 2001. godine grad Sisak imati oko 44.153 stanovnika odnosno oko 1.639 (3,6 %) stanovnika manje nego 1991. godine.

Prvi rezultati popisa stanovnika 2001. godine³⁹, iako ne pružaju detaljnije podatke o strukturi stanovništva, ukazuju da su stvarni trendovi kretanja još nepovoljniji od procijenjenih, te da je Sisak 2001. godine imao 37.491 stanovnika, što je za cca 18 % manje nego 1991. godine, a čak 15 % manje od procjena demografske studije.

Temeljem navedenog, u narednom razdoblju može se očekivati stabilizacija broja stanovnika Siska na broju između 40.000 i 44.000 stanovnika.

³⁸ Demografska studija Grada Siska, Institut društvenih znanosti "Ivo Pilar", Zagreb, 1999.

³⁹ Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2001. - Prvi rezultati po naseljima, Državni zavod za statistiku, Zagreb, svibanj 2001.

1.1.4.2. Gospodarski pokazatelji⁴⁰

Najznacajnije grane gospodarstva :

Najznacajnije kapacitete u energetici predstavlja proizvodnja i prerada nafte i plina u okviru INA - Rafinerije nafte Sisak. U okviru primarne prerade nafte u Rafineriji Sisak proizvodi se u postojećim uvjetima cca 2 miliona tona derivata godišnje. Znacajni su kapaciteti proizvodnje u sekundarnoj preradi nafte kroz visoko vrijedne produkte (aromatski kompleks). Ova sveukupna proizvodnja i prerada omogućuje uredno snabdjevanje naftnim derivatima velikog dijela Hrvatske. Dio rafinerijskih kapaciteta uključen je i u izvozne poslove. Instalirani kapaciteti omogućuju daljnje bitno povećanje prerade i uključivanje u nove izvozne poslove.

Termoelektrana Sisak s instaliranih 420 MW kapaciteta predstavlja velikog proizvođača električne energije u okviru Hrvatske elektroprivrede. Proizvodnja ove elektrane bitni je oslonac održavanja cjelokupnog elektroenergetskog sustava Hrvatske.

U kemijskoj industriji na području grada najznacajnija tvrtka je "Herbos" d.d. Sisak, najveći proizvođač sredstava za zaštitu bilja u Hrvatskoj. Pored njega u ovoj industrijskoj grani istice se "Sipas" Sisak, proizvođač i preradivač plastičnih masa koji proizvodi plastične cijevi, štapove i profile, plastiku za industriju i plastičnu foliju 0,03 do 0,18 mm.

"Željezara Sisak" d.d. najveći je proizvođač u crnoj metalurgiji u Hrvatskoj. Proizvodi šavne, bešavne i precizne šavne cijevi.

U industriji odjece istice se "TKT - Zlatna igla" koji proizvodi žensku konfekciju.

U prehrambenoj industriji isticu se "Segestica" Sisak proizvođač etilnog alkohola, žestokih pica, vocnih sirupa i octa, te u okviru mlinske industrije "Ljudevit Posavski" u Sisku.

Najznacajnija tvrtka iz djelatnosti prometa je "Autopromet" Sisak koji obavlja prijevoz robe i tereta cestama. U Sisku je sjedište jedinog međunarodnog riječnog prijevoznika u Republici Hrvatskoj RB "Dunavski Lloyd". "Hidroput" Sisak je tvrtka čija je glavna djelatnost eksploatacija šljunka i pijeska iz riječnih korita.

Tvrtka "Pristanište i skladišta" Sisak gospodari lukom na rijeci Kupa za naftne derivate i lukom za generalne terete uz značajne kapacitete otvorenih i zatvorenih skladišta, silos i sušaru za žitarice. U sastavu Jadranskog naftovoda, koji ide pravcem Omišalj - Sisak, ovdje je lociran Terminal preko kojeg se naftovod grana u smjeru Madarske i u smjeru istoka.

Struktura i broj gospodarskih subjekata

Prema podacima Hrvatske gospodarske komore gospodarska aktivnost na području Grada Siska se odvija u sklopu 479 tvrtke sa sjedištem u samom Sisku.

⁴⁰ korišteni podaci Hrvatske gospodarske komore, Županijske komore Sisak (www.hgk.hr - Baza podataka o hrvatskom poduzecima, podaci kraj 1998. i početak 1999. god.)

Vrlo značajni kapaciteti gospodarstva grada nalaze se u sustavima javnih, državnih tvrtki kao njihove ispostave: Hrvatska elektroprivreda - Termoelektrana, Hrvatske željeznice, Hrvatske telekomunikacije, Hrvatske ceste i Hrvatske šume, te imaju sjedište izvan Siska.

Glavne gospodarske djelatnosti na području Siska su :

- industrija s posebnim naglaskom na :
 - energetiku,
 - petrokemiju i kemijsku industriju,
 - metalurgiju i metaloprerađivačku industriju,
- trgovina, ugostiteljstvo,
- graditeljstvo,
- promet i veze.

U manjoj mjeri zastupljene su i ostale gospodarske djelatnosti i obrtništvo.

U 1998. godini Hrvatska gospodarska komora bilježi podatke za 359 poduzeca na području grada Siska.

Najzastupljenije su tvrtke iz djelatnosti trgovine s 53,8 % udjela, slijede tvrtke koje se bavi se poslovanjem nekretninama, iznajmljivanjem i poslovnim uslugama s 15,3 %, a samo 13,1 % od ukupnog broja tvrtki odnosi se na prerađivačku industrije.

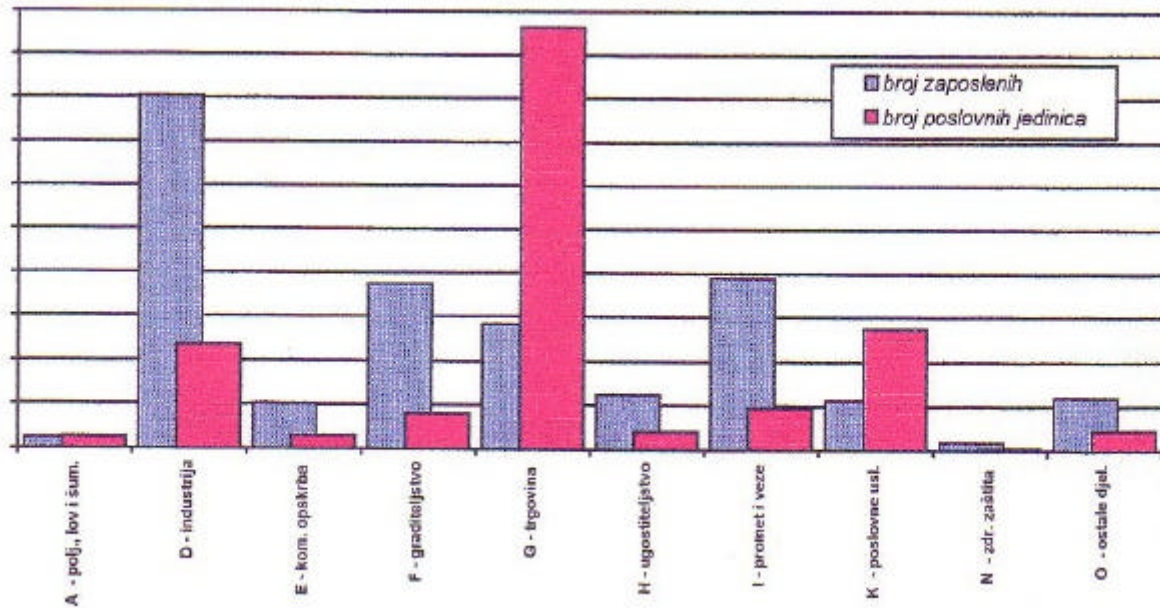
tablica - pregled broja poslovnih jedinica i zaposlenih u gospodarstvu po djelatnostima

poduzece	broj zaposlenih (u gosp.)	%	broj poslovnih jedinica	%	prosjecni broj zaposlenih
A - POLJOPRIVREDA, LOV I ŠUMARSTVO	49	1,1	5	1,4	9,8
B - RIBARSTVO	-	-	-	-	-
C - RUDARSTVO	-	-	-	-	-
D - PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	1.607	34,2	47	13,1	34,2
E - OPSKRBA EL. ENERGIJOM, PLINOM I VODOM	201	4,3	6	1,7	33,5
F - GRADITELJSTVO	748	15,9	16	4,4	46,7
G - TRGOVINA NA MALO I VELIKO	565	12,0	193	53,8	2,9
H - UGOSTITELJSTVO	246	5,2	8	2,2	30,7
I - PROMET, SKLADIŠTENJE I VEZE	780	16,6	19	5,3	41,0
J - FINANCIJSKO POSREDOVANJE	-	-	-	-	-
K - POSLOVNE USLUGE	222	4,7	55	15,3	4,0
L - JAVNA UPRAVA I OBRANA, SOCIJALNO OSIGURANJE	-	-	-	-	-
M - OBRAZOVANJE	-	-	-	-	-
N - ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I SOCIJALNA SKRB	40	0,9	1	0,3	40,0
O - OSTALE DJELATNOSTI	239	5,1	9	2,5	26,5
P - PRIVATNA KUCANSTVA SA ZAPOSLENIM OSOBLJEM	-	-	-	-	-
Q - IZVANTERITORIJALNE ORGANIZACIJE I TIJELA	-	-	-	-	-
ukupno	4.697	100,0	359	100,0	13,1

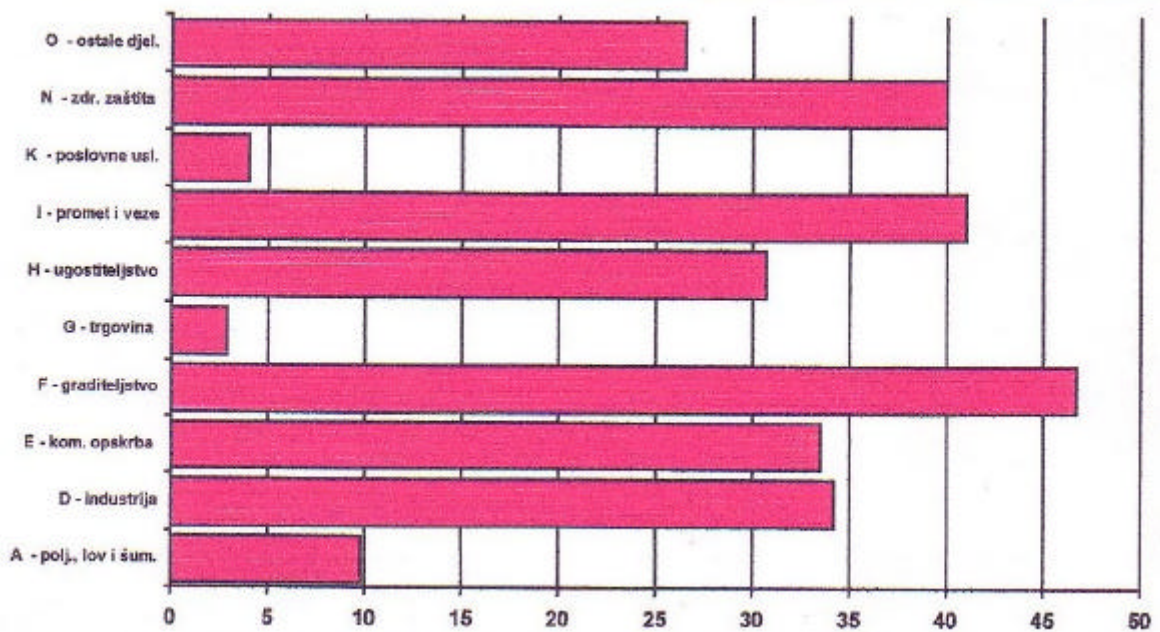
napomena : Prema podacima Ureda za statistiku Sisak na području Grada Siska u rujnu 1999. bilo je ukupno 9.396 zaposlenih, no gore navedeni podaci odnose se samo na zaposlene u gospodarstvu koje bilježi Hrvatska gospodarska komora.

U rangiranju gospodarskih djelatnosti po ukupnom prihodu prva je prerađivačka industrija koja sudjeluje s 61%, slijedi trgovina s 20 %, te graditeljstvo s 6 %.

Najveći je broj zaposlenih u gospodarstvu na području grada (34,2 % ili više od jedne trećine) zaposlen u prerađivačkoj industriji, slijede promet i veze sa 16,6 % zaposlenih, te graditeljstvo s 15,9 % zaposlenih, dok je u trgovini zaposleno samo 12,0 % od ukupnog broja zaposlenih u gospodarstvu.

odnos broja zaposlenih i broja poslovnih jedinica po djelatnostima

prosječni broj zaposlenih po poslovnim jedinicama po djelatnostima

Ovi odnosi narocito su evidentni u komparativnom prikazu broja zaposlenih po poslovnim jedinicama u pojedinim granama djelatnosti.

Najveci broj zaposlenih (prosjecno 46,7 zaposlenih) imaju gradevna poduzeca, a slijede promet i veze (41,0 zaposlenih), te industrija, komunalno gospodarstvo i ugostiteljstvo (više od 30 zaposlenih po poslovnoj jedinici).

Najmanji broj zaposlenih po poslovnoj jedinici je u trgovini - samo 2,9 što je rezultat velikog broja poslovnih jedinica s malim brojem zaposlenih upravo u trgovini, gdje je :

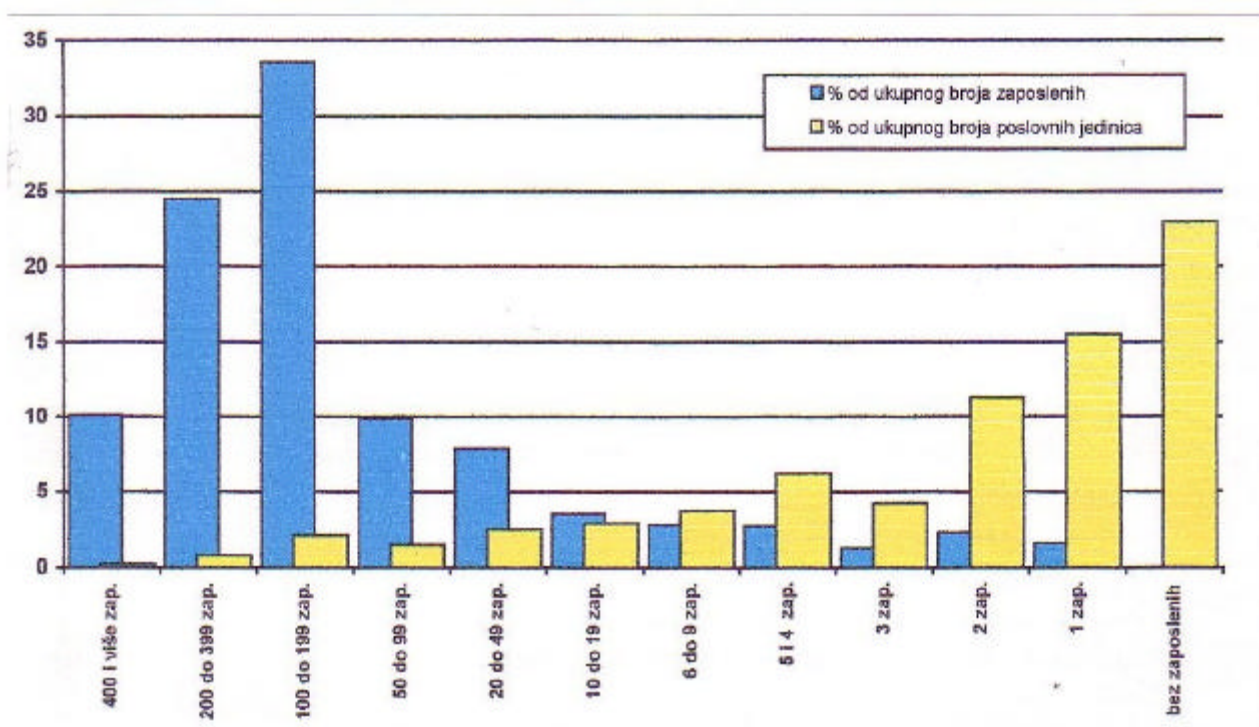
- s 2 zaposlena 36 poslovnih jedinica,
- s 1 zaposlenim 40 poslovnih jedinica,
- bez zaposlenih 71 poslovnih jedinica.

Osim trgovine, znatno manje od prosječnog broja od 13 djelatnika zaposleno je i u poduzecima koja obavljaju djelatnost na području poslovnih usluga koja imaju prosječno 4 zaposlenih.

U ukupnoj strukturi poduzeca dominiraju ona bez zaposlenih ili izrazito mala poduzeca (s manje od pet zaposlenih). Nasuprot tome, najveći broj zaposlenih je u poduzecima s 100 do 200 zaposlenih (ukupno 33,6 % od ukupnog broja zaposlenih).

tablica - broja zaposlenih i broj gospodarskih poslovnih jedinica po veličini

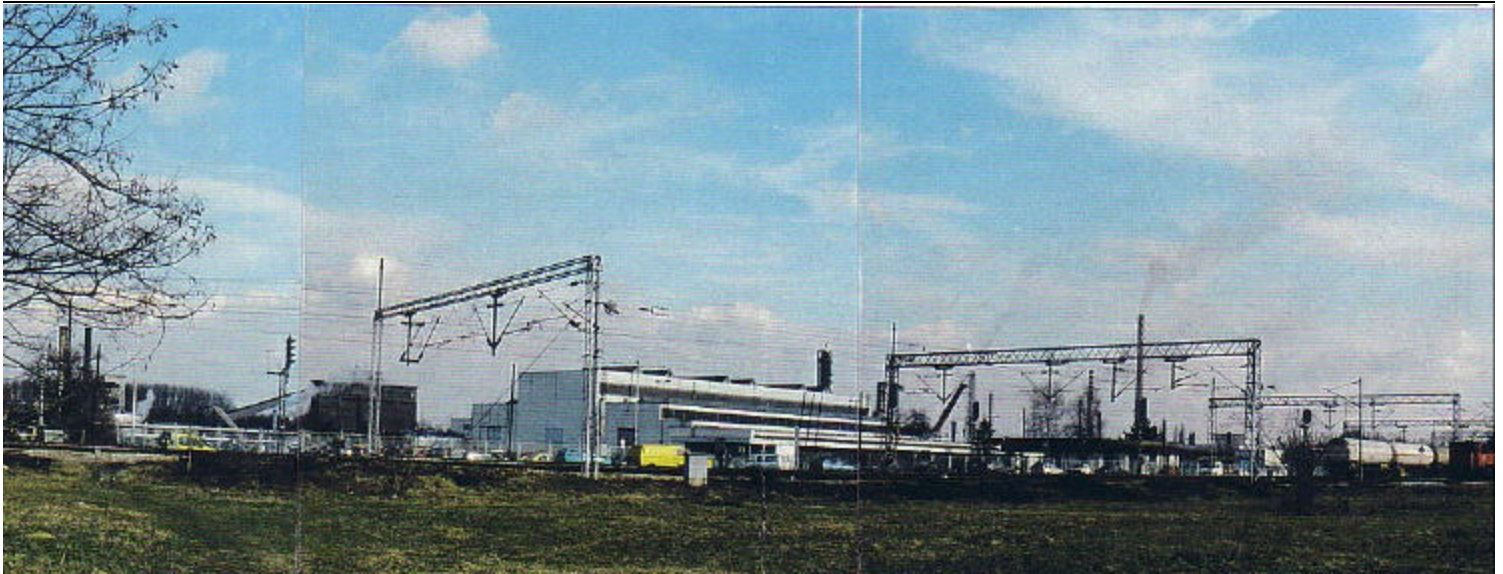
poduzeca po veličini	broj zaposlenih	% od ukupnog broja zaposlenih	broj poslovnih jedinica	% od ukupnog broja posl. jedinica
veće od 400 zaposlenih	478	10,1	1	0,2
200 do 399 zaposlenih	1.159	24,5	4	0,8
100 do 199 zaposlenih	1.588	33,6	10	2,1
50 do 99 zaposlenih	464	9,8	7	1,5
20 do 49 zaposlenih	365	7,8	12	2,5
10 do 19 zaposlenih	165	3,5	14	2,9
6 do 9 zaposlenih	135	2,8	18	3,7
5 i 4 zaposlenih	130	2,7	30	6,2
3 zaposlena	60	1,3	20	4,2
2 zaposlena	108	2,3	54	11,3
1 zaposleni	74	1,6	74	15,5
bez zaposlenih	0	0	110	23,0
nepoznato ili bez podataka	-	-	125	26,1
u k u p n o	4.726	100,0	479	100,0

odnos broja zaposlenih i broja poslovnih jedinica po veličini

Ocjena gospodarskog razvitka :

Osnovna gospodarska struktura Grada Siska formirala se poslije II. svjetskog rata u razdoblju tzv. planske privrede pod dominantnim utjecajem velikih poduzeca u djelatnosti prerade nafte, crne metalurgije, kemijske industrije i energetike koja su kao tzv. nositelji razvitka diktirala opći razvitak u svom okruženju. Bazna industrija koja je bila uglavnom zastupljena u Sisku kapitalno je i energetski visoko intenzivna te je za današnje uvjete postala pretroma i neefikasna.

južna industrijska zona Siska - kompleks Rafinerije INA

Prvi znakovi loma ovakve gospodarske strukture uočavaju se već početkom osamdesetih kada je započeo proces dezinvestiranja a time i tehnološkog zaostajanja. Ovo je dodatno smanjilo sposobnost prilagodavanja velikih gospodarskih subjekata novim tržišnim gospodarskim uvjetima, nastalih ekonomskom krizom a potom ratom i raspadom bivšeg tržišta.

Današnju gospodarsku sliku Siska čine tvrtke u privatnom vlasništvu, no proces privatizacije još nije završen, te je dio tvrtki još uvijek u vlasništvu Države (Hrvatski fond za privatizaciju). Stoga je jedan od glavnih zadataka pronaci ino-partnere koji će se svojim iskustvom, znanjem i kapitalom uključiti u proces restrukturacije sisackog gospodarstva. Iz navedenih razloga proces restrukturiranja je znatno otežan a stopa pada proizvodnje i zaposlenosti je veoma visoka.

Na osnovu ocjene postojećeg stanja, prirodnih i drugih datosti, te općenito politike gospodarskog restrukturiranja u Republici Hrvatskoj moguće je postaviti slijedeće bitne ocjene:

- Iz niza razloga (tehnološka zaostalost, promijenjeno tržište) ne postoji realna mogućnost održavanja postojeće gospodarske strukture u Sisku.
- Postoje znatni razvojni potencijali (prostorne mogućnosti, izgrađena infrastruktura, visokokvalificirani djelatnici i sl.) koji mogu biti konkurentni i prihvatljivi za pokretanje novih djelatnosti.
- Zbog strukture gospodarstva i dubine krize proces restrukturiranja će biti teži i dugotrajniji nego u cjelini gospodarstva Republike Hrvatske.
- Prema sadašnjim trendovima demografskih kretanja (starenje stanovništva) doći će do daljnjeg smanjivanja radnog kontingenta stanovništva.

1.1.4.3. Sociologijski pokazatelji ⁴¹

Sociologijska studija grada Siska izradena je na temelju opsežne ankete provedene u siječnju 2000. godine na reprezentativnom uzorku od oko 1.000 gradana i pružila je mnoge vrijedne spoznaje o gradu, njegovim socijalnim obilježjima i dosadašnjem razvitku, te razvojnim aspiracijama njegovih stanovnika. Niz podataka iz sociologijske studije korišten je za potrebe izrade Generalnog urbanistickog plana grada Siska.

Razmatranja prostornog modela grada u iskustvu anketiranih ukazuju na činjenicu da u "gradskoj slici" Siska postoje dva simbolna središta: gradsko središte i sisacki Stari grad.

U kolektivnom iskustvu Siščana Stari grad je najvažniji izvor gradske razlicitosti (63,7% anketiranih), no istovremeno je evidentna svijest o nebrizi i slabom održavanju, kao i nedovoljnoj integraciji u proces gradske modernizacije (nestrucno gospodarenje, loša pristupacnost, turistička neiskorištenost). Studija je ukazala na potrebu da se Stari grad posebno vrednuje, štiti i rabi u gradskoj preobrazbi.

Sisacko gradsko središte (u granicama "klasicisticke" Fistroviceve izmjere) može se smatrati svojevrsnim sabiralištem preostalih gradskih oznacitelja (stari most na Kupi - 37,6% anketiranih, Mali Kaptol - 21,7%, Veliki Kaptol - 12,9%, Gimnazija - 6,9% i crkva sv. Križa - 6,1%). Pri tome je potrebno naglasiti i komunikacijski autoritet gradskog središta jer podaci pokazuju da približno 40% anketiranih živi u dnevnom ritmu gradskog središta, a za čak 78,8% anketiranih karakteristična je intenzivna uporaba gradskog središta (dnevna i tjedna), što je ponajprije rezultat velicine Siska. U iskustvu anketiranih gradsko je središte prvenstveno mjesto za trgovinu, dok su ostali ciljevi (posjete prijateljima ili rodbini, izlasci u kavane, restorane ili na kulturne događaje) znatno manje zastupljeni.

Polazeci od općih orijentacijskih naznaka potrebe reurbanizacije gradskog prostora nasuprot primjene predgradskog (ruralnog) predloška u uređivanju šireg područja primarni je cilj oblikovati primjereni urbani status u pojedinim dijelovima grada što uključuje način gradnje, raspored djelatnosti, uvjete života i slično. Rezultati anketnih ocjena ambijentalnih i urbanih prilika u Sisku ukazuju na potrebu ucvršćenja autoriteta grada na gradskom području, za što je potrebna odlučna diferencijacija ruba.

Glavne razvojne aspiracije gradana Siska vezane na prostorni razvoj su potpora budućem razvitku turizma (83,8% ispitanika), riječnog prometa (69,7%), ribarstva (62,1%), te industrije (63,2%) iako je upravo industrija često i predmet kritika i osporavanja. Veliki broj ispitanika također drži da su se nedovoljno razvijali i kultura i znanost (61,3%), te, a da se previše pozornosti pridavalo razvoju ugostiteljstva i trgovine.

Najveći broj ispitanika kao objekte, javne ustanove ili sadržaje koji najviše nedostaju Sisku navode: objekte i sadržaje za mlade (15,6%), kazalište (15,6%), športsku dvoranu (14,2%), kulturni sadržaji i objekti (11,3%), te kino dvoranu (8,5%) što navodi na zaključak da u gradu vlada kronicni nedostatak ponude različitih društvenih sadržaja za različite interese specifičnih skupina gradana. Naznake o mogućoj lokaciji dijela sadržaja daju odgovori na pitanje kojim su gradani zamisao da se na Pogorelcu sustavno grade rekreacijski sadržaji i oprema ocijenili izuzetno viskom ocjenom (4,07) što implicira obveze grada za uređenje kupskih obala.

⁴¹ izvodi iz "Sociologijske studije grada Siska - radni materijal", izradio Institut društvenih znanosti "Ivo Pilar", Zagreb, srpanj 2000. godine

1.1.4.4. Prostorni pokazatelji

Temeljna karakteristika koja je odredila urbani razvitak Siska u razdoblju nakon II. svjetskog rata je intenzivna industrijalizacija temeljena na kapitalnoj baznoj industriji. Ovakva razvojna orijentacija koja je gradski prostor tretirala kao jeftino potrošno dobro rezultirala je neselektivnim urbanim razvojem koji je poslužio za veliki transfer stanovništva, pretežno niskih urbanih aspiracija, iz šireg gravitacijskog područja (Banovine, te zapadnog dijela Bosne i Hercegovine).

Prostorni refleks ovih kretanja vidljiv je u neracionalnom prostornom širenju grada (kako stvarnom, tako i onom koji je rezerviranjem enormnih površina za razvitak industrijskih pogona bio zacrtan u dokumentima prostornog razvoja), te postupnim ali stalnim gubitkom urbanih vrijednosti Siska.

Ubrzana demografska koncentracija i prostorno širenje grada, narocito u razdoblju pedesetih i šezdesetih godina, nisu mogli biti prasceni gradskim komunalnim razvojem, što je uzrokovalo poremećaje urbane strukture grada i rezultiralo znacajnim urbanim diskontinuitetom. U skladu s neshvacanjem potrebe zaštite prostora razvijala su se uglavnom rubna područja, dok je povijesna jezgra i gradsko središte postupno propadalo (kako zbog zapuštenosti, tako i krajnje neprimjerenim urbanim intervencijama). Prvi koraci u saniranju toga stanja poduzimaju se tek sredinom osamdesetih godina, kada se zapocinje intenzivnim aktivnostima na zaštiti ugroženog okoliša, te zaštiti gradskog prostora.

povijesno središte Siska - Trg bana Josipa Jelacica

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. Ciljevi prostornog razvoja gradskog znacaja

2.1.1. ZNAČAJ POSEBNIH FUNKCIJA GRADA SSKA

Osnovna usmjerenja prostornog razvitka grada Siska koja treba definirati ovim GUP-om su slijedeca:

1. Jedna od temeljnih postavki urbanog razvitka Siska je vraćanje gradu karaktera visokourbaniziranog prostora koji je bio bitno narušen industrijalizacijom, nekvalitetnom gradnjom bez identiteta i neadekvatnim prometno - komunalnim rješenjima u razdoblju poslije II. svjetskog rata.
2. Za ostvarenje toga cilja neophodno je funkcionalno i oblikovno sređivanje gradskog područja. GUP-om je stoga potrebno sagledati mogućnosti i predvidjeti načine za poboljšanje kvalitete urbaniteta, izgradnju novih sadržaja, te funkcionalno prometno infrastrukturno opremanje područja obuhvata.
3. U razmatranja o mogućnostima prostornog razvitka potrebno je svakako uključiti jedinstvenu mogućnost za uključenje prirodnog ambijenta u urbani prostor. Vezano na to potrebno je naročito valorizirati zelene površine uz rijeke Kupu, Savu i Odru, te omogućiti pješački pristup - šetnicu iz gradskog središta. Uz zaštitu urbane siluete, potrebno je iznaci mogućnosti za stvaranje novih urbanih ambijenata i vrijednosti.
4. Urbani razvitak grada uključuje i obnovu prometne i kumunalne infrastrukture. Kako je ovaj proces upravo u tijeku, u izradu GUP-a uključeni su aktualni projekti i programi obnove pojedinih infrastrukturnih sustava kako bi se omogućilo optimalno opremanje ne samo postojećih i obnovljenih, već i novoplaniranih sadržaja.

Uzimajući u obzir sve navedene parametre, te sveobuhvatnu analizu postojeće prostorno planerske dokumentacije koncept prostornog razvitka GUP-a grada Siska temeljen je na ozbiljnom preispitivanju površina planiranih za novi urbani razvitak kao i cjelokupnog koncepta prostornog razvitka.

Novim GUP-om napuštena je stroga distinkcija između stambenih i središnjih gradskih područja. U zonama mješovite namjene dominantna je stambena gradnja, što međutim u tim zonama ne isključuje izgradnju:

- manjih prostora za rad bez štetnih utjecaja na okoliš,
- prostora za javne i prateće, trgovačke i uslužne, turističke i ugostiteljske sadržaje,
- vjerskih građevina,
- infrastrukturnih i komunalnih građevina i uredaja bez štetnih utjecaja na okoliš, te
- manjih zelenih površina, športsko - rekreacijskih površina i dječjih igrališta.

Nacin gradnje u zonama mješovite namjene detaljno je definiran provedbenim odredbama u sklopu Odluke o donošenju GUP-a.

2.1.2. ODABIR PROSTORNE I GOSPODARSKE STRUKTURE

Za razliku od dosadašnjih dokumenata prostornog uređenja, novim GUP-om grada Siska kroz prostor i okoliš manifestiraju se svi drugi aspekti razvitka, te je za definiranje prostornog uređenja grada bitno osmišljavanje sveukupne gospodarske, socijalne i demografske strategije razvoja grada.

Povijesne, urbane, pa i prirodne vrijednosti grada Siska obvezuju na sistemski pristup kojime će se postojeće vrijednosti prostora ne samo zaštititi i sacuvati, već i dostojno prezentirati i obogatiti. Pri tom se postupku podrazumijeva široka paleta graditeljskih, tehničkih i organizacijskih mjera kojima je cilj simbolična i uporabna obnova i uskladenje zatecnog stanja u prostoru s građanskim, društvenim i kulturnim aspiracijama, te infrastrukturnim i tehničkim potrebama.

Prostornim uređenjem grada Siska potrebno je stvoriti preduvjete za razvitak slijedecih djelatnosti :

- u kojima se najbolje valorizira ljudski potencijal ;
- u kojima se mogu iskoristiti najbolje lokacijske, zemljopisno - prometne i druge pogodnosti ;
- koje što racionalnije koriste prostor ;
- koje nisu energetske zahtjevne i koriste prometne pogodnosti smještaja Siska ;
- koje nisu u suprotnosti sa zaštitom okoliša ;
- koje su usmjerene na poticanje poduzetništva ;
- koje su tržišno i izvozno orijentirane, visokoprotabilne te privlače kapital i modernu tehnologiju;
- koje imaju osigurana tržišta i mogućnosti povezivanja u veće gradske, regionalne, nacionalne i internacionalne sustave ;
- koje zapošljavaju visokokvalificiranu radnu snagu.

2.1.3. INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST

Jedna od osnovnih zadataka GUP-a je rezervacija prostora za smještaj koridora prometnica državnog i županijskog značaja koje su definirane dokumentima prostornog uređenja više razine (Program prostornog uređenja Republike Hrvatske, Prostorni plan Županije, Prostorni plan uređenja Grada Siska).

Kako je Sisak važno prometno čvorište državnog značaja, u području koje se nalazi u obuhvatu GUP-a planira se :

- prolazak važnih koridora cestovnih prometnica (prijkljuci na autocestu Zagreb - Sisak - Dvor, te prolazak državnih cestovnih pravaca Kutina - Sisak - Glina i Sisak - Karlovac preko gradskog područja),
- rješenje željeznickog cvora Sisak s dogradnjom drugog kolosjeka u pravcu Zagreba, te planiranjem koridora nove dvokolosjecne pruge velike propusne moci prema Novskoj.
- prateći sadržaji uz rijecnu luku na Savi.

Grad Sisak za današnje je prilike zadovoljavajuće opremljen komunalnom infrastrukturom koja uključuje vodovodnu, kanalizacijsku, elektroenergetsku i telekomunikacijsku mrežu. Obzirom na povećanje standarda komunalne opremljenosti i očekivanu dinamiku razvoja u narednom razdoblju investicije u komunalnu infrastrukturu uglavnom će se koncentrirati na:

- plinifikaciju šireg gradskog područja,
- toplifikaciju većih potrošača i višestambene gradnje,
- rješenje kompleksnog sustava odvodnje gradskog područja,
- poboljšanje kvalitete opremanja gradskog područja elektroenergetskom mrežom.

Na području grada Siska potrebno je naglasiti planiranu izgradnju energetske građevine državnog značaja zacrtanih Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske :

- rekonstrukcija i proširenje postojeće termoelektrane u Sisku, te
- izgradnju hidroelektrane Strelečko u neposrednoj blizini granice obuhvata GUP-a.

2.1.4. OCUVANJE EKOLOŠKE STABILNOSTI I VRIJEDNIH DJELOVA OKOLIŠA

Odrednicama o zaštiti prostora u provedbenim odredbama GUP-a, kao i zakonskim propisima regulirana je zaštita okoliša prilikom svih novih zahvata.

Ocuvanje i obnova vrijednosti povijesne jezgre Siska jedan je od bitnih elemenata podizanja vrijednosti života u gradu. GUP-om su respektirani stavovi Državne uprave za zaštitu kulturne i prirodne baštine o potrebi sanacije povijesne urbane cjeline Siska i pojedinih njenih elemenata.

Pri oblikovanju gradskog prostora zašticene i ocuvane prirodne vrijednosti grada i njegovog neposrednog okoliša (obale Kupe, Save i Odre, parkovne površine oko Starog grada, park šuma Viktorovac, šuma Željezare) predstavljaju jedan od nužnih preduvjeta za razvijanje rekreativnih i turističkih djelatnosti, te je naročitu pažnju potrebno posvetiti upravo zaštiti i oblikovanju prostora.

2.2. Ciljevi prostornog uređenja grada Siska

Pristup izradi Generalnog urbanistickog plana temeljen je prvenstveno na :

- zadržavanju povijesne matrice grada ;
- sanaciji kriznih tocaka u prostoru ;
- stvaranju mogućnosti za prostorni razvoj koji će se uklopiti u postojeću urbanu strukturu, nadograditi postojeće urbane ambijente i stvoriti nove urbane vrijednosti ;
- obzirnom odnosu prema prostoru i okolišu, te štednji prostora ;
- optimalno mogućem uključenju prirodnih vrijednosti (rijeka Kupa, parkovne površine u gradu) u urbani ambijent ;
- stvaranju preduvjeta za selektivnu nadogradnju i obogaćivanje postojeće gospodarske strukture (male i srednje tvrtke) ;
- revitalizacija tercijara (obrtništvo, turizam) ;
- rješavanju problema tranzitnog i ciljnog prometa, te prometa u mirovanju ;
- komunalnom i infrastrukturnom opremanju gradskih sadržaja u centru.

Kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri ostvarili navedeni principi, tijekom izrade plana korišten je interdisciplinarni pristup, te su u rasprave tijekom izrade GUP-a uz predstavnike Grada Siska uključeni i predstavnici tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima u skladu sa člankom 29. Zakona o prostornom uređenju.

2.2.1. RACIONALNO KORIŠTENJE I ZAŠTITA PROSTORA (u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustocu stanovanja, obilježja izgrađene strukture, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno - povijesnih cjelina)

Jedna od temeljnih zadataka prostornog uređenja je zaštita prostora kao potrošne kategorije, što nameće obziran način korištenja. Društveni odnos prema problematici korištenja prostora u novije je vrijeme bitno promijenjen, te se Republika Hrvatska i Ustavom odredila za politiku održivog razvoja. U fazi određivanja razvojnih preduvjeta nužno je afirmirati ustavnu odrednicu o prostoru kao dijelu nacionalnog bogatstva, ograničenog i u kvalitativnom i u kvantitativnom pogledu, kako bi neposredni i dugoročni ciljevi i interesi postali konkretnim elementima razvoja.

Kako bi se racionalizirala nova gradnja donesena je strateška odluka da će se urbani razvoj na području Siska prvenstveno koncentrirati na sanaciju i interpolacije u dosada izgrađenim urbanim područjima, te novu izgradnju u zonama koje je moguće jednostavno opremiti prometnom i komunalnom infrastrukturom, a cijom gradnjom se racionalizira izgradnja novih uličnih poteza.

Posljedica ovakvog koncepta sažimanja gradskog prostora je znatno smanjenje površine obuhvata GUP-a i to isključenjem cijelih zona planiranih GUP-om iz 1982. godine za stambenu i proizvodnu namjenu.

Prirodna i kulturna baština prostora je jedan od bitnih temelja fizionomije grada i potencijal koji je potrebno dalje dograđivati. Pored vidljivih povijesnih i prirodnih struktura, baština grada Siska, na tragu njegovog dugog povijesnog trajanja i geoprometnog položaja, dodaje novi sloj povijesnoj i urbanoj strukturi grada što nalaže posebne mjere i skrb u urbanom uređivanju.

2.2.2. UNAPREĐENJE UREĐENJA NASELJA I KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Kako u fizickom smislu grad obilježavaju njegovi javni prostori, GUP afirmira mrežu javnih neizgrađenih prostora u cilju unapređenja urbanih kvaliteta Siska. Istovremeno se, kao vrijednost gradske cjeline i bitan element oblikovanja prostora, afirmiraju arhitektonske kvalitete pojedinačnih građevina.

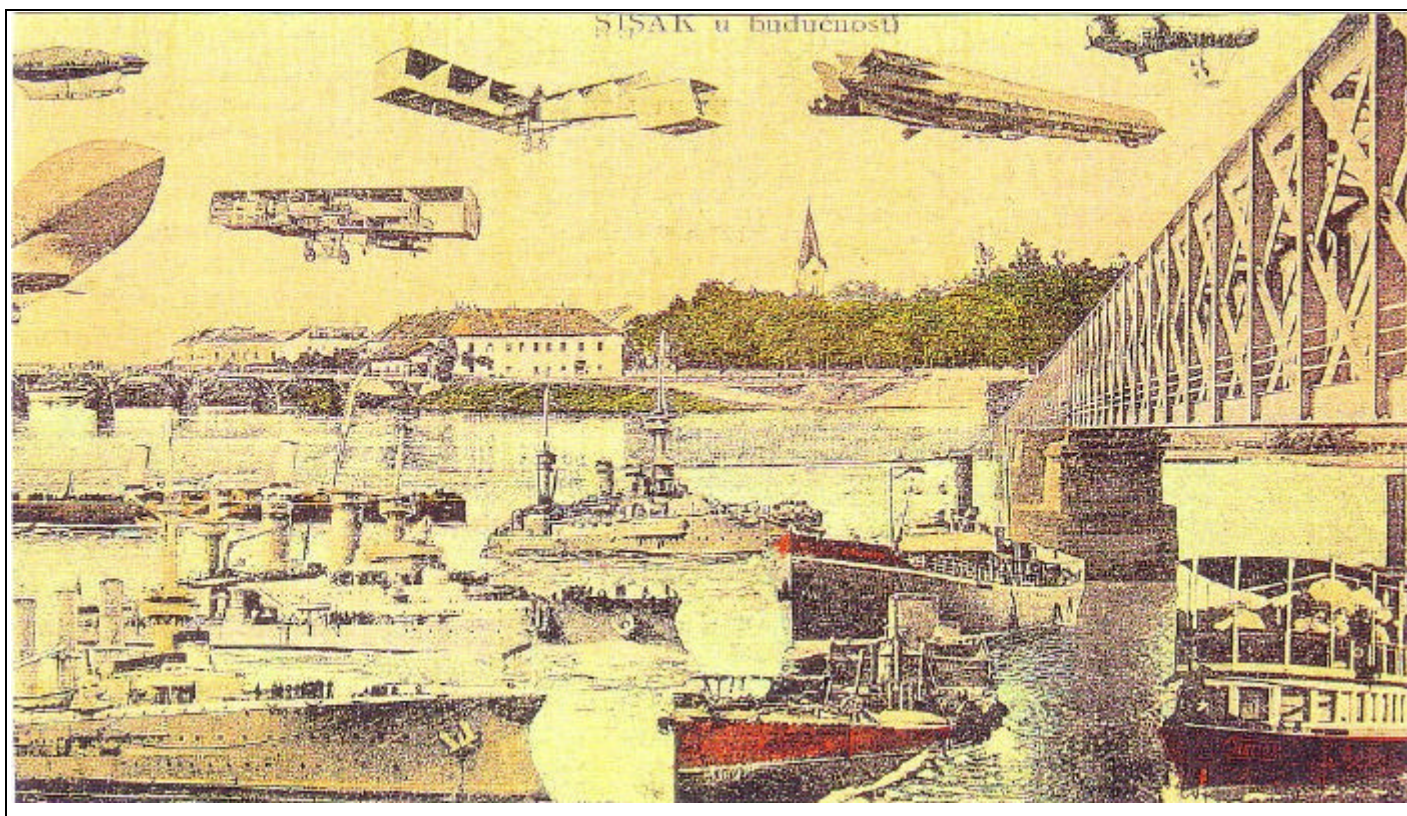
Unapređenje uređenja naselja, te podizanje razine kvalitete življenja u gradu dobivaju puni smisao kvalitetnim rješenjem prometne i komunalne infrastrukture.

Prioriteti prometnog rješenja grada Grada Siska su :

- rezervacija planskom dokumentacijom više razine zacrtanih cestovnih i željeznickih koridora, uz sagledavanje i rješavanje mogućih sukoba ovih koridora s urbanim tkivom,
- izgradnja prometnog sustava u gradu koji bi omogućio prometno rasterećenje i obilazak središnjeg dijela grada,
- usmjerenje urbanog razvoja u smislu boljeg povezivanja pojedinih dijelova grada.

Prioriteti u razvoju komunalne infrastrukture odnose se na :

- minimalni standard komunalne opremljenosti koji obuhvata vodoopskrbu, odvodnju i elektroopskrbu,
- obnovu, uređenje i podizanje kvalitete postojećih sustava (energetski sustav),
- kompletiranje opremljenosti cijelog gradskog područja kompletiranim sustavom odvodnje koji uključuje i tretman otpadnih voda,
- opremanje šireg gradskog područja plinskom mrežom.

Sisak u budućnosti - vizija na razglednici s početka stoljeca (prije 1914. godine)

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Temeljna organizacija prostora grada Siska u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu

3.1.1. TEMELJNI PRINCIPI ORGANIZACIJE PROSTORA

Temeljni pristup izradi GUP-a grada Siska zasnivao se na :

1. vraćanju Sisku karaktera urbanog centra, prostor kojega je bio ugrožen nizom neadekvatnih urbanih intervencija, te naglasak na karakteru povijesne arheološke i ambijentalne jezgre grada ;
2. uključenje prirodnih vrijednosti u urbano tkivo: parkovi, zelene površine i zaštitno zelenilo; aktiviranje obala Kupe, Save i Odre ;
3. racionalizaciji razvoja grada maksimalnim korištenjem postojećih, djelomično izgrađenih i komunalno opremljenih gradskih područja ;
4. pružanju prostornih preduvjeta za obnovu i restrukturaciju postojećih i izgradnju novih gospodarskih potencijala na temeljima profitabilnosti, tržišnim principima, te privatizacije uz orijentaciju na razvoj manjih i srednjih pogona koji ne opterećuju okoliš ;
5. rješavanju tranzitnog cestovnog i željeznickog prometa, te većem naglasku na buduću razvoj riječnog prometa.

3.1.2. POTREBA NOVOG SAGLEDAVANJA POJEDINIH PARAMETARA U PROSTORU

U odnosu na postojeći Generalni urbanistički plan grada Siska iz 1982. godine naročito je potrebno naglasiti potrebe novog sagledavanja slijedecih segmenata GUP-a :

GRANICE OBUHVATA GUP-a :

GUP Sisak iz 1982. je osim urbanog područja Siska obuhvatio i šire ruralno područje (prigradska naselja: Sela, Stupno, Odra, Staro Pracno, Žabno, Strelecko, Bok Palanječki, Hrastelnica, Novo Selo Palanječko, Budaševo i Topolovac, te nenaseljene dijelove naselja: Prelošćica, Gornje i Donje Komarevo) na ukupnoj površini od 10.460,00 ha.

Novi Generalni urbanistički plan grada Siska treba se prvenstveno koncentrirati na rješavanje prostornih problema urbane cjeline, dok bi se potrebe izgradnje u ruralnom području (uključivo granice građevnih područja naselja) regulirale Prostornim planom uređenja Grada Siska izrada kojega je u tijeku.

zaključak : - potreba obuhvata granicom GUP-a samo gradskog područja Siska

DEMOGRAFSKI RAZVOJ :

Demografski razvoj planiran dokumentima prostornog uređenja iz sedamdesetih i osamdesetih godina bio je temeljen na velikom kvantitativnom povećanju broja stanovnika grada (uglavnom očekivanim useljavanjem iz gravitirajućeg ruralnog područja Banovine, ali i šireg područja bivše države, prvenstveno iz Bosne i Hercegovine).

Kako su najnovija zbivanja pokazala da će broj stanovnika na urbanom području Siska pokazivati samo umjerenu tendenciju rasta, potrebno je GUP-om grada Siska rezervirati površine za razvoj u skladu s demografskim procjenama očekivanog broja stanovnika u gradskom području.

zaključak : - potreba realne projekcije demografskog razvitka

IMOVINSKO - PRAVNI ODNOSI :

Temeljite društvene promjene u proteklom razdoblju, imaju i neposredni utjecaj na način korištenja prostora. GUP Sisak iz 1982. godine bio je izrađen uz pretpostavku tzv. "društvenog vlasništva" nad zemljištem što je uključivalo i adekvatne instrumente provođenja (podruštvljavanje zemljišta u gradu, korištenje prava prvokupa građevnog zemljišta i sl.), te nije u dovoljnoj mjeri respektirao vlasničke odnose kao jedan od bitnih parametara prilikom planiranja prostora.

Prostorni planovi nove generacije moraju u znatno većoj mjeri uzeti u obzir interese korisnika prostora kao i mogućnosti etapne i postupne realizacije. Velike i skupe zahvate u prostoru, gdje god je to moguće, treba zamijeniti politikom postupnog nadograđivanja urbanog tkiva.

zaključak : - potreba respektiranja postojećih vlasničkih odnosa u prostoru

POVRŠINE ZA IZGRADNJU :

Površine namijenjene izgradnji na području grada Siska GUP-om iz 1982. obuhvaćale se i dijelove prostora na kojima neće biti potrebe za gradnjom u dužem vremenskom razdoblju (prostor Pogorelca, urbanizacija Galdova, prekomjerno širenje južne industrijske zone), što je djelomično ali ne i dovoljno korigirano izmjenama i dopunama iz 1992. godine.

Kako određivanjem građevnog područja i namjene prostora Grad Sisak preuzima i obvezu da navedene prostore komunalno opremi, u skladu s trendom racionalizacije urbanog razvitka, potrebno je izvršiti kritičku procjenu građevnih površina u gradskom području.

zaključak : - potreba smanjenja izgrađivih površina u gradu

PLAN NAMJENE POVRŠINA :

Planom namjene površina GUP-a iz 1982. godine bile su, u skladu s očekivanom demografskom ekspanzijom, rezervirane velike površine za razvoj industrije i višestambenu stambenu gradnju. Tijekom proteklih dvadeset godina znatno su promijenjene spoznaje o potrebama i mogućnostima rasta grada, te se urbani razvoj usmjerava prvenstveno na poboljšanje kvalitete života, a ne na kvantitativno povećanje broja stanovnika.

Kao posljedicu polaznih postavki razvoja grada potrebno je novim GUP-om planirati kompletiranje stambenih zona koje će zadovoljiti potrebe planiranog povećanja broja stanovnika, ali u znatno većoj mjeri poboljšanje standarda stanovanja.

Vezano na umjeren demografski rast, ali i sve izraženiji trend razvoja uslužnih djelatnosti kao i razvoj novih tehnologija koje je moguće integrirati u urbanom tkivu (zone mješovite namjene), moguće je bitno smanjiti velike površine planirane GUP-om za industrijske i radne zone.

zaključak : - potreba smanjenja stambenih, a naročito radnih zona

PROMETNO RJEŠENJE

Sisak je značajno prometno središte (cestovnog, željeznickog i riječnog prometa) te je za šire područje obuhvata GUP-a izraden niz studija i projekata državnog i regionalnog značaja. Postavke navedenih istraživanja je potrebno međusobno uskladiti i ugraditi u kvalitetno u prostorno rješenje grada, te je na gradskom području potrebno rezervirati prostore za potrebe zacrtanih prometnih trasa i sadržaja.

zaključak : - potreba uskladenja rezultata specijalističkih prometnih studija s potrebama urbanog razvoja Siska

INFRASTRUKTURNI SUSTAVI :

Sustavi komunalne infrastrukture na području obuhvata GUP-a Sisak danas uključuje vodovodnu, kanalizacijsku (bez uređaja za pročišćavanje), elektroenergetsku i telekomunikacijsku mrežu. Planirane su investicije u plinifikaciju i toplifikaciju, te rješenje cjelovitog sustava odvodnje kao i poboljšanje kvalitete opremanja gradskog područja elektroenergetskom mrežom.

Kako je za razvoj navedenih komunalnih sustava već dobrim dijelom izradena projektna dokumentacija potrebno je aktualna rješenja uključiti u koncept prostornog rješenja GUP-a grada Siska.

zaključak : - potreba ugrađivanja idejnih rješenja komunalnih instalacija

ZAŠTITA VRIJEDNOSTI PROSTORA I OKOLIŠA :

Jedna od prioritarnih mjera zaštite prostora, kao temeljnog razvojnog resursa odnosi se na ograničenje širenja građevnih područja naselja u skladu sa stvarnim razvojnim potrebama i procijenjenim demografskim rastom.

U sklopu izgrađivih površina u području obuhvata GUP-a grada Siska provedbenim odredbama plana potrebno je definirati način i postupak gradnje svih građevina, a naročito onih s mogućim utjecajem na okoliš, te u realizaciji pojedinih zahvata u najvećoj mogućoj mjeri koristiti dostignuća suvremene tehnologije i poštivati zakonske propise vezane na zaštitu okoliša.

zaključak : - definiranje načina zaštite urbanog prostora od mogućih negativnih utjecaja

3.1.3. PODRUCJA URBANIH POTENCIJALA GRADA SSKA

Analizom osnovnih prostornih značajki gradskog područja evidentirano je nekoliko zona koje predstavljaju izraziti potencijal za budući razvoj grada i na kojima će se u narednom razdoblju moći realizirati ambiciozni gradski projekti koji će za cilj imati obogaćenje postojeće palete gradskih sadržaja.

Potencijal za urbani razvoj grada Siska predstavljaju narocito slijedeći gradski prostori :

- prostor između "Herbosa" i Fistroviceve ulice, južno od "Elektre" nalazi se u neposrednom perimetru povijesne jezgre, a zbog intervencija koje su nastale na terenu eksploatacijom gline planira se njegova namjena za :

↗ parkovne, rekreativne i javne sadržaje

- prostor istočno od Fistroviceve ulice (sjeverno od Vatrogasnog doma, istočno od "Komunalca" i "Graditelja") u kontaktnoj je zoni gradskog centra i planira se za :

↗ sadržaje mješovite namjene, uključujući atraktivne poslovne prostore i kvalitetno stanovanje u višim katovima višestambenih zgrada

- prostor Pogorelca gradski je rezervat za :

↗ mješovite, pretežno poslovne sadržaje (istočno od ul.J.J.Strossmayera)

↗ različite rekreativne i športske sadržaje u sklopu zelenih površina (u dijelu zapadno od ul.J.J.Strossmayera)

- prostor Zelenog brijega planira se za urbano dovršenje:

↗ mješovitom, pretežno stambenom izgradnjom uz uredenje parkovnih površina u prostorima uz rijeku Odru

- prostor Galdova, iako u smanjenom obimu u odnosu na prije planirane prostore, predstavlja gradski rezervat prostora za :

↗ mješovitu, pretežno stambenu izgradnju, te gradnju javnih sadržaja i uredenje parkovnih površina u prostorima uz rijeku Savu

- prostor komunalne zone i "zone komunalnih servisa" potencijal je za smještaj:

↗ različitih poslovnih sadržaja

prostor INA - Rafinerija na desnoj obali Kupe nasuprot Starog Grada - planiran za prenamjenu

- dio parcele "INA - Rafinerija" omeden rijekom Kupom, produžetkom Školske ulice, ulicom A. Kovacica, parcelom groblja Viktorovac i željeznikom prugom, nasuprot Starom Gradu, predviđen je za prenamjenu za :

↗ neproizvodne poslovne djelatnosti

- u južnom dijelu grada, uz spojnu cestu od ulice Otokara Keršovanija prema mostu Crnac i uz produženu ulicu Brace Bobetko, te južno od Termoelektrane, planira se smještaj :

↗ gospodarskih, poslovnih i proizvodnih sadržaja

GUP-om je planiran i niz urbanih intervencija u preostalim dijelovima grada no one po prostornom obuhvatu i značaju u urbanom tkivu imaju sekundarni značaj.

3.2. Organizacija, korištenje, namjena, uređenje i zaštita površina

Uzimajući u obzir nastalu postojeće stanje u prostoru, sveobuhvatnu analizu postojećih dokumenata prostornog uređenja, kao i temeljne ciljeve i polazišta razvitka prostornog uređenja grada Siska, definirani su organizacija, korištenje, namjena, uređenje i zaštita površina na gradskom području.

Planom namjene površina GUP-a grada Siska su, u skladu s postavkama Pravilnika o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98), predviđene slijedeće kategorije korištenja prostora :

Mješovita namjena - pretežito stambena

Mješovita namjena - pretežito poslovna

Kako bi se racionalizirala nova gradnja donesena je strateška odluka da će se urbana obnova na području Siska prvenstveno koncentrirati na sanaciju i interpolacije u dosada izgrađenim urbanim područjima, te novu gradnju u zonama koje je moguće jednostavno opremiti komunalnom infrastrukturom, a cijom izgradnjom se racionalizira izgradnja novih uličnih poteza.

GUP-om grada Siska napuštena je naglašena distinkcija između stambenih i središnjih gradskih područja, te su definirane :

- zone mješovite namjene s dominantnim stanovanjem i
- zone mješovite namjene s dominantnim poslovnim sadržajima.

U zonama mješovite namjene nije isključena gradnja: prostora za javne i prateće, trgovačke i uslužne, turističke i ugostiteljske sadržaje, vjerskih građevina, manjih prostora za rad bez štetnih utjecaja na okoliš, infrastrukturnih i komunalnih građevina i uređaja bez štetnih utjecaja na okoliš, te manjih zelenih površina, športsko - rekreacijskih površina i dječjih igrališta. Način gradnje u zonama mješovite namjene definiran je provedbenim odredbama u sklopu Odluke o donošenju GUP-a.

Poslovni sadržaji, uz stambenu funkciju (pretežno na višim katovima zgrada), uglavnom su tradicionalno smješteni u povijesnoj jezgri, ali i u nizu atraktivnijih gradskih područja te se planom predviđa njihovo poboljšanje i obnova. U prostorima mješovite namjene s dominantnim poslovnim sadržajima u pravilu su u prizemljima zgrada predviđeni poslovni sadržaji.

Kako postoji niz neriješenih konflikata centru Siska i ostalim područjima mješovite namjene s dominantnim poslovnim sadržajima u ovim izrazito atraktivnim gradskim prostorima potrebno je je provesti sustavnu izgradnju na temelju dokumenta prostornog uređenja niže razine (urbanistički plan uređenja ili detaljni urbanistički planovi).

Uz ostvarenje razvojnih potreba grada u centru se planira i zaštita spomenika kulturne baštine i ambijentalnih vrijednosti na temelju smjernica Državne uprave za zaštitu prirodne i kulturne baštine.

Športsko rekreacijska namjena

Športske i rekreacijske površine planiraju se na više lokacija u gradu.

Uz postojeće sadržaje (stadion, otvoreni i zatvoreni bazen, športska igrališta, gradsko kupalište na Kupi) su, gdje su to prostorne mogućnosti dozvoljavale, planirane i površine za proširenje.

GUP-om je planirano uređenje novih sadržaja s naglaskom na rekreacijski karakter korištenja svih kategorija građana :

- na području Zelenog brijega sjeverno od veterinarske stanice;
- na području centra u sklopu zelenih površina u pojasu između Fistroviceve ulice i kompleksa "Herbos";
- na području Galdova sjeverozapadno od Osnovne škole i uz zelene površine uz Kupu.

Osim navedenih, potrebno je naglasiti i mogućnost smještaja športsko - rekreacijskih sadržaja gradskog ili regionalnog značaja u sklopu zelenih površina na prostoru Pogorelca za što postoji izrazito veliki interes građana Siska⁴².

Javne zelene površine - parkovi

Parkovi i gradsko zelenilo važan se element formiranja gradske slike Siska. GUP-om se planira obnova i uređenje zapuštenih postojećih zelenih površina (parkovi, drvodredi, živice).

Predviđa se parkovno uređenje i opremanje šetališta uz obale Kupe, Save i Odre koji su jedinstvena urbana vrijednost Siska.

U smislu podizanja kvalitete urbanog okoliša planira se uređenje novih parkova :

- na području centra u pojasu između Fistroviceve ulice i kompleksa "Herbos" planira se uređenje gradskog parka koji bi uz prateću parkovnu opremu uključivao i niz rekreativnih i zabavnih sadržaja;
- na sjevernom dijelu Zelenog brijega na spoju meandra Save i Odre;
- uz obale Save u Galdovu.

Parkovne površine u gradu treba međusobno, odnosno s raznim gradskim sadržajima kvalitetno povezati uređenim pješackim šetnicama.

Šumske površine⁴³

Na prostoru obuhvata GUP-a Siska u nadležnosti Hrvatskih šuma - Uprava šuma Sisak je:

- područje Topolik između Save i Kupe, južno od Starog grada i
- prostor šume Lasinja zapadno i sjeverno od kompleksa Željezare.

Ukupna površina šumskog zemljišta na području grada je 117,65 ha, od čega je 115,28 ha obraslo i to isključivo bjelogoricnim vrstama. Prosječna drvna zaliha na gradskom prostoru je 240 m³/ha, s režimom korištenja od 1.452 m² godišnje. Pošumljavanje novih površina nije predviđeno.

⁴² vidi rezultate "Sociološkijske studije grada Siska"

⁴³ na temelju podataka: "HRVATSKE ŠUME" p.o. Zagreb, Uprava šuma Sisak, Odjel za uređivanje šuma (dopis klasa: 321-02/99-01/131, ur.broj: 349-08-08-99-1 od 03. rujna 1999. god.)

Zaštitne zelene površine

Slobodne zelene površine cine ekološki okvir grada i nije GUP-om grada Siska planirano dalje širenje grada na te prostore.

Posebna namjena

Na području obuhvata GUP-a grada Siska prema ocitovanju Ministarstva obrane ⁴⁴ ne postoji potreba za rezerviranjem prostora posebne namjene.

Groblje ⁴⁵

Planom se planira proširenje postojećeg gradskog groblja Viktorovac prema sjeverozapadu, no kako mogućnosti lokacije ne dopuštaju povećanje groblja u skladu s procjenjenim potrebama grada Siska, kao dugoročno rješenje planira se otvaranje novog gradskog groblja na lokaciji u Drencini (lokacija je izvan područja obuhvata GUP-a grada Siska).

Površine infrastrukturnih sustava

Planom namjene površina predviđene su površine za razvoj prometnih infrastrukturnih sustava:

- koridori postojećih i planiranih cestovnih prometnica;
- koridori postojećih i planiranih željeznickih prometnica;
- koridor plovnog puta rijeke Save.

Ostali infrastrukturni sustavi prikazani su na posebnom grafickom prikazu (prikaz broj 3. - "Prometna i komunalna infrastrukturna mreža") a način njihovog uređenja i odnos prema ostalim namjenama u prostoru određeni su provedbenim odredbama.

⁴⁴ na temelju dopisa: MINISTARSTVO OBRANE, Sektor za gospodarenje, Uprava za graditeljstvo i zaštitu okoliša (dopis klasa: 931-01/99-01/34 ur.broj: 512-M3-0202-99-02 od 08. veljace 2000. god. i dopis klasa: 350-05/01-01/85 ur.broj: 512-M3-0202-01-4 od 12. lipnja 2001. god.)

⁴⁵ prema elaboratu: "Program uređenja groblja na području Grada Siska", izradio: CPA, Zagreb, lipanj 1999.

3.2.1. PRIKAZ GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

GUP-om grada Siska su, u skladu s postavkama Pravilnika o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98), predviđene slijedeće gospodarske djelatnosti :

Gospodarska namjena - proizvodna (industrijska, zanatska)

Nasuprot zonama mješovite namjene, za koje je planiran umjereni prostorni rast, planira se zadržavanje površina industrijskih zona u okvirima postojećeg stanja.

GUP-om se planira intenzivnije korištenje prostora postojećih proizvodnih zona uvođenjem novih tehnologija i proizvodnih procesa. U sklopu ovih zona koje se potpuno infrastrukturno opremljene moguće je smještaj novih manjih i srednjih proizvodno zanatskih ili industrijskih pogona i sadržaja koji se neće moći locirati u sklopu zona mješovite namjene, a za koje u današnjim uvjetima postoji najveći interes poduzetnika.

Za potrebe uvođenja novih korisnika i radnih procesa u prostore postojećih, dosada cjelovitih, radnih zona potrebno je izraditi odgovarajuću urbanističku dokumentaciju (urbanistički plan uređenja ili detaljni plan uređenja).

Radi zaštite krajobraza i utjecaja prema susjednim gradskim područjima planira se uređenje zelenih pojasa u kontaktnim područjima prema stambenim, javnim, društvenim i rekreativnim sadržajima.

Gospodarska namjena - poslovna (uslužna, trgovačka, komunalno servisna)

Za razliku od proizvodnih, GUP-om je predviđen, uz zadržavanje postojećih, i niz novih površina poslovne namjene koja može uključivati različite poslovne, uslužne, trgovačke ili komunalno servisne sadržaje.

Postojeće poslovne površine u gradu najčešće će biti potrebno u znatnoj mjeri rekonstruirati i obnoviti kako bi se postigao najpovoljniji ekonomski učinak korištenja ovih prostora koji su u pravilu smješteni na atraktivnim gradskim lokacijama.

Novi poslovne površine planirane su na mjestima najveće koncentracije interesa u urbanom tkivu i uključuju:

- poslovno - komunalnu zonu između Zagrebacke ulice i željezničke pruge;
- zonu poslovnih sadržaja sjeverno od ul. F. Hefelea (uz produženu ulicu I. Fistrovica).

3.2.2. PRIKAZ MREŽA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Sadržaji javnih i društvenih djelatnosti raspoređeni su u gradskom tkivu i, uzimajući u obzir očekivanu stabilizaciju broja stanovnika, uz potrebne rekonstrukcije ili proširenja uglavnom će zadovoljavati potrebe grada u planskom razdoblju.

GUP-om je u dijelovima grada u kojima se u budućnosti očekuje veći priliv broja stanovnika (Zeleni brijeg, Galdovo) rezerviran niz lokacija za smještaj gradskih javnih ili društvenih sadržaja, no kako bi se omogućilo fleksibilnije korištenje prostora konacna namjena tih prostora nije određena.

U skladu s postavkama Pravilnika o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (NN 106/98) GUP-om grada Siska je u sklopu površina javnih i društvenih djelatnosti predviđena mogućnost smještaja sljedećih sadržaja :

- upravna namjena,
- socijalna namjena,
- zdravstvena namjena,
- predškolska namjena,
- školska namjena,
- visoko učilište,
- kultura,
- vjerska namjena.

Gimnazija u Sisku

Smještaj manjih javnih i društvenih sadržaja moguć je i u zonama mješovite namjene na temelju detaljnih ili urbanističkih planova uređenja prostora ili elaborata za ishodjenje lokacijske dozvole, te u sklopu zelenih površina u skladu s ograničenjima definiranih odredbama za provođenje GUP-a.